

TÜRKİYE'NİN COĞRAFI KONUMU

MUTLAK KONUM (MATEMATİK)

BOYLAM

ENLEM

ORTA KUŞAK

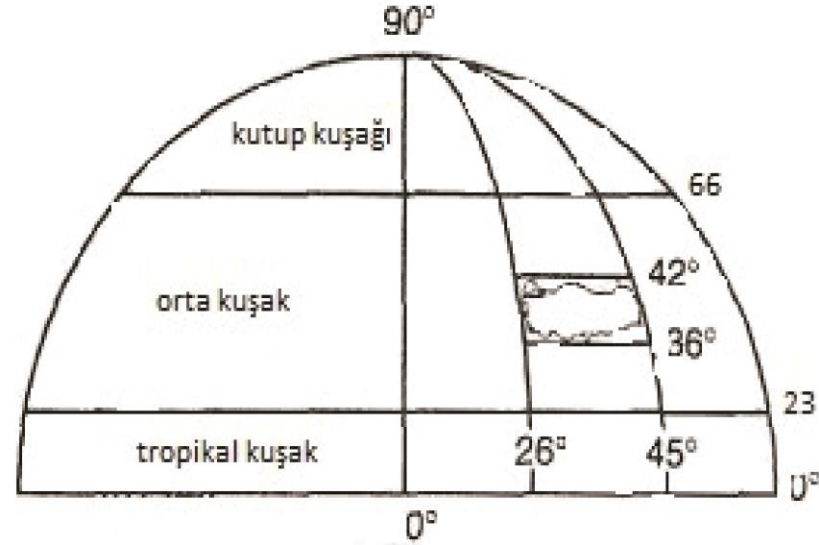
KUZEY YARIM KÜRE

GÖRECELİ KONUM (ÖZEL)

- ✓ Yer şekilleri
- ✓ Yükselti
- ✓ Karasallık-Denizellik
- ✓ Kıtalara Göre Konum
- ✓ Okyanuslara Göre Konum
- ✓ Ticaret Yollarına Göre Konum
- ✓ Jeopolitik Konum

ENLEM

KYK'DE OLMAMIZIN SONUÇLARI

ORTA KUŞAKTA BULUNMAMIZA BAĞLI

- ✓ BATI RÜZGARLARI
- ✓ CEPHESEL YAĞIŞLAR
- ✓ DÖRT MEVSİMİN BELİRGİN OLMASI
- ✓ AKDENİZ İKLİMİ

KUZEY -GÜNEY YÖNLÜ DEĞİŞİMLER

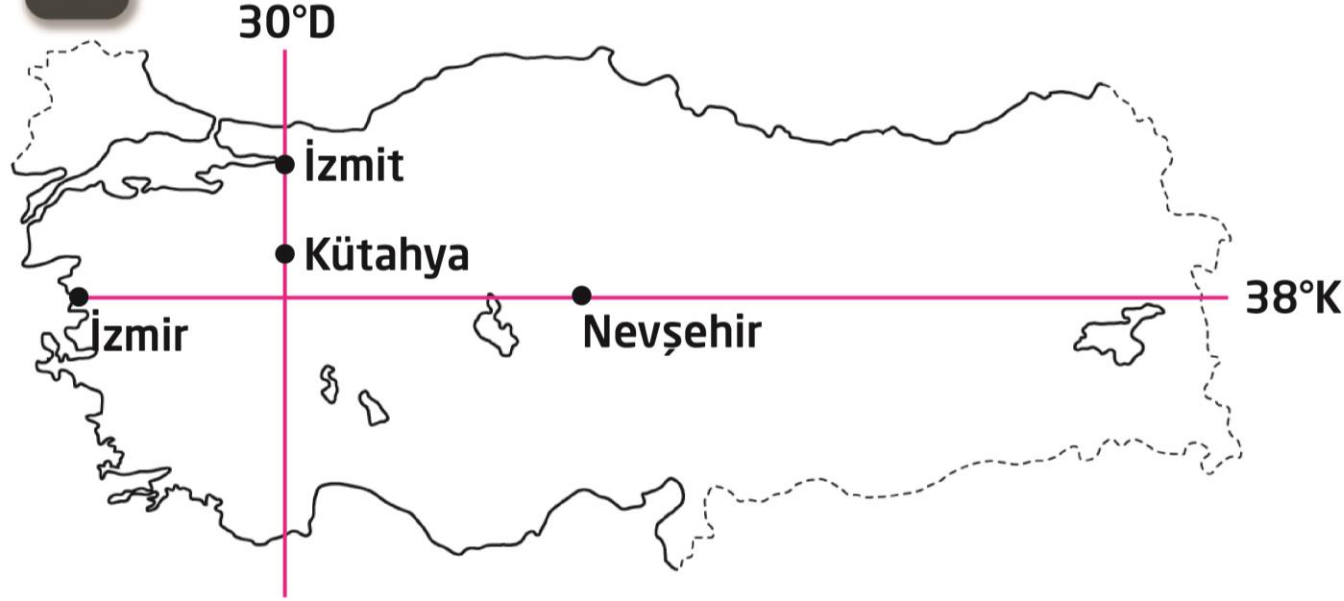
- ✓ GÜNEŞ IŞINLARI
- ✓ SICAKLIK
- ✓ GECE-GÜNDÜZ SÜRE FARKLARI
- ✓ GÖLGE BOYU
- ✓ ÇİZGİSEL HIZ
- ✓ GURUP VE TAN SÜRELERİ
- ✓ YER ÇEKİMİ
- ✓ KUTUP YILDIZI

YENGEÇ D. KUZUYİNDE OLMAMIZ

- ✓ GÖLGELERİN DAİMA KUZEYE
- ✓ BAKI YÖNÜNÜN DAİMA GÜNEYE DÜŞMESİ

ÖZEL TARİHLER

- ✓ 21 HAZİRAN
- ✓ 23 EYLÜL
- ✓ 21 ARALIK
- ✓ 21 MART

AYNI BOYLAM ÜZERİNDE (İzmit - Kütahya için)

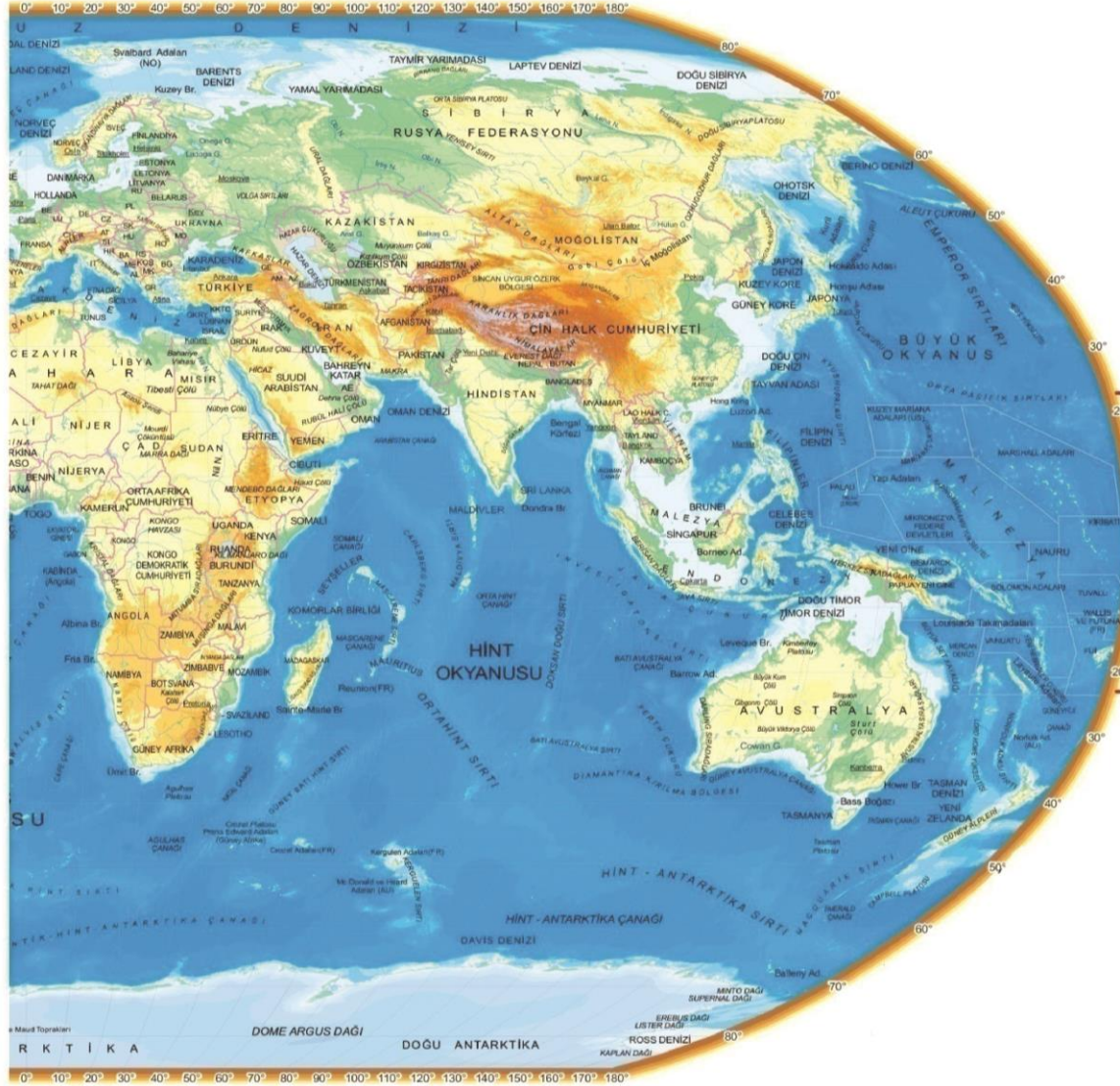
- ✓ YEREL SAAT
 - ✓ ÖĞLE VAKTİ
 - ✓ GÜN İÇİNDE GÖLGENİN EN KISA OLDUĞU AN
 - ✓ GÜN İÇİNDE GÜNEŞİN EN TEPEDE OLDUĞU AN
 - ✓ SAAT DİLİMLERİ
- Yıl boyunca aynıdır.

AYNI ENLEM ÜZERİNDE (İzmir - Nevşehir)

- ✓ güneş ışınları
- ✓ gölge boyları
- ✓ çizgisel hız
- ✓ gündüz süreleri
- ✓ gece süreleri
- ✓ yer çekimi
- ✓ ekvatora olan uzaklığı
- ✓ kutuplara olan uzaklığı
- ✓ kutup yıldızı açısı
- ✓ bakı etkisi
- ✓ gece-gündüz süre farkları

AYNI BOYLAMDA OLSALAR DA

- ➔ BAŞKA BİR MERİDYENE UZAKLIKLARI
- ➔ GÜNEŞİN DOĞUŞ VE BATIŞI AYNI OLMAZ

YAZ

21 haziran

mayıs
nisan

temmuz
ağustos

21 mart

23 eylül

şubat

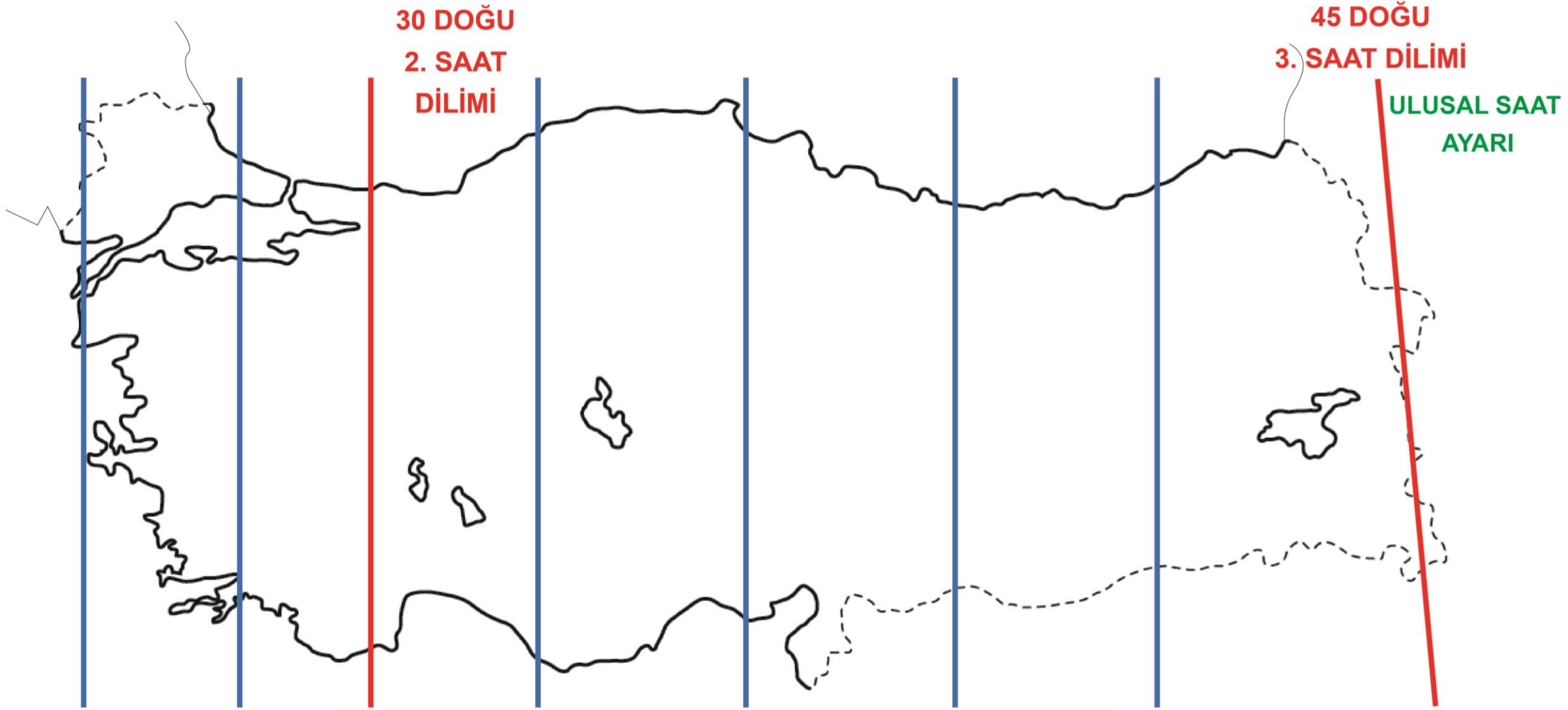
ekim

ocak

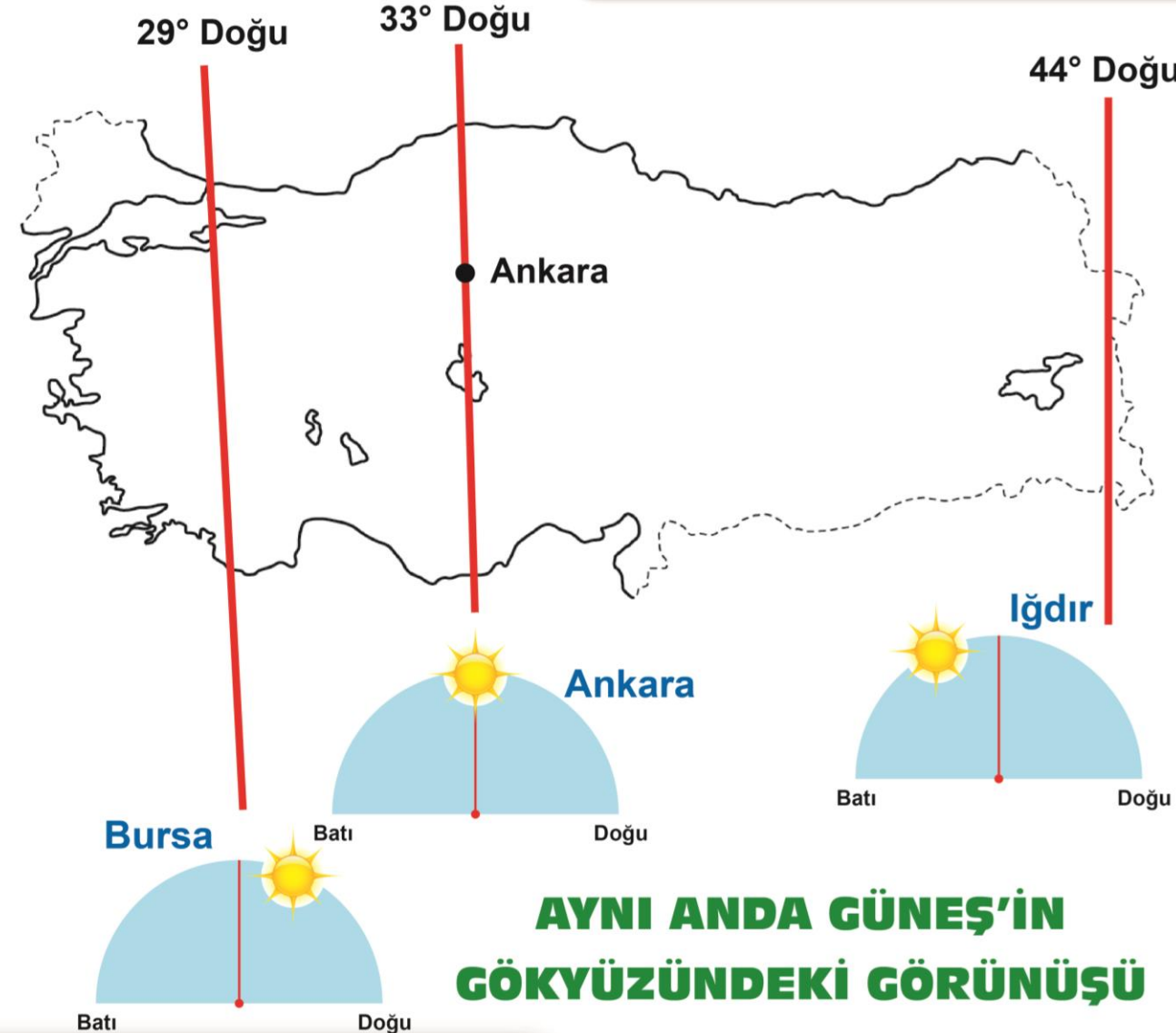
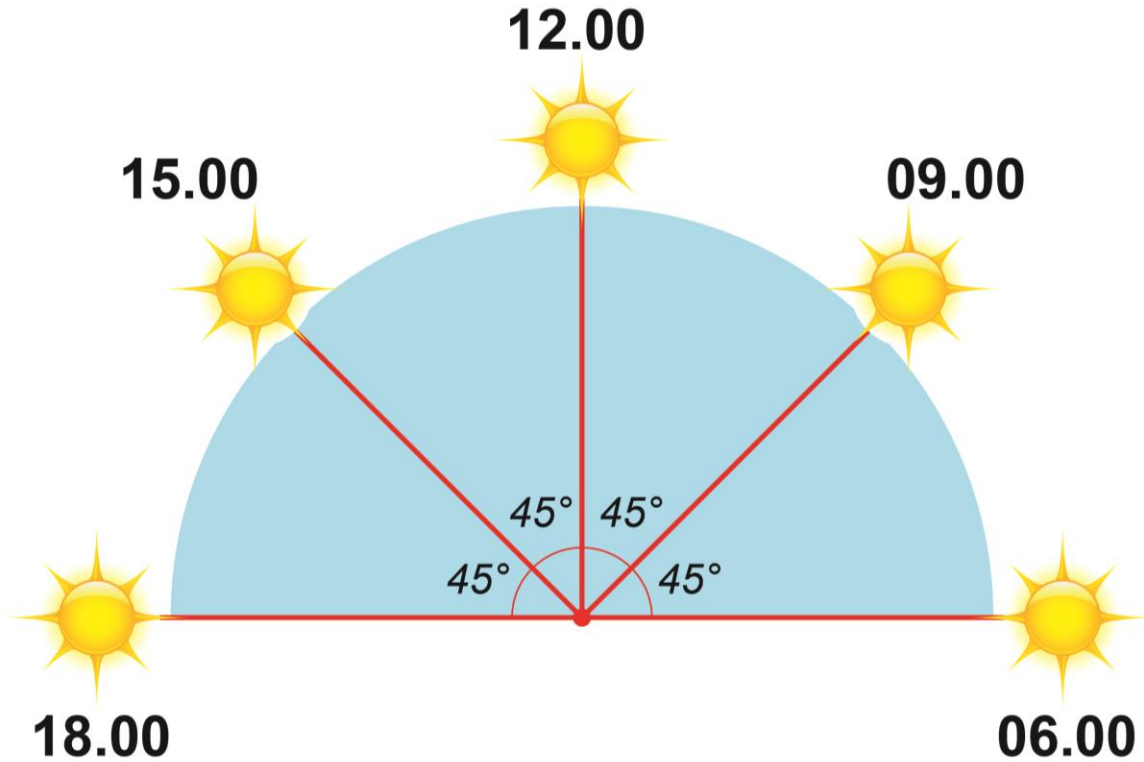
kasım

21 aralık

KIŞ

GÜNEŞ'İN GÖKYÜZÜNDEKİ KONUMU

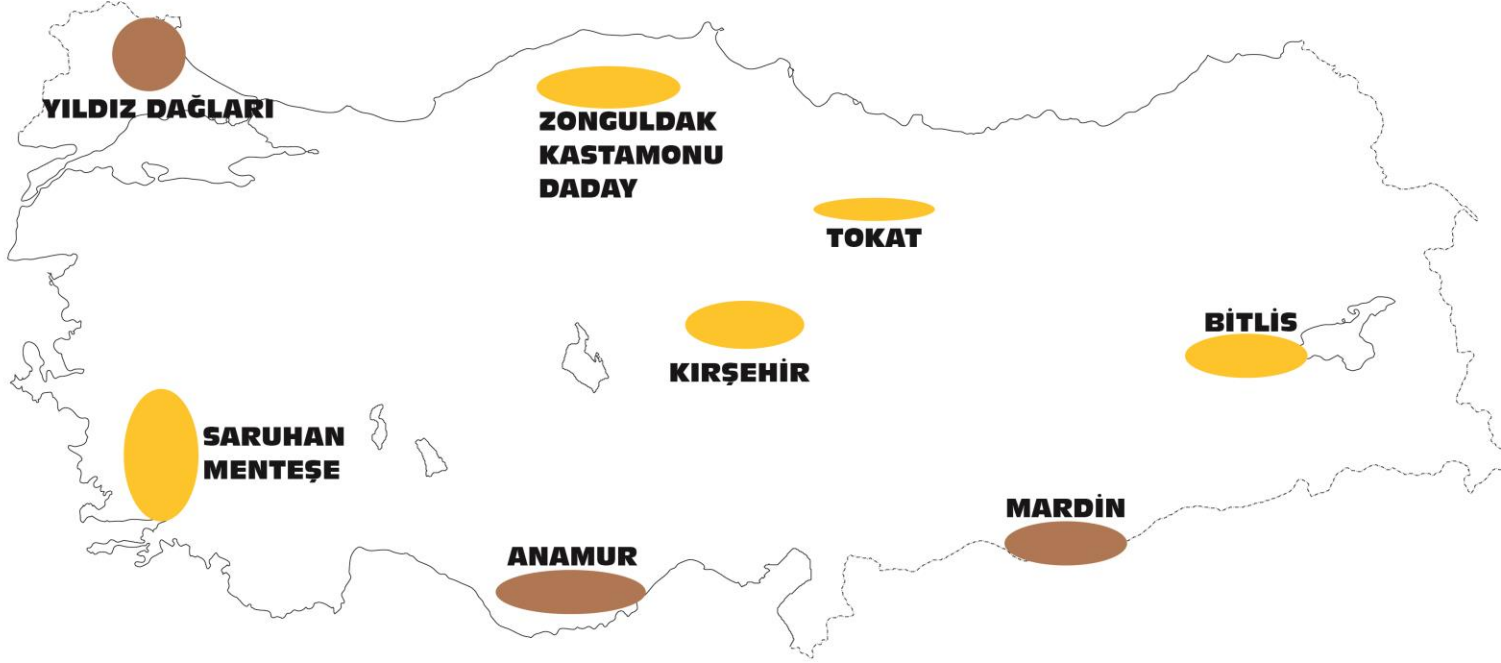

AYNI ANDA GÜNEŞ'İN GÖKYÜZÜNDEKİ GÖRÜNÜŞÜ

TÜRKİYE YER ŞEKİLLERİ

1. JEOLJİK ZAMAN

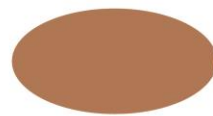

TAŞ KÖMÜRÜ YATAKLARI

TEMEL ARAZİLER (MASİFLER)

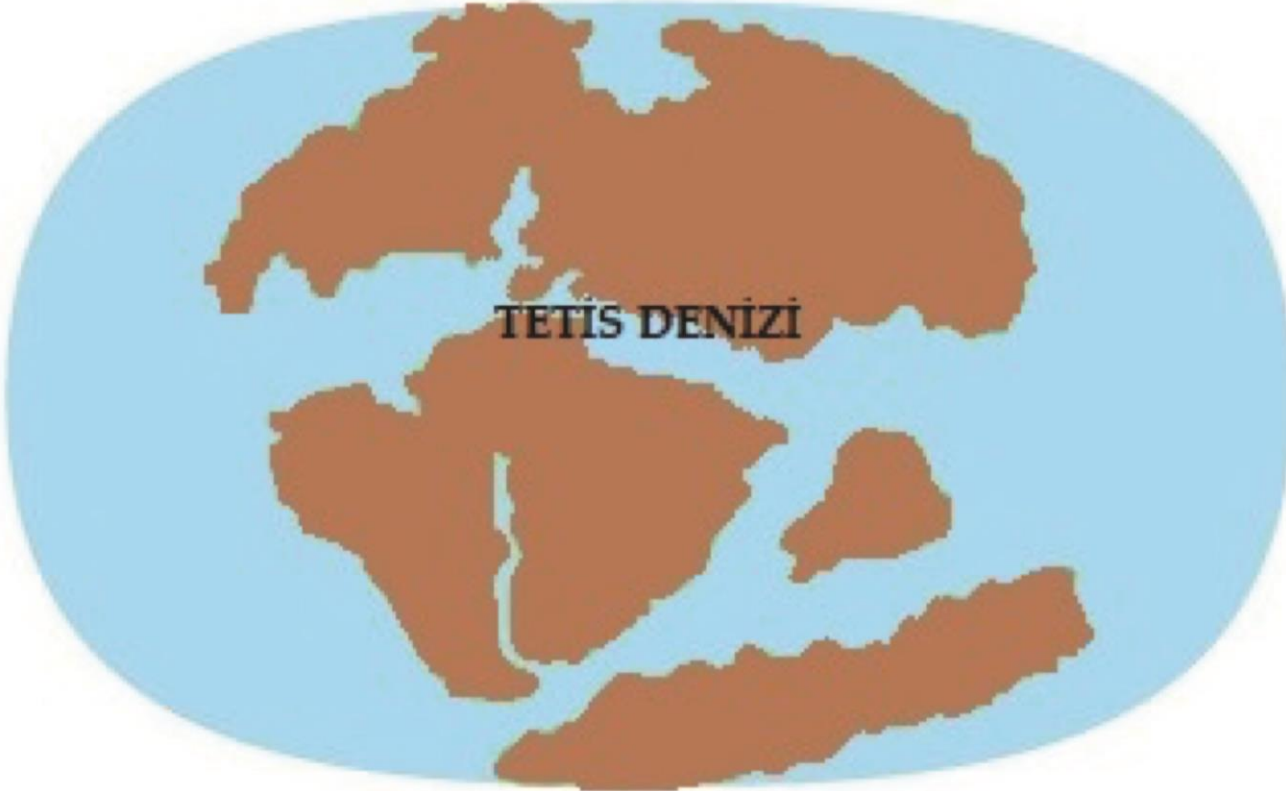

KIRILMIŞ MASİFLER

SAĞLAM MASİFLER

2. JEOLJİK ZAMAN

150 Milyon yıl önce

3. JEOLojİK ZAMAN

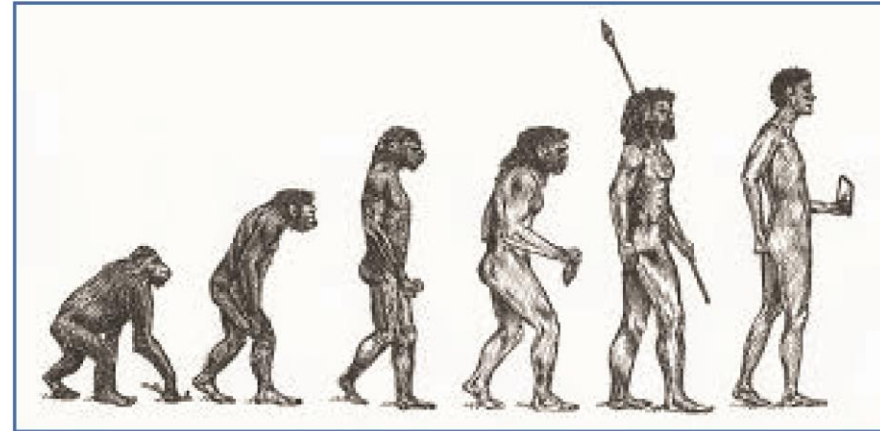
- ALP HİMALAYA OROJENEZİ**
- ✓ **KUZEY ANADOLU DAĞLARI**
- ✓ **TOROS DAĞLARI**

- ✓ **PETROL**
- ✓ **DOĞALGAZ**
- ✓ **LİNYİT**
- ✓ **BOR**
- ✓ **TUZ**

4. JEOLJİK ZAMAN

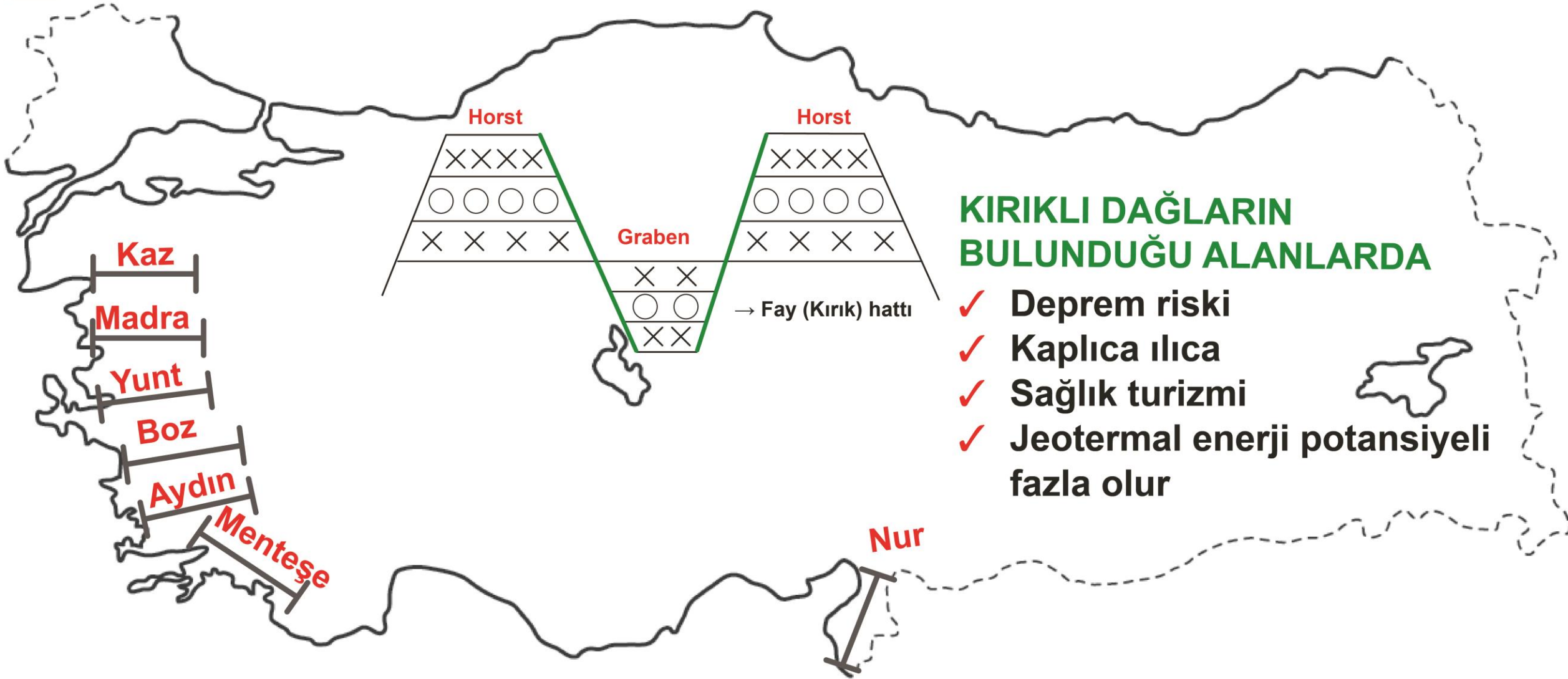
**4 BÜYÜK
BUZUL ÇAĞI
YAŞANDI**

- ✓ **ANADOLU EPIROJENEZLE TOPTAN YÜKSELDİ**
- ✓ **EGE DENİZİ OLUŞTU**
- ✓ **BOĞAZLAR OLUŞTU**
- ✓ **KARADENİZ DENİZ HALİNİ ALDI**

TÜRKİYE'NİN DAĞLARI

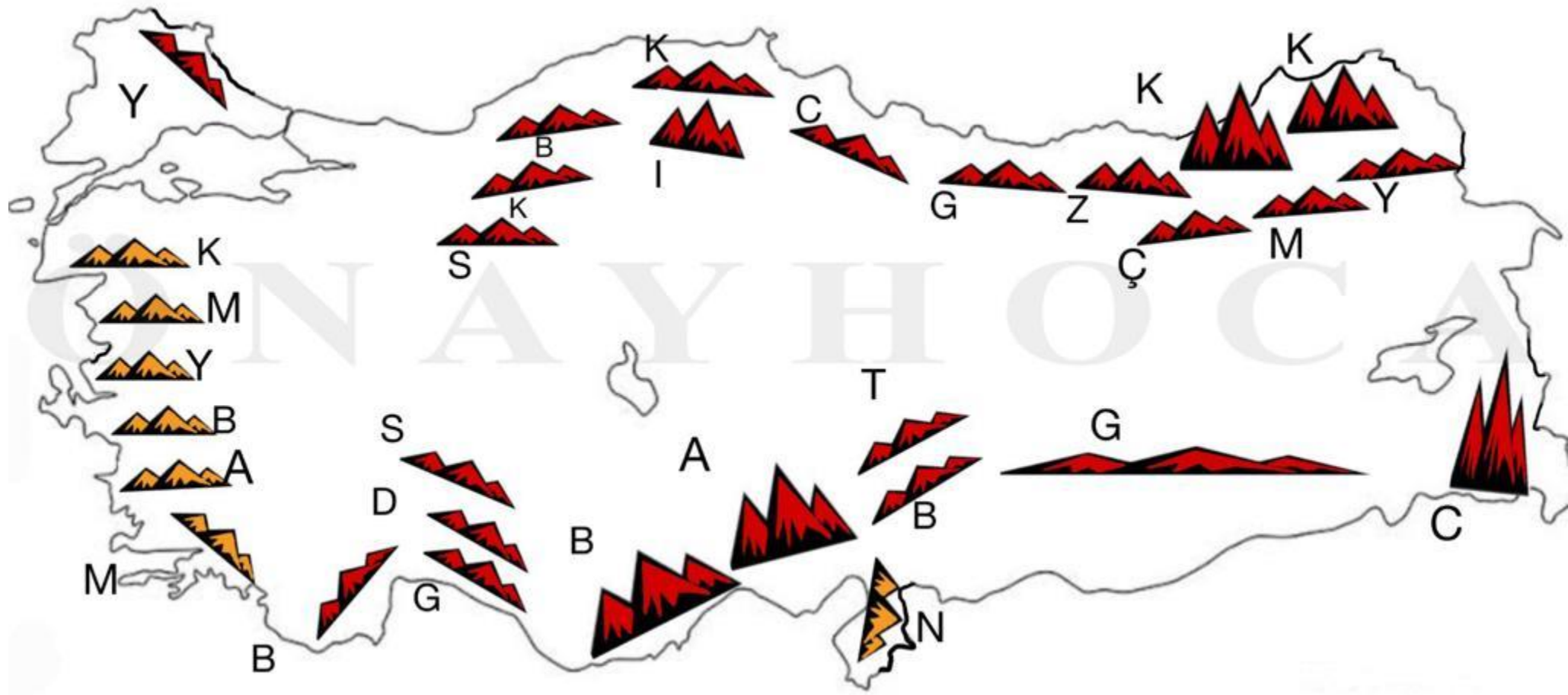
KIRIKLI DAĞLARIN BULUNDUĞU ALANLARDA

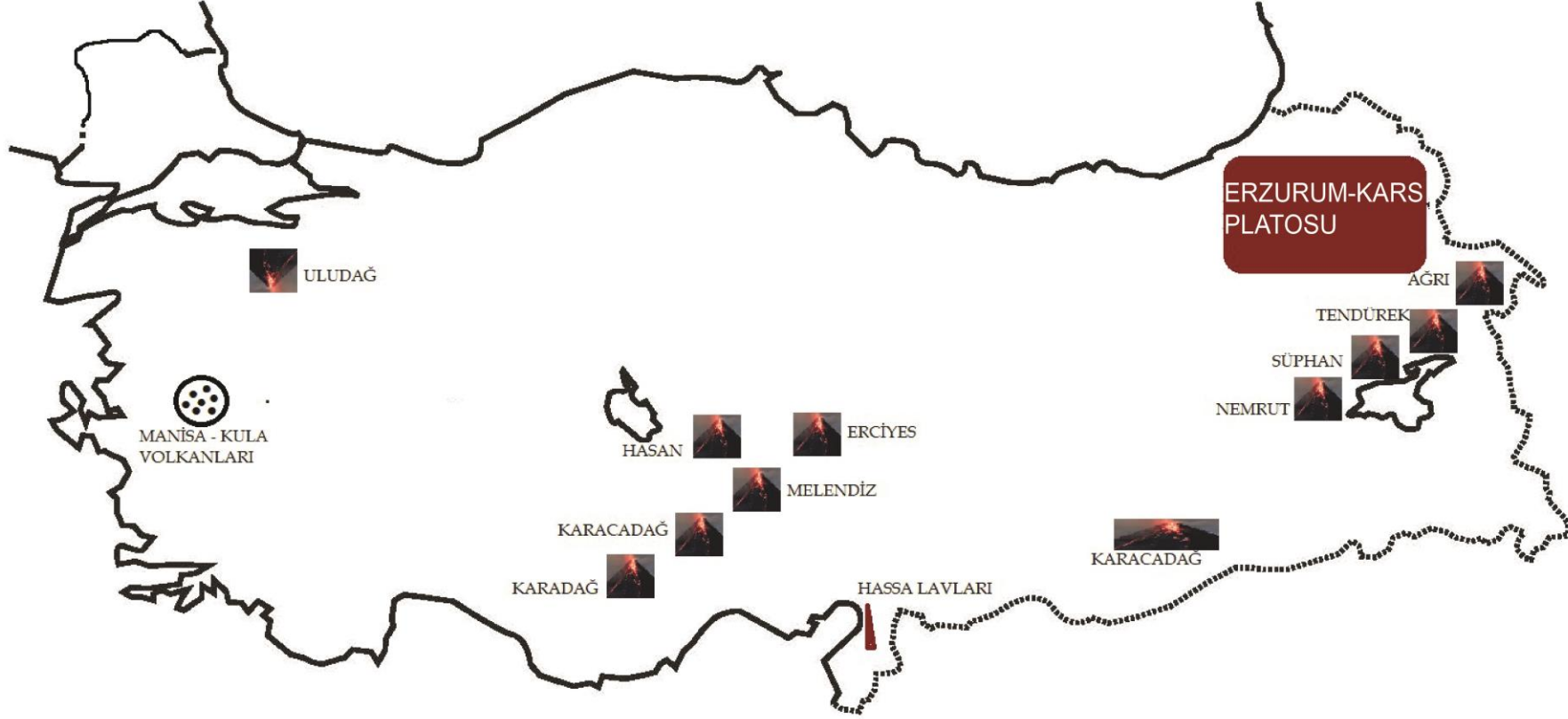
- ✓ Deprem riski
- ✓ Kaplıca ılıca
- ✓ Sağlık turizmi
- ✓ Jeotermal enerji potansiyeli fazla olur

KIVRIM DAĞLAR

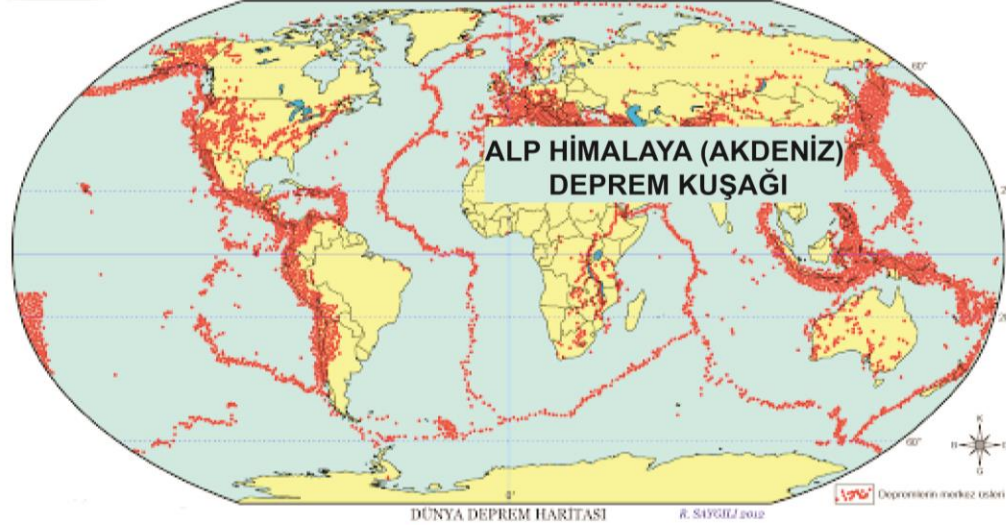
- ✓ Her bölgemizde kıvrım dağı bulunur
- ✓ Doğuya doğru yükseltileri artar
- ✓ Kuzey (Avrasya) güney (Afrika ve Arap) yönlü sıkışma nedeniyle genel olarak doğu batı yönlü uzanırlar
- ✓ Güneydoğu Toroslar Güneydoğu Anadolu'da değil....

- ✓ **Volkanik dağların dağılışı fay hatlarına paraleldir.**
- ✓ **Türkiye'nin en yüksek zirvesi Ağrı Volkan'ı üzerindedir.**
- ✓ **En genç volkanik arazi Manisa Kula'dadır.**
- ✓ **Güneydoğu Anadolu'da Karacadağ geniş konili ama yükseltisi azdır.**

TEKTONİK DEPREMLER

ÇÖKÜNTÜ (GÖÇME) DEPREMLERİ

TÜRKİYEDE AKTİF
VOLKAN OLMADIĞINDAN
VOLKANİK DEPREMLER
GÖRÜLMEZZ

Deprem riski az olan alanlarda;

- ✓ Kırıklı yapı gelişmez.
- ✓ Sağlık turizmi gelişmez.
- ✓ Nükleer santraller kurulur.

FİZİKSEL (MEKANİK)

**SICAKLIK FARKININ
FAZLA OLMASI
TOPRAK OLUŞUMU
YAVAŞ...**

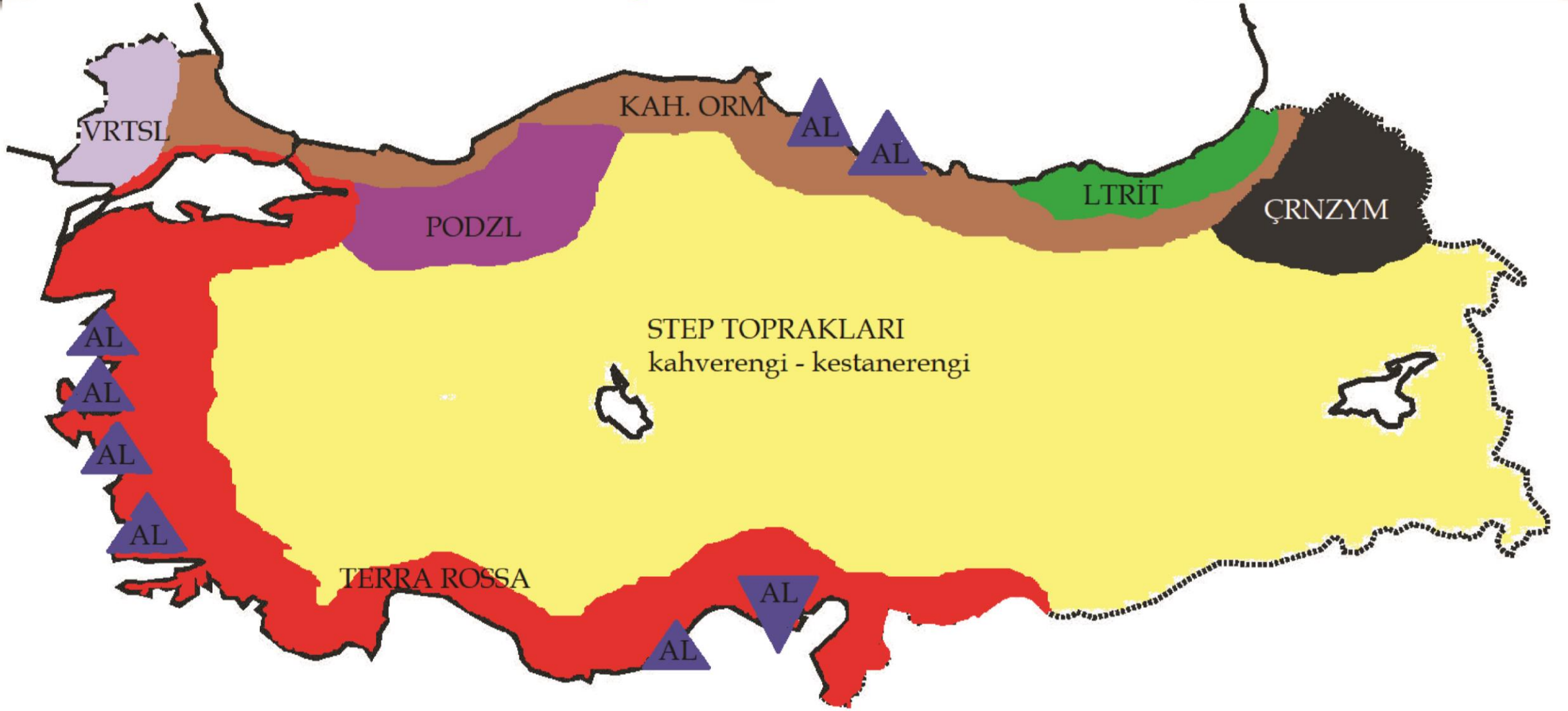
- ✓ İÇ ANADOLU
- ✓ GÜNEYDOĞU ANADOLU
- ✓ DOĞU ANADOLU
- ✓ İÇBATI ANADOLU
- ✓ ERGENE

KİMYASAL

- ✓ NEM ORANININ FAZLA OLDUĞU
- ✓ KARSTİK ALANLARDA DAHA DA ŞİDDETLİ OLUR
- ✓ TOPRAK OLUŞUMU ŞİDDETLİ
- ✓ KIYILARDA ŞİDDETLİDİR.

TOPRAKLAR

AKARSULARIMIZ

Acıgöl-Ak göl-Burdur-Salda-Karataş-Yarıklı

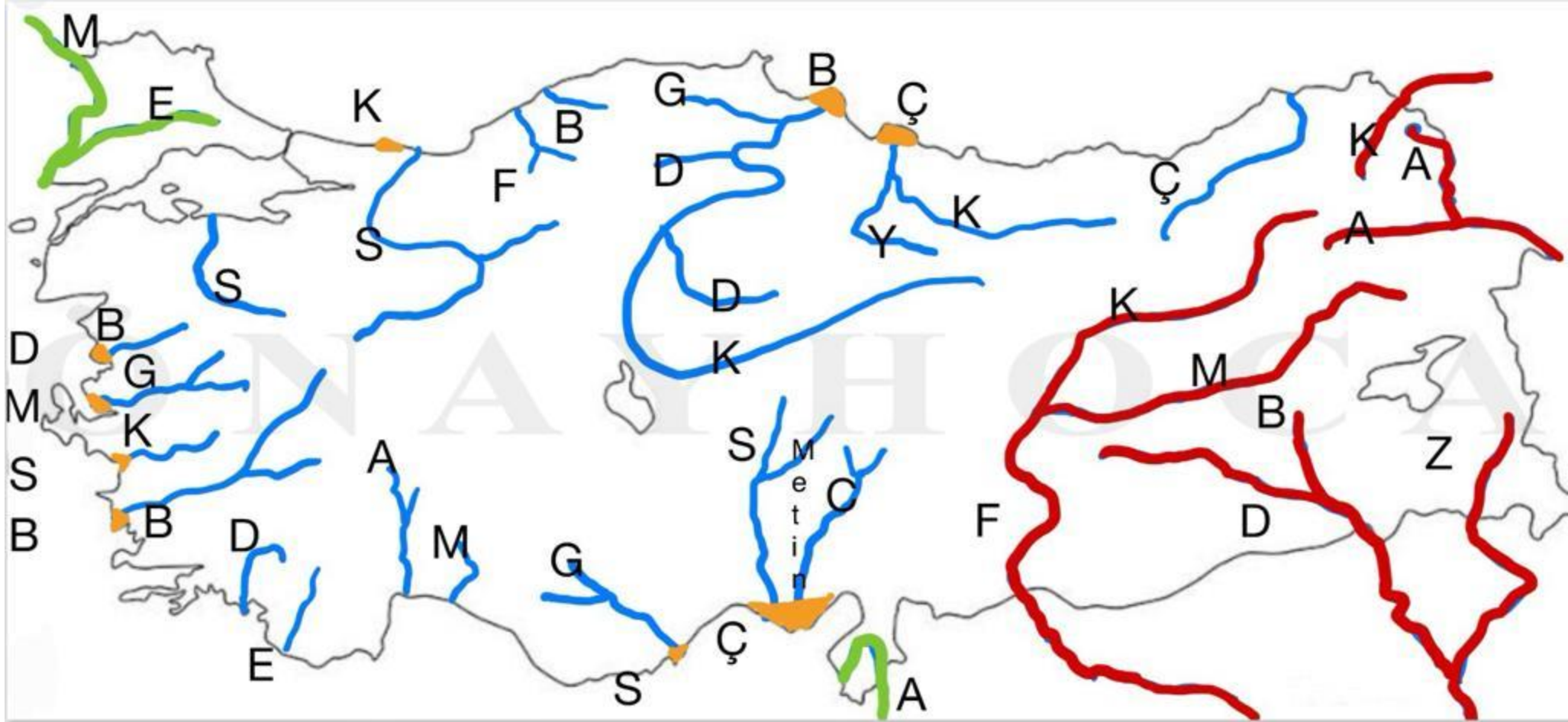

Akarsularımızın Genel Özellikleri

- ✓ Boyları kısadır
Sınırlarımız içinde akan en uzun KIZILIRMAK (1355 km)
Sınırlarımız dışında da akan en uzun akarsu FIRAT (1263- 2800 km)
- ✓ Denge profiline uzak
- ✓ HEE potansiyelleri FAZLA
- ✓ Debileri düşük
- ✓ Rejimleri düzensiz
- ✓ Taşımacılığa elverişsiz
(Bartın çayı hariç)

Kapalı havzalar

- ✓ Tuz Gölü
- ✓ Van Gölü
- ✓ Göller Yöresi
- ✓ Hazar

Türkiye'den doğup
dışarıya akanlar

Tamamen Türkiye'de
akan akarsular

Dışarıdan doğup
Türkiye'den dökülenler

1. VADİ

ÇENTİK VADİ

BOĞAZ VADİ

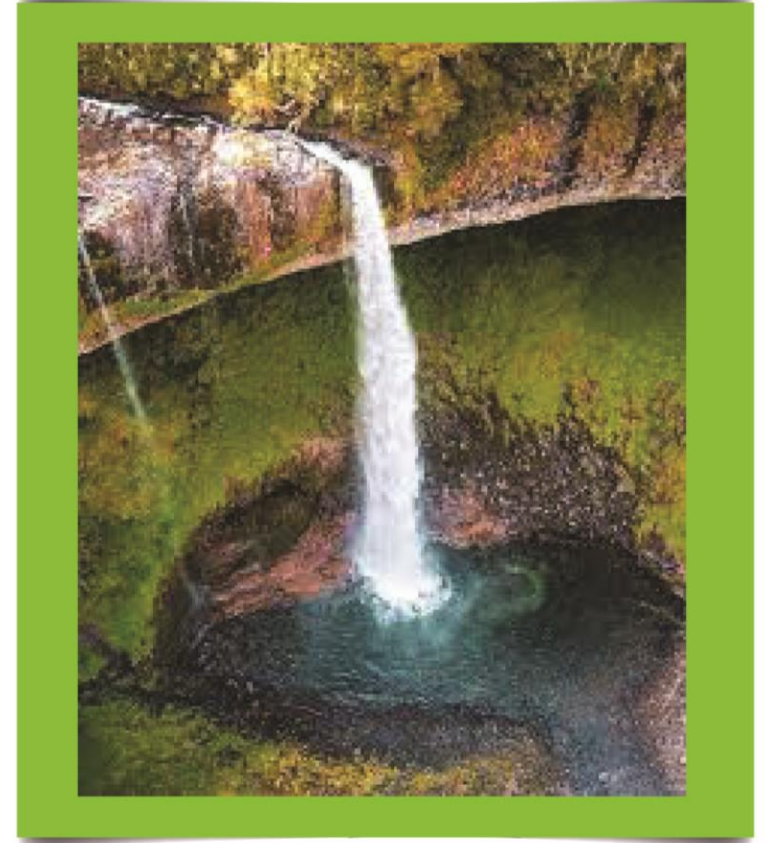
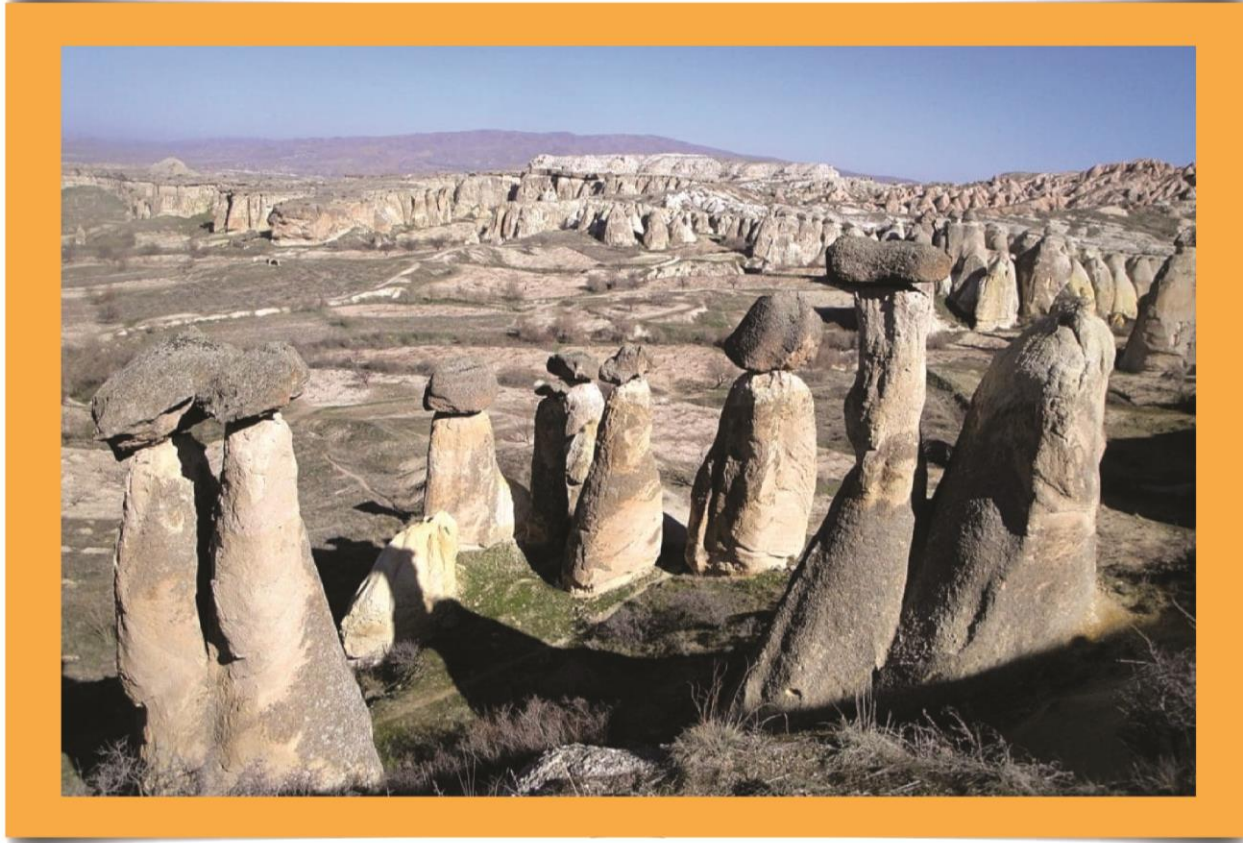
TABANLI VADİ

KANYON VADİ

2. PERİ BACALARI

3. DEV KAZANI

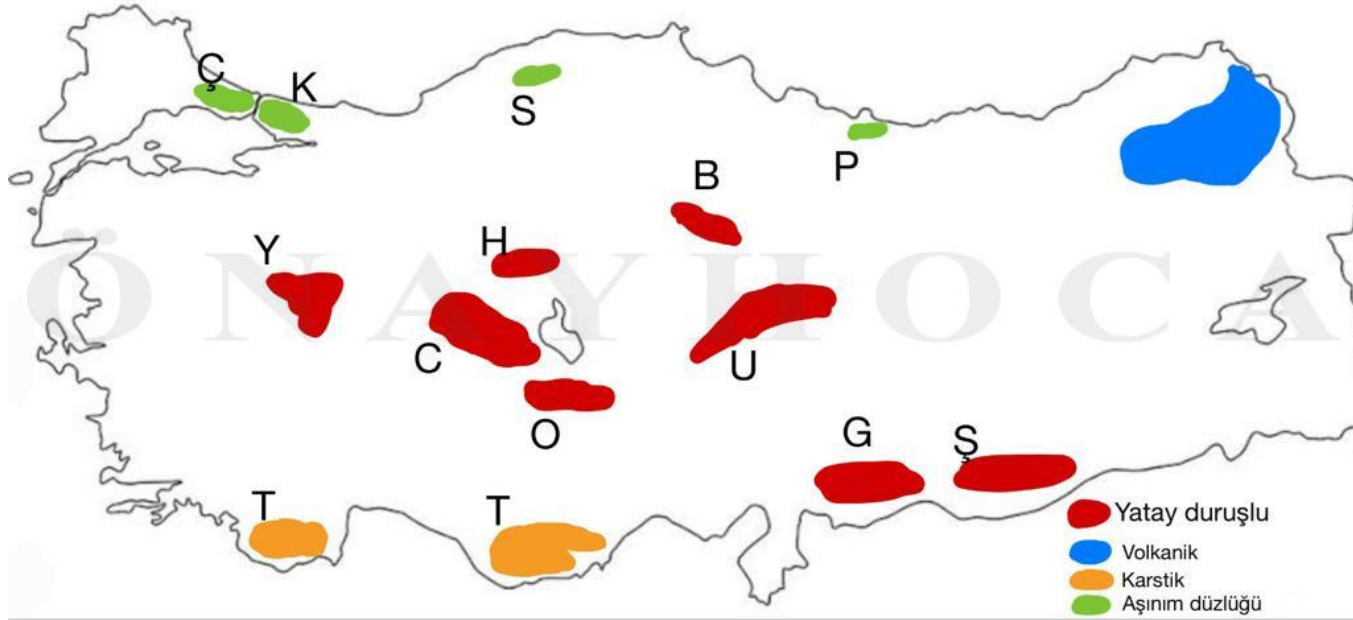

4. KIRGIBAYIR

5. PENEPLEN

İÇ ANADOLU

- ✓ OBRUK
- ✓ CİHANBEYLİ
- ✓ HAYMANA
- ✓ BOZOK
- ✓ UZUNYAYLA

GÜNEYDOĞU ANADOLU

- ✓ GAZİANTEP
- ✓ ŞANLIURFA

MARMARA

- ✓ ÇATALCA-KOCAELİ

AKDENİZ

- ✓ TEKE
- ✓ TAŞELİ

KARADENİZ

- ✓ SAFRANBOLU
- ✓ PERŞEMBE

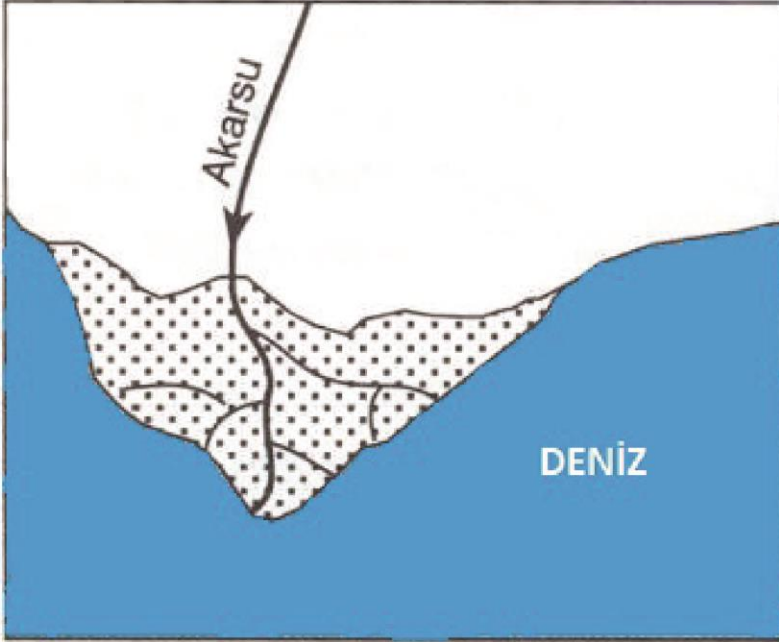
DOĞU ANADOLU

- ✓ ERZURUM
- ✓ KARS
- ✓ ARDAHAN

EGE

- ✓ YAZILIKAYA

1. DELTA

DELTA OLUŞMASI İÇİN;

- ✓ GEL-GİT AZ OLMALI
- ✓ AKARSU BOL VE POZİTİF MALZEME TAŞIMALI

- ✓ KITA SAHANLIĞI GENİŞ OLMALI
- ✓ KIYIYA PARALEL AKINTI OLMAMALI

2. BİRİKİNTİ KONİSİ

3. DAĞ ETEĞİ OVASI

- ✓ BURSA
- ✓ DÖRTYOL
- ✓ AKŞEHİR

4. DAĞ İÇİ OVASI

5. IRMAK ADASI

MADDE ORANLARINA GÖRE GÖLLER

TATLI

SODALI VOLKANİK

TUZLU KAYA TUZU

ACI KARSTİK

GİDEĞENİ VAR

GİDEĞENİ YOK

1. ENERJİ ÜRETİMİ

- ✓ TORTUM
- ✓ KOVADA
- ✓ ÇILDIR
- ✓ HAZAR GÖLÜ

2. İÇME VE SULAMA SUYU

3. TURİZM

4. ULAŞIM

5. BALIKÇILIK

6. MADDE ÜRETİMİ

7. REKREASYON ALANI

ÇANAK GÖLLERİ

TEKTONİK GÖLLER:

ULUBAT , MANYAS,İZNİK, SAPANCA,TUZ , AKŞEHİR,
HAZAR, BEYŞEHİR, EĞİRDİR

KARSTİK GÖLLER:

SALDA,ELMALI,KESTEL,SUĞLA, KOVADA, TÖDÜRGE,
HAFİK

VOLKANİK GÖLLER:

1. MAAR: MEKE TUZLASI ,ACIGÖL
2. KALDERA : NEMRUT KALDERSİ

BUZUL GÖLLERİ:

YEDİ GÖLLER,KAÇKAR, BOLKAR ALADAĞLAR, CİLO

SET GÖLLERİ

HEYELAN SET:

TORTUM,SERA YEDİGÖLLER, ABANT,ZİNAV

VOLKANİK SET:

HAÇLI,ERÇEK NAZİK, BALIK,ÇILDIR,VAN

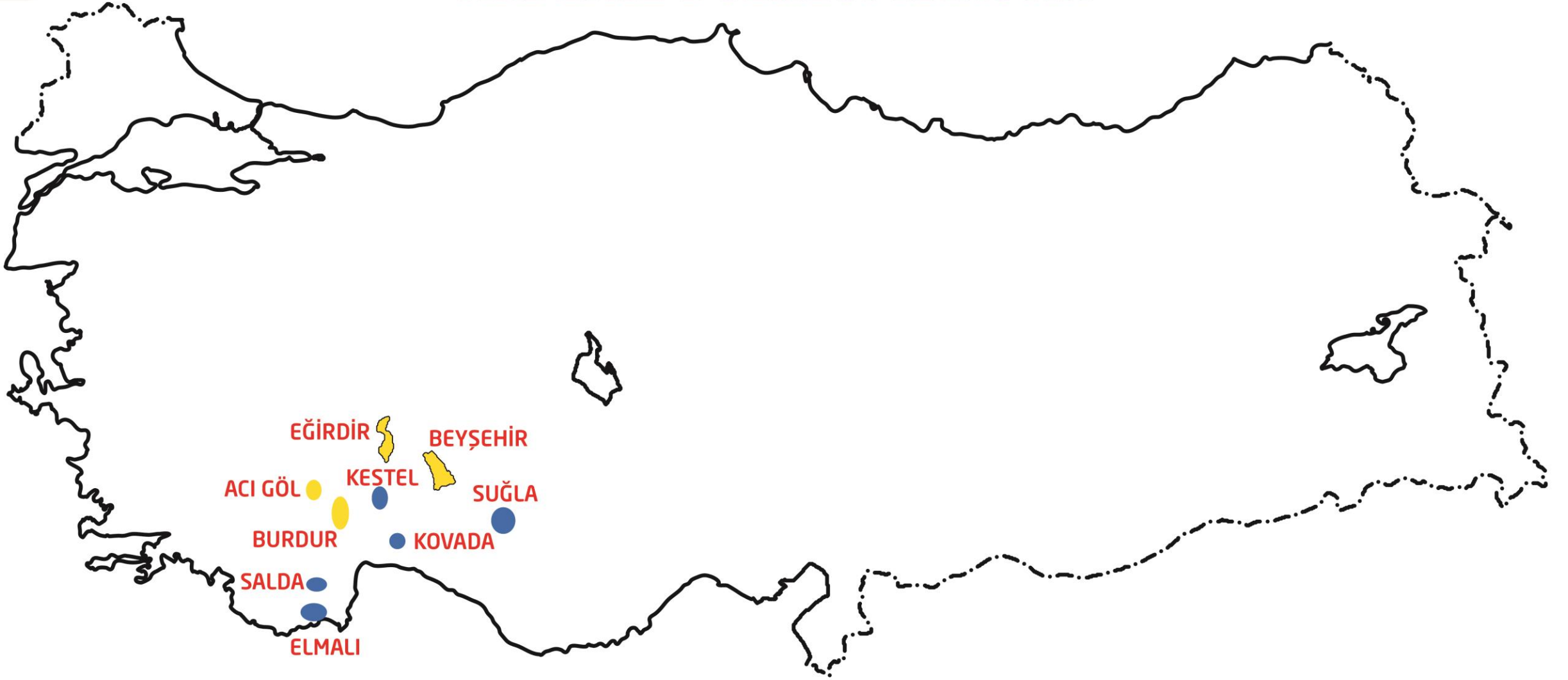
ALÜVYAL SET:

EYMİR , MOGAN,BAFA, KÖYCEĞİZ,MARMARA

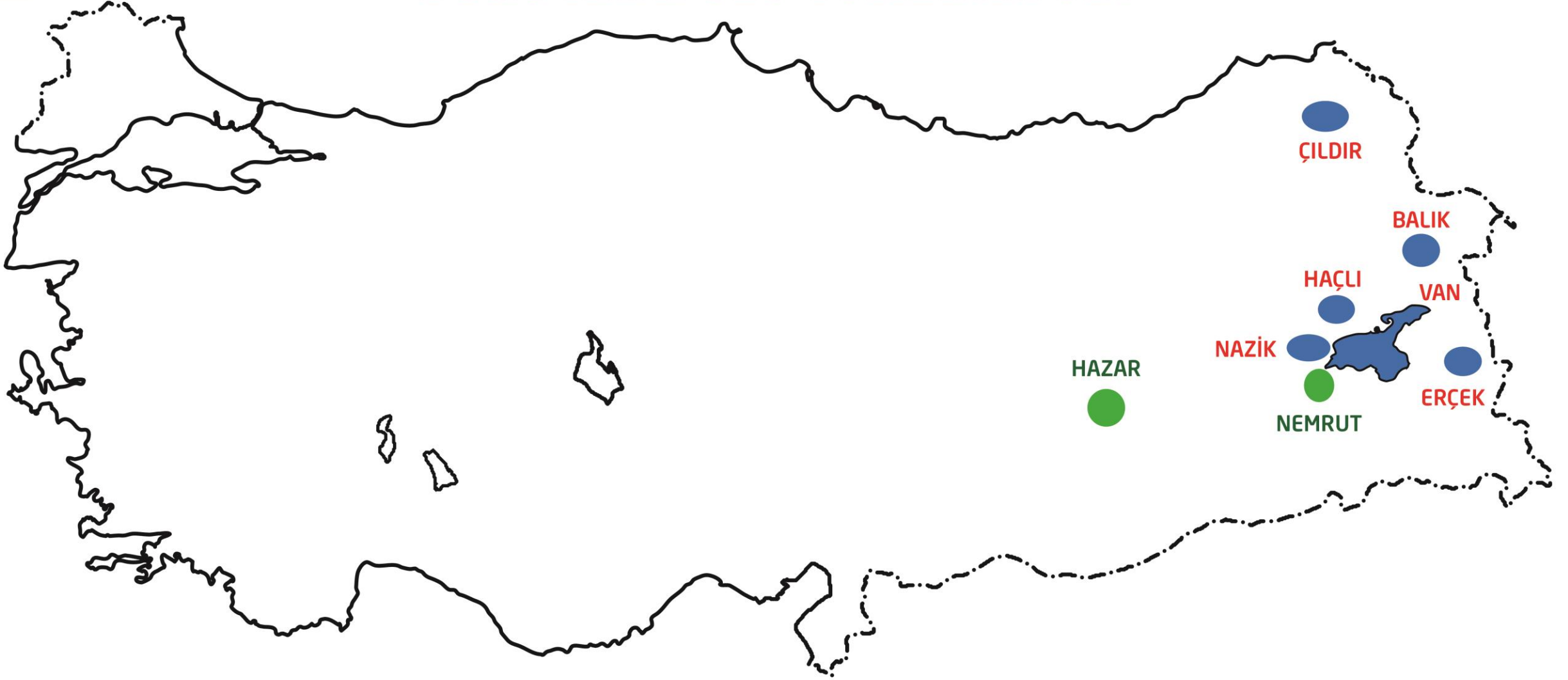
KIYI SET:

KÜÇÜK ÇEKMECE, BÜYÜK ÇEKMECE, DURUSU,
AKYATAN ,AĞYATAN , YUMURTALIK, BALIK,AKGÖL

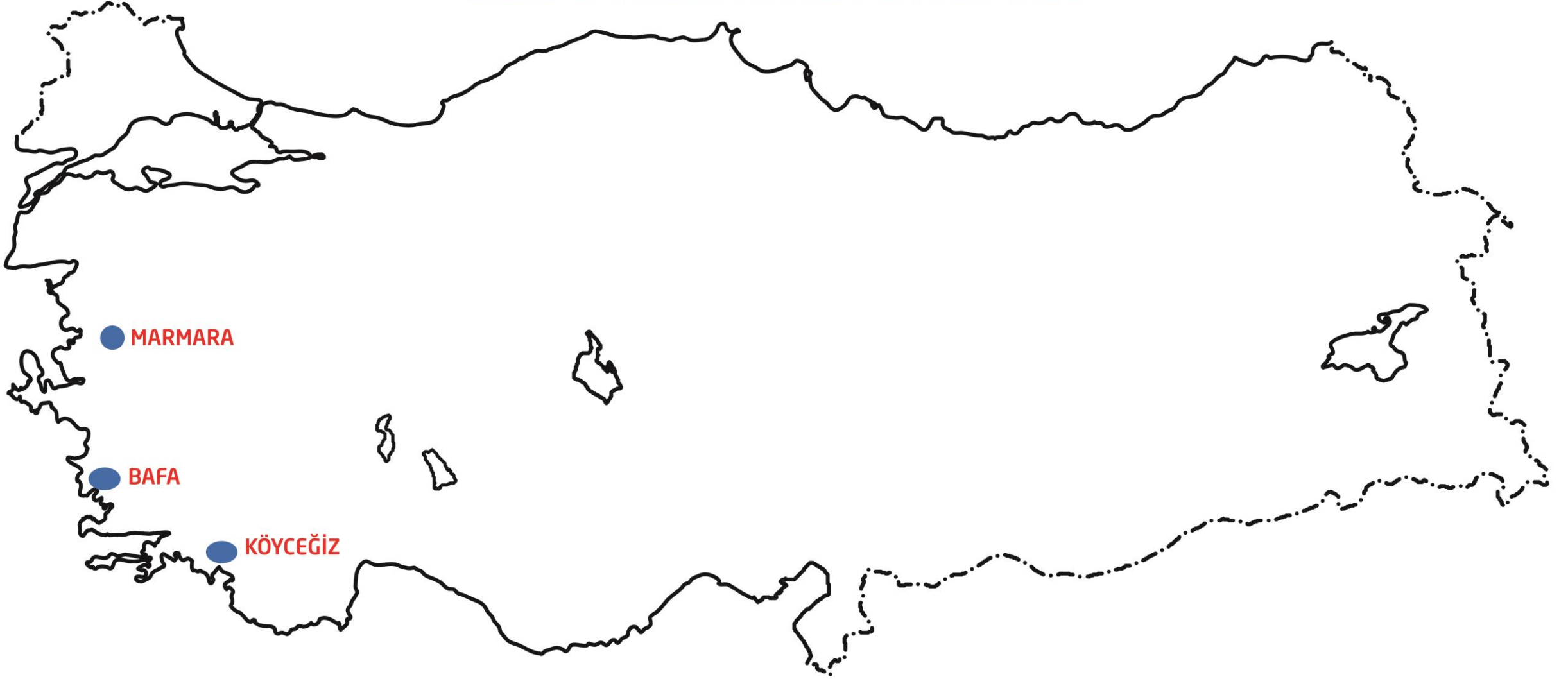
AKDENİZ BÖLGESİ KARSTİK

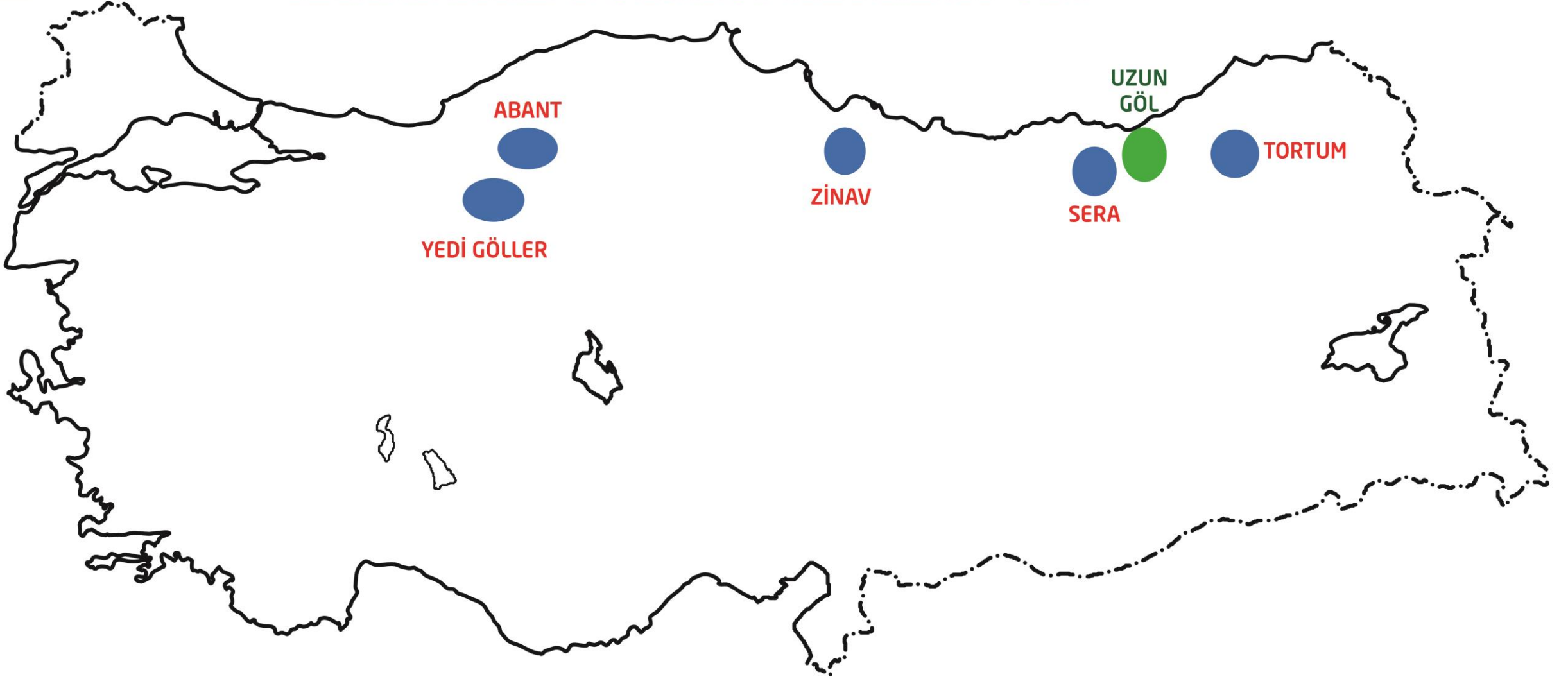
DOĞU ANADOLU VOLKANİK SET

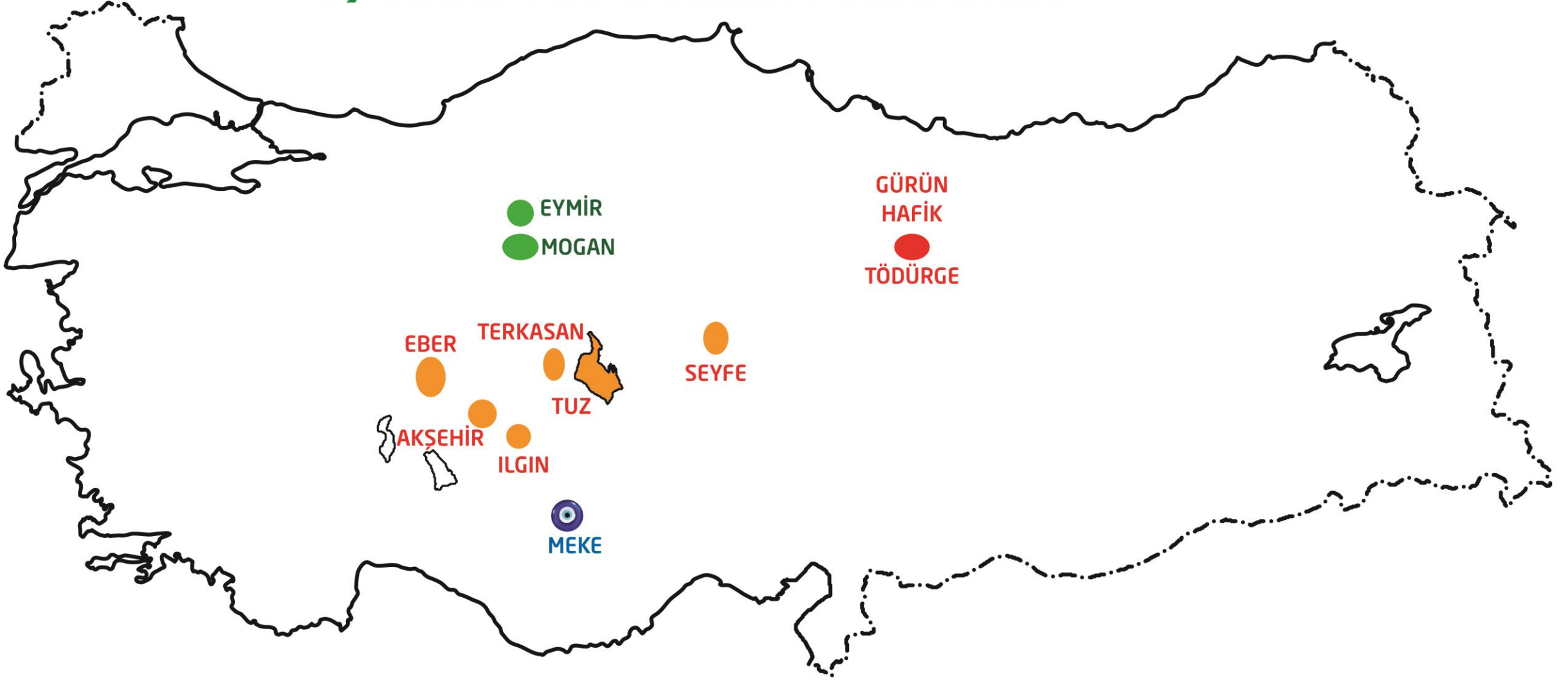
EGE BÖLGESİ ALÜVYAL SET

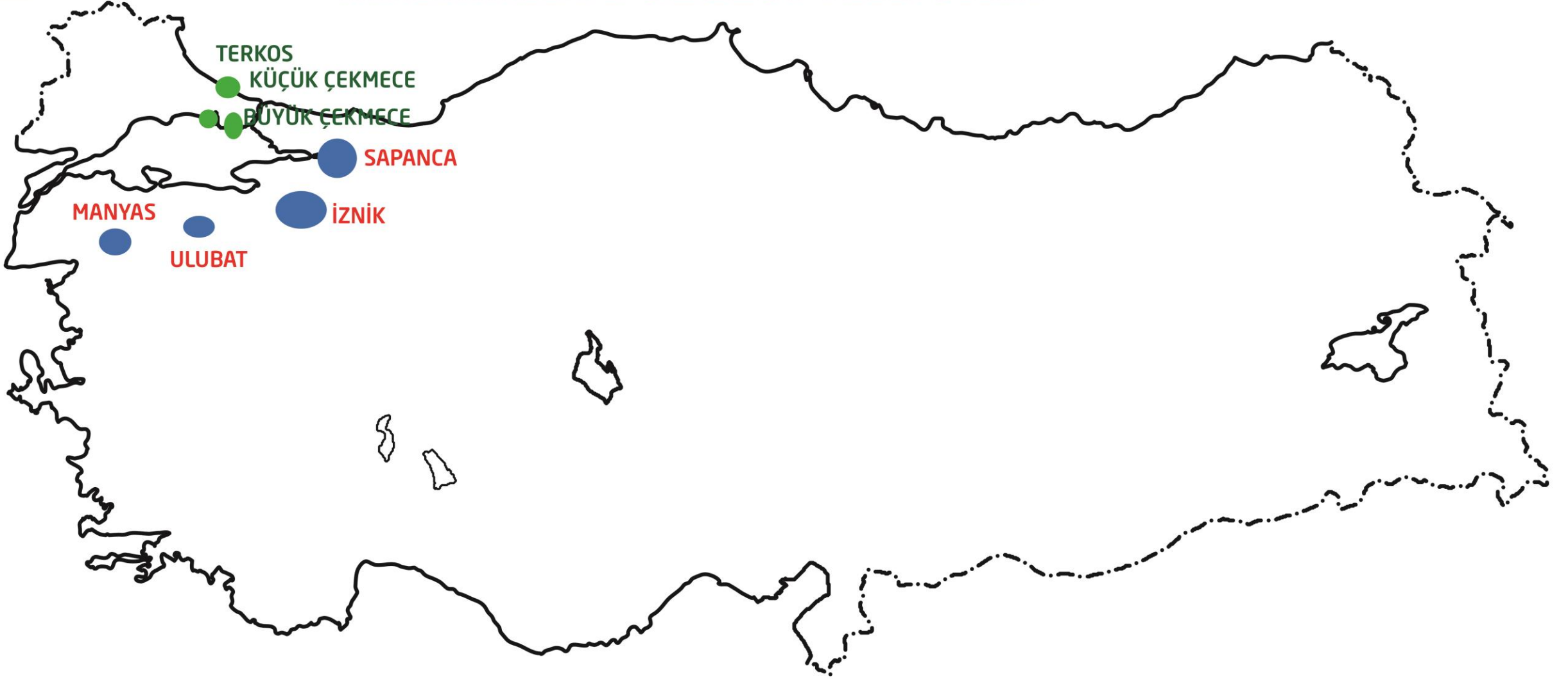
KARADENİZ BÖLGESİ HEYELAN SET

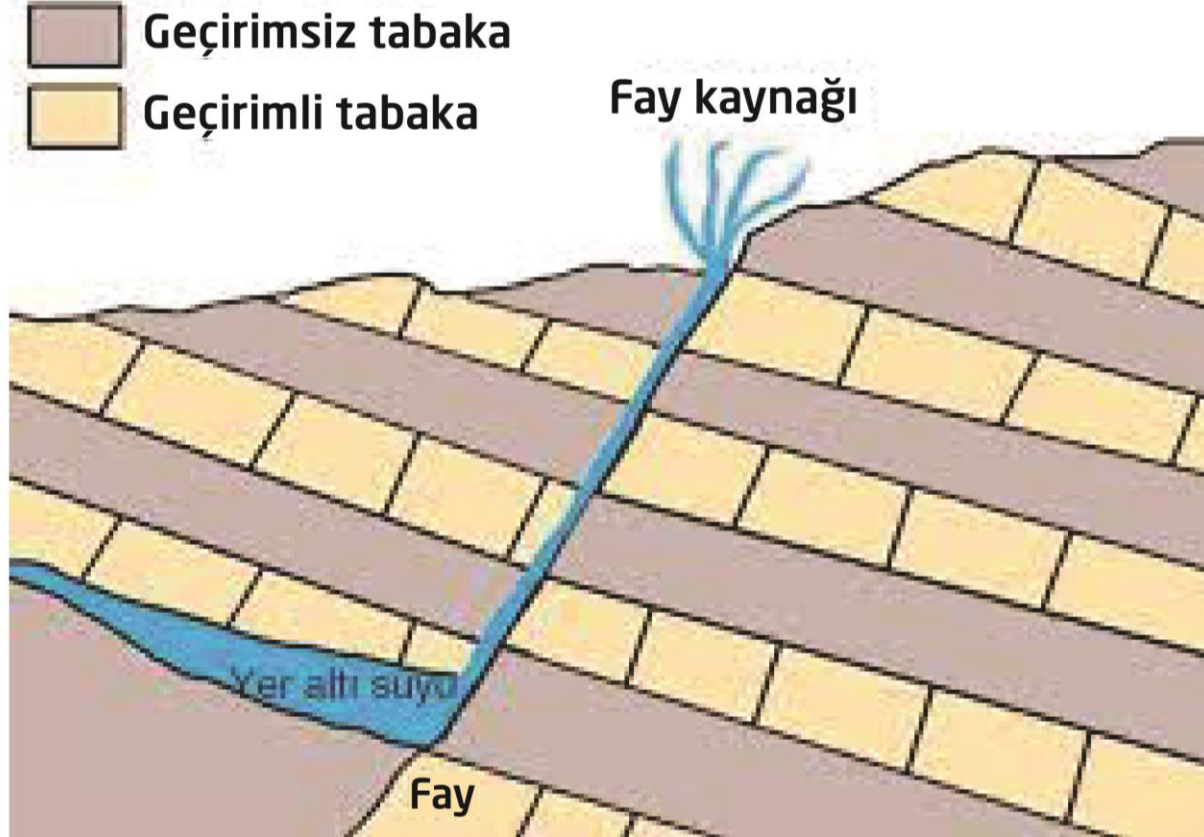
İÇ ANADOLU BÖLGESİ TEKTONİK

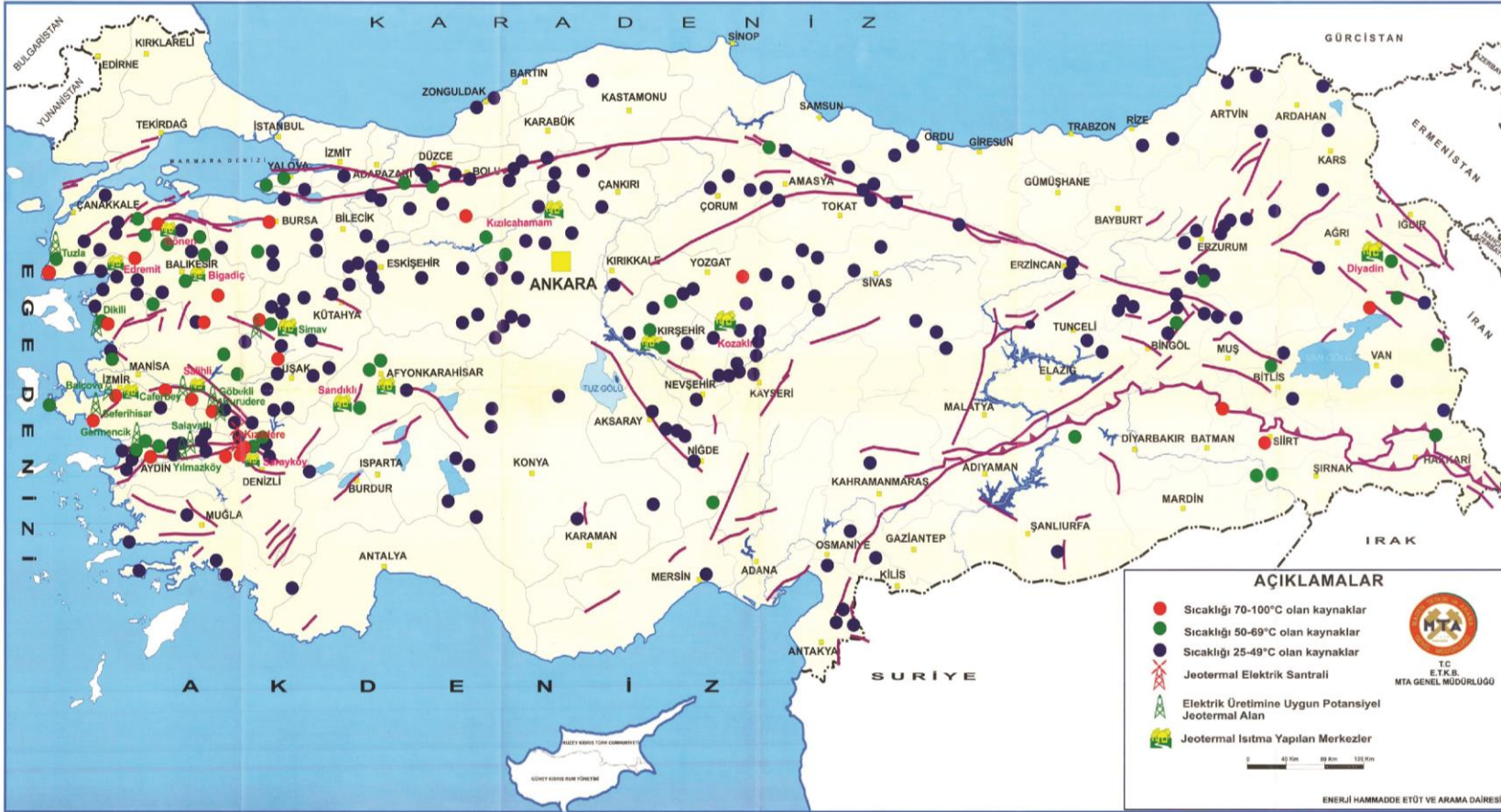
MARMARA BÖLGESİ TEKTONİK

FAY KAYNAĞI

TÜRKİYE JEOTERMAL KAYNAKLAR DAĞILIMI VE UYGULAMA HARİTASI

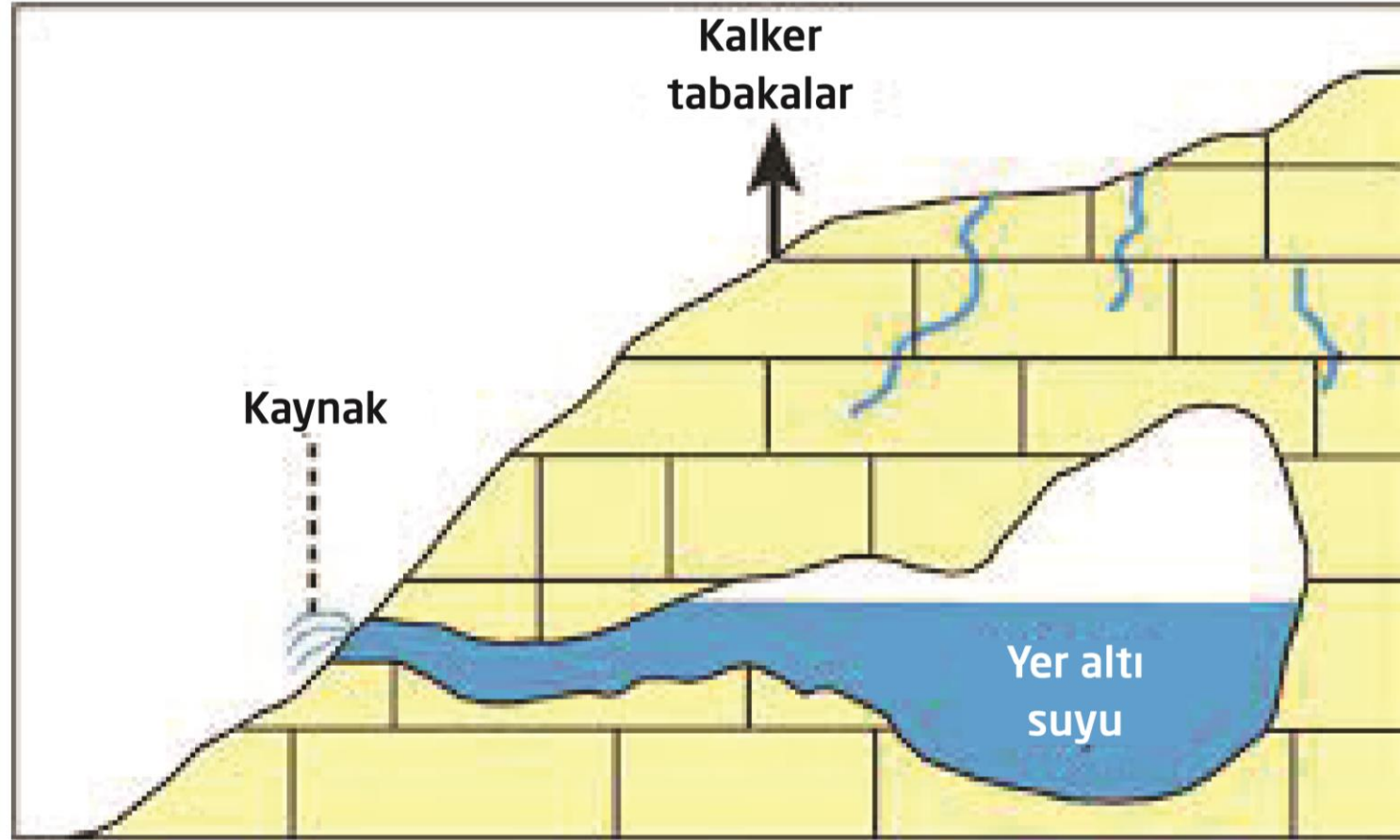

JEOTERMAL ENERJİ (DENİZLİ- SARAYKÖY)

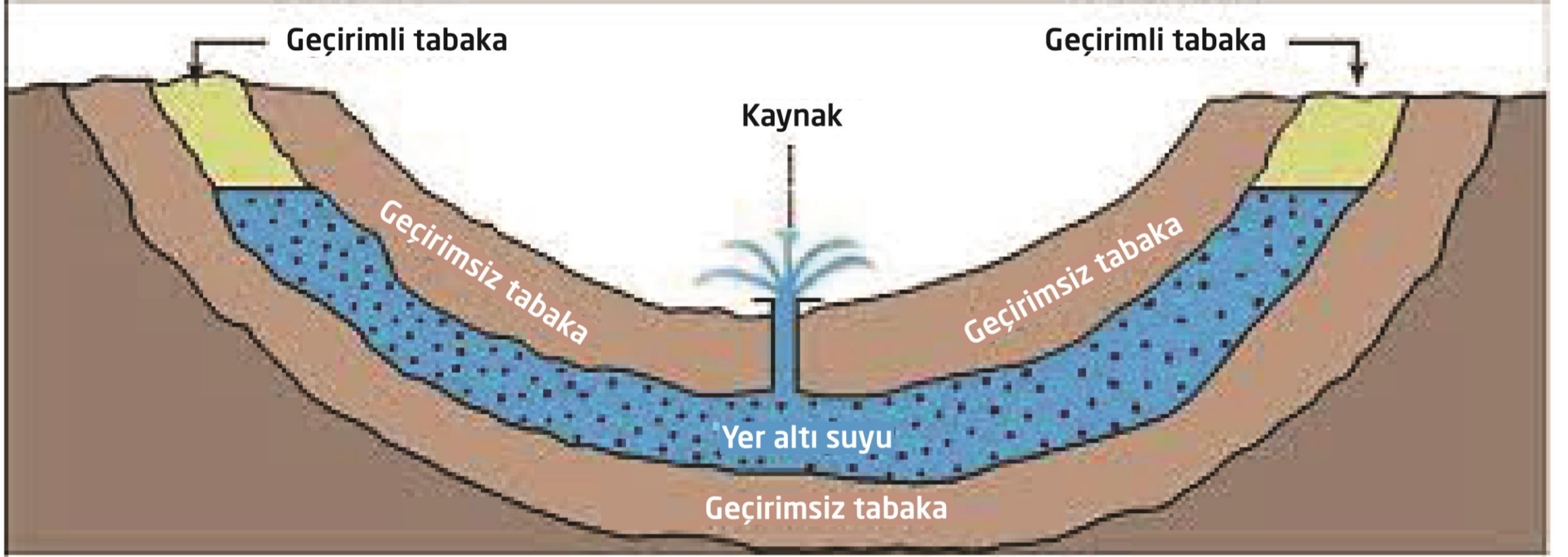

TERMAL TURİZM

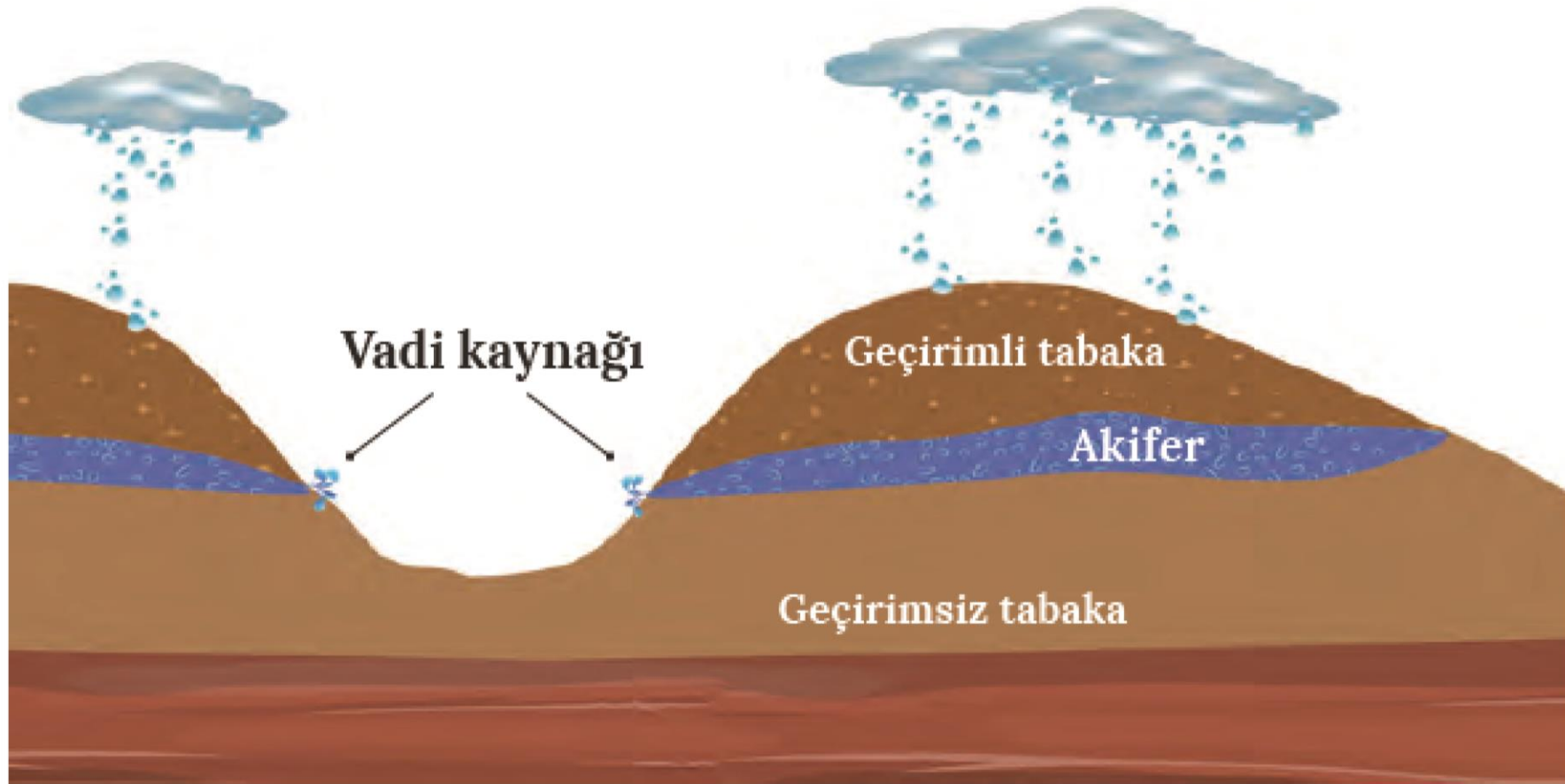
VOKLÜZ (KARSTİK KAYNAK)

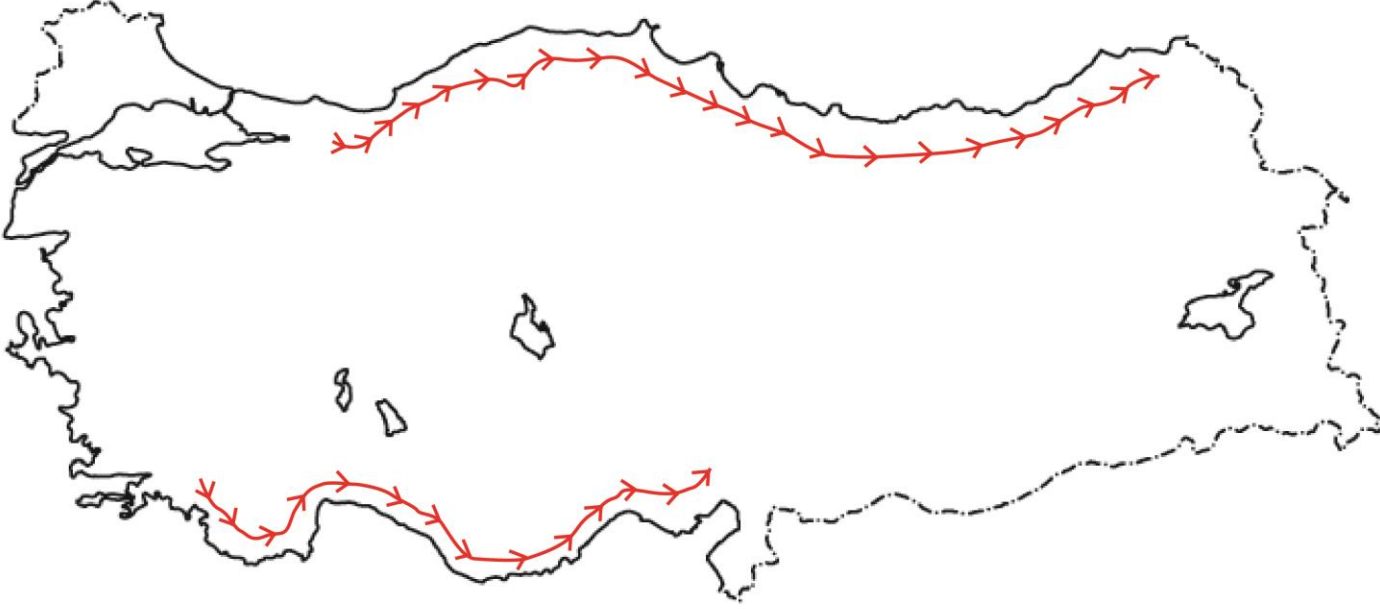

ARTEZYEN KAYNAK

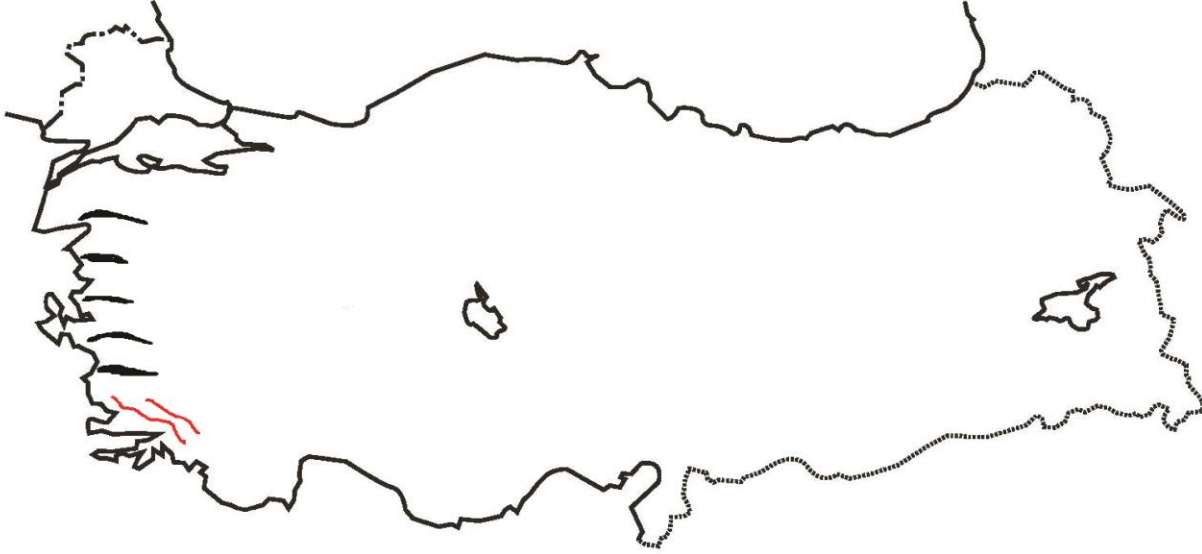
VADİ (YAMAÇ) KAYNAĞI

- ✓ Dağlar kıyıya paralel uzanır.
- ✓ Kıyıda girinti çıkıntı azdır.
- ✓ Doğal liman , koy , körfez sayısı azdır.
- ✓ Deniz etkisi dar alanda görülür.
- ✓ Yamaç yağışları görülür.
- ✓ Kıyı iç kesim arası ulaşım zordur.
- ✓ Kıyı ile iç kesim arasında ulaşım geçitlerle sağlanır.

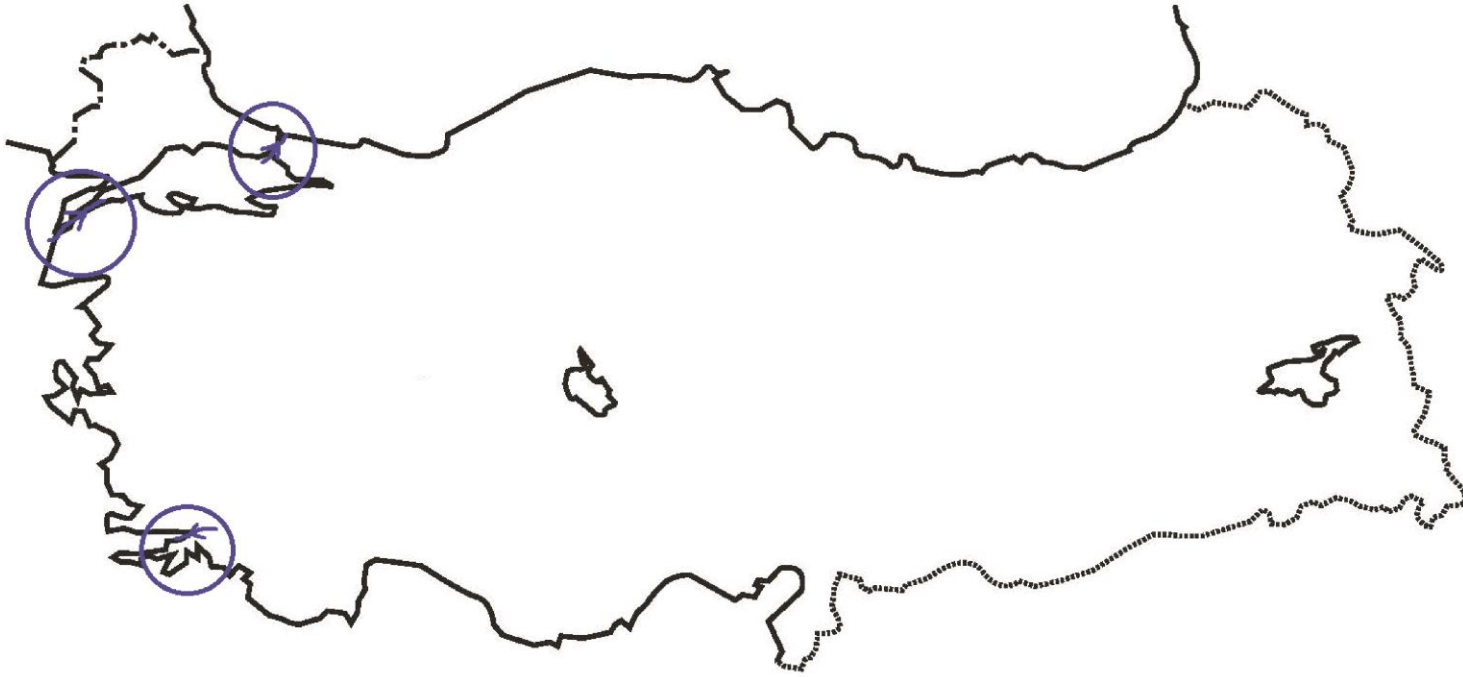

- ✓ Dağlar kıyıya dik uzanır.
- ✓ Kıyıda girinti çıkıntı fazladır.
- ✓ Doğal liman , koy , körfez sayısı fazladır.
- ✓ Deniz etkisi geniş bir alanda görülür.
- ✓ Yamaç yağışları görülmez.
- ✓ Kıyı iç kesim arası ulaşım kolaydır.
- ✓ Menteşe kıyılarında enine kıyı görülmez.

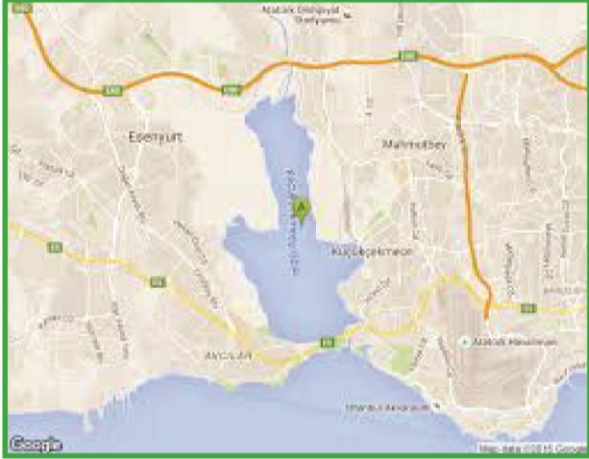

- ✓ Ege ' de kırıklı yapı ve buna bağlı olarak fay hatları sağlık turizmi
- ✓ Jeotermal enerjinin dağların uzanışı ile ilgisi bulunmamaktadır

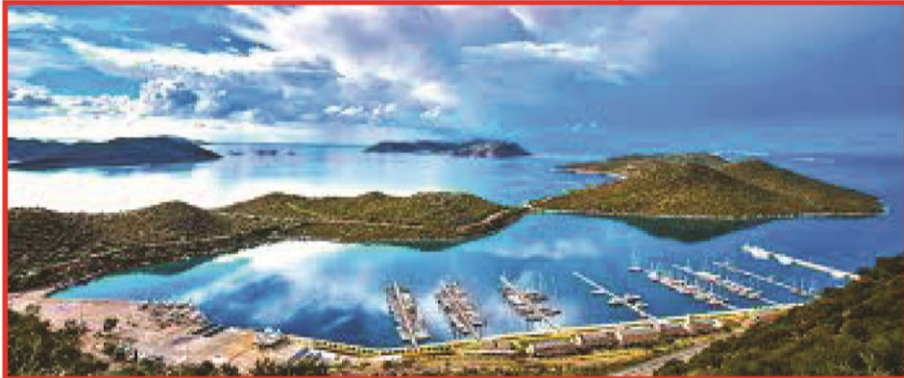

✓ **ESKİ AKARSU VADİLERİNİN DENİZ ALTINDA KALMASIYLA OLUŞAN KIYILARDIR.**

Limanlı kıyı

Dalmaçya kıyı

Kalanklı

Türkiye'de Görülmeyen Kıyı Tipleri

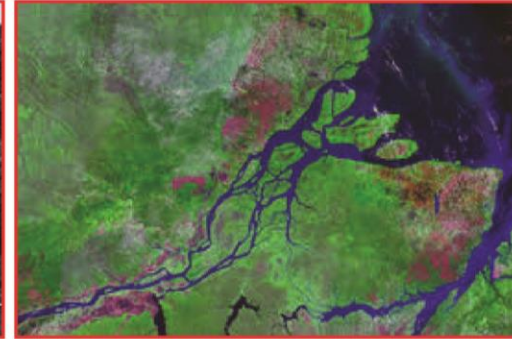
Mutlak Konumdan Dolayı

Göreceli Konumdan Dolayı

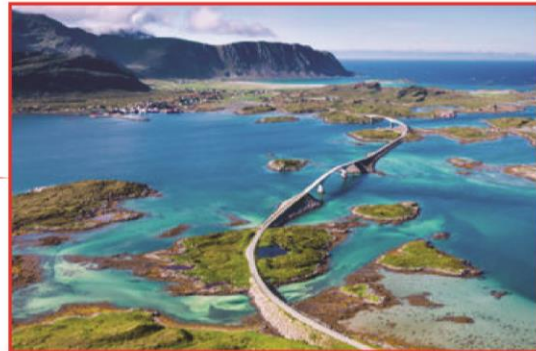
FİYORT

HALIÇ

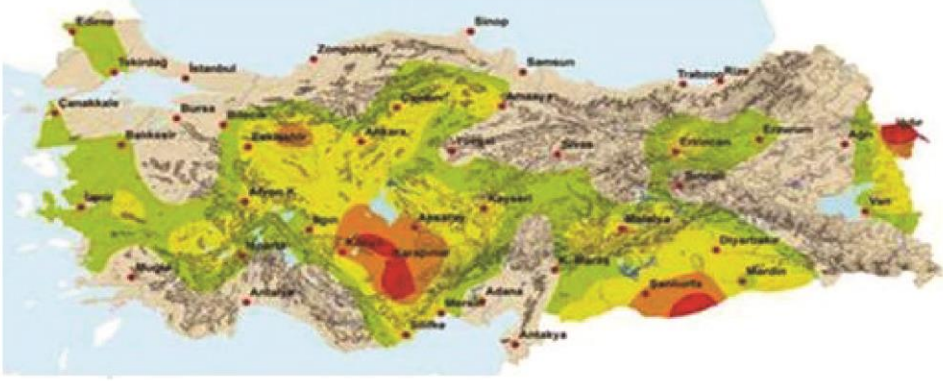

SKYER

WATT

DOĞAL NEDENLERİ

- ✓ Bitki örtüsünün cılız olması
- ✓ Sağanak yağışlar
- ✓ Toprağın kuru olması
- ✓ Eğimin fazla olması

BEŞERİ NEDENLERİ

- ✓ Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
- ✓ Anız yakmak
- ✓ Tarlaları nadasa bırakmak
- ✓ Meraları aşırı otlatmak
- ✓ Tarlaları eğim yönünde sürmek

NEDENLERİ

- ✓ EĞİMİN FAZLA OLMASI
- ✓ TOPRAĞIN SUYA DOYMASI
 - ➔ EN FAZLA İLK BAHARDA
 - ➔ EN AZ YAZ
- ✓ KİLLİ TOPRAKLAR (GEÇİRİMSİZ)
- ✓ TABAKALARIN UZANIŞI

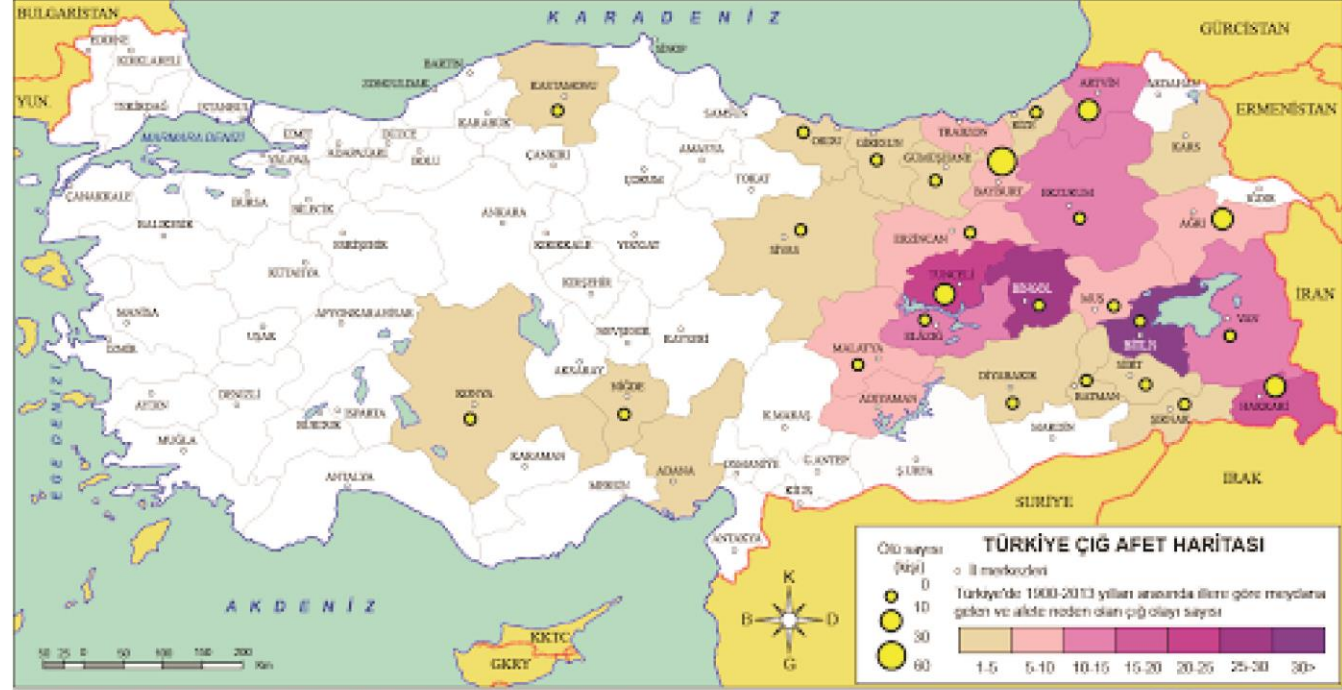
**BITKİ ÖRTÜSÜ EROZYONU
ÖNLER, HEYELANI DEĞİL.....**

NEDENLERİ

- ✓ KAR KALINLIĞININ FAZLA OLMASI
- ✓ EĞİMİN FAZLA OLMASI
- ✓ SICAKLIKTA MEYDANA GELEN ANİ ARTIŞLAR

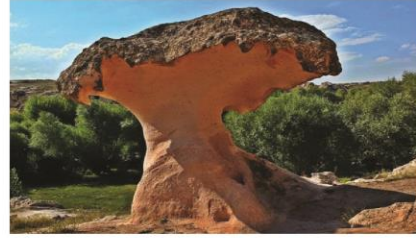

ÇİĞ

ETKİSİNİ AZALTMAK İÇİN YAPAY ÇİĞLAR OLUŞTURULABİLİR

RÜZGAR AŞINDIRMA ŞEKİLLERİ

ŞEYTAN MASASI
MANTAR KAYA

ŞAHİT KAYA

ÇÖL
KALDIRIMLARI

TAFONİ

RÜZGAR BİRİKTİRME ŞEKİLLERİ

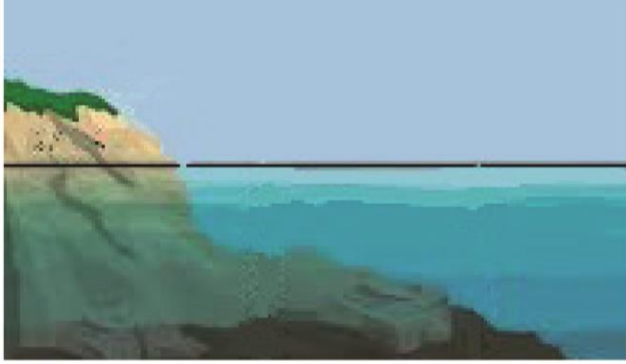
**BİTKİ ÖRTÜSÜNÜN CILIZ
OLDUĞU ALANLARDA
ETKİLİDİRLER.**

KUMUL

BARKAN

KITA SAHANLIĞI GENİŞ

KITA SAHANLIĞI DAR

TOMBOLO

KIYI OKU - KORDONU

KUMSAL

FALEZ

KOLAY ERİYEĞİLİN GEÇİRİMLİ KAYAÇLAR

JİPS

SİVAS

KAYA TUZU

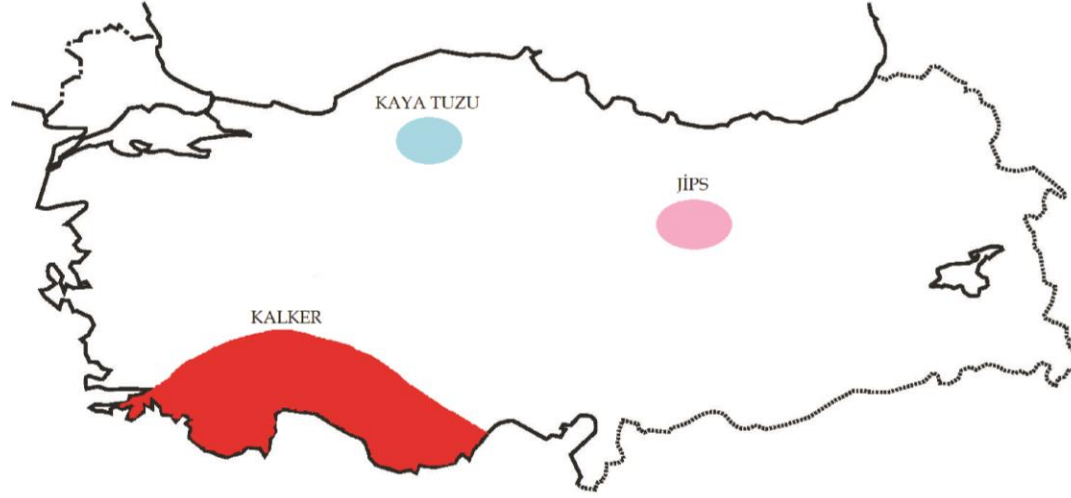

ÇANKIRI

KALKER

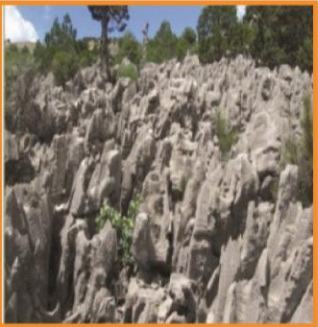
BATI TOROSLAR

KARSTİK OVALAR

TEFENNİ
ACIPAYAM
KORKUTELİ
KESTEL
ELMALI
MUĞLA

KARSTİK ERİMEYLE OLUŞAN BAŞLICA ŞEKİLLER

LAPYA

DOLİN

UVALA

OBRUK

DÜDEN

POLYE (KARSTİK OVA)

MAĞARA

- ✓ İNSUYU: BURDUR
- ✓ DİM: ANTALYA
- ✓ DAMLATAŞ: ANTALYA
- ✓ ALTINBEŞİK: ANTALYA
- ✓ KARAIN: ANTALYA
- ✓ ASTİM: MERSİN
- ✓ CENNET - CEHENNEM: MERSİN
- ✓ BALLICA: TOKAT
- ✓ KARACA: GÜMÜŞHANE

TRAVERTEN

- ✓ DENİZLİ PAMUKKALE

**ERZİNCAN OTLUKBELİ
BİR TRAVERTEN
SET GÖLÜDÜR**

**İç Anadolu
Karadeniz
Akdeniz
Doğu Analodu**

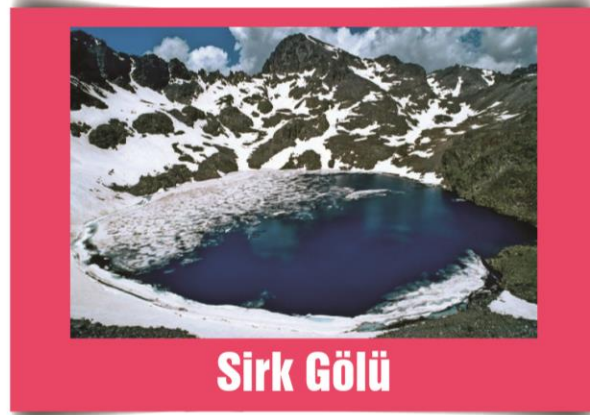
3000 m

Marmara

2000 m

buzul yada etkisi yok

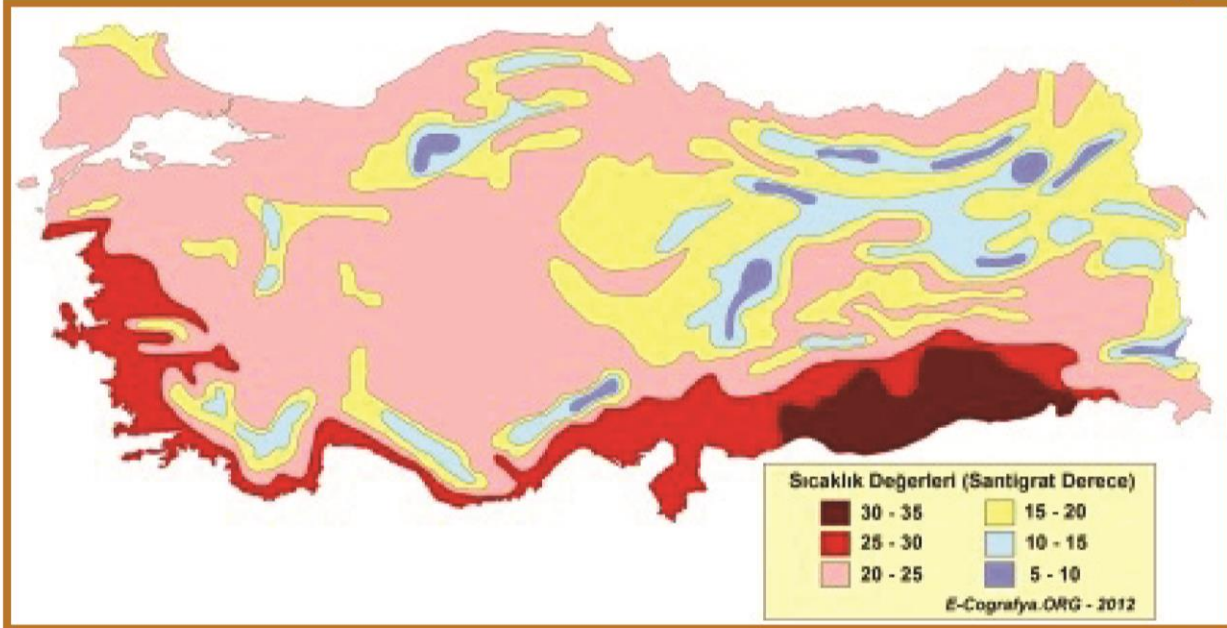
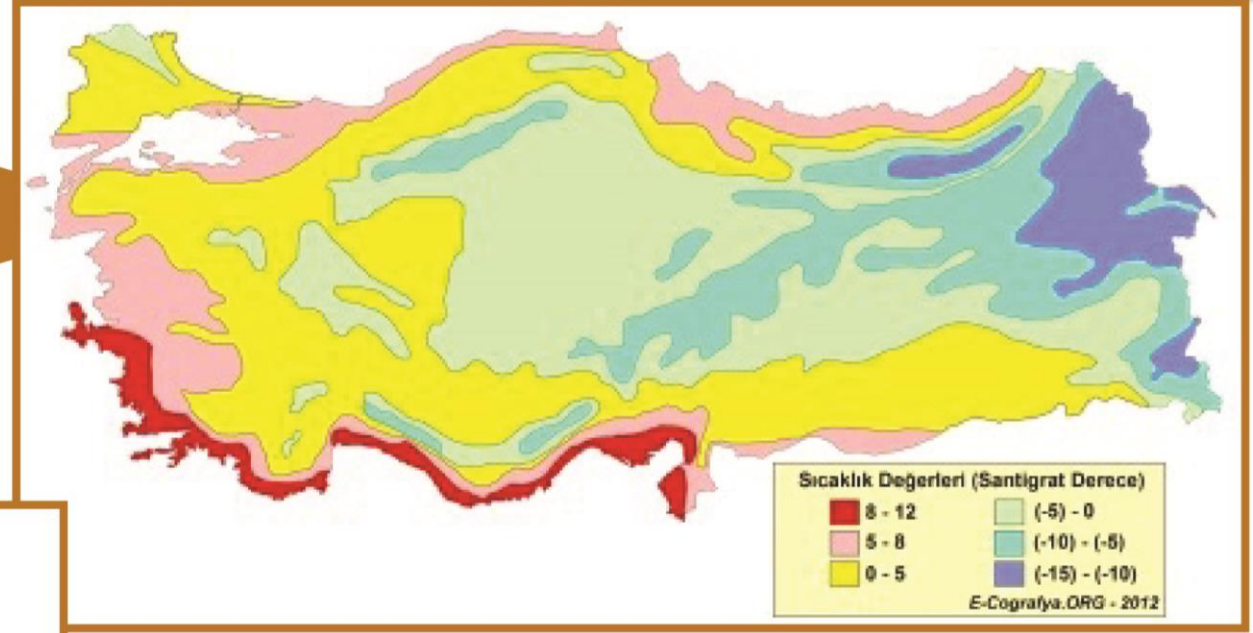
0 m

İKLİM BİLGİSİ

KIŞ
ENLEM
DENİZELLİK

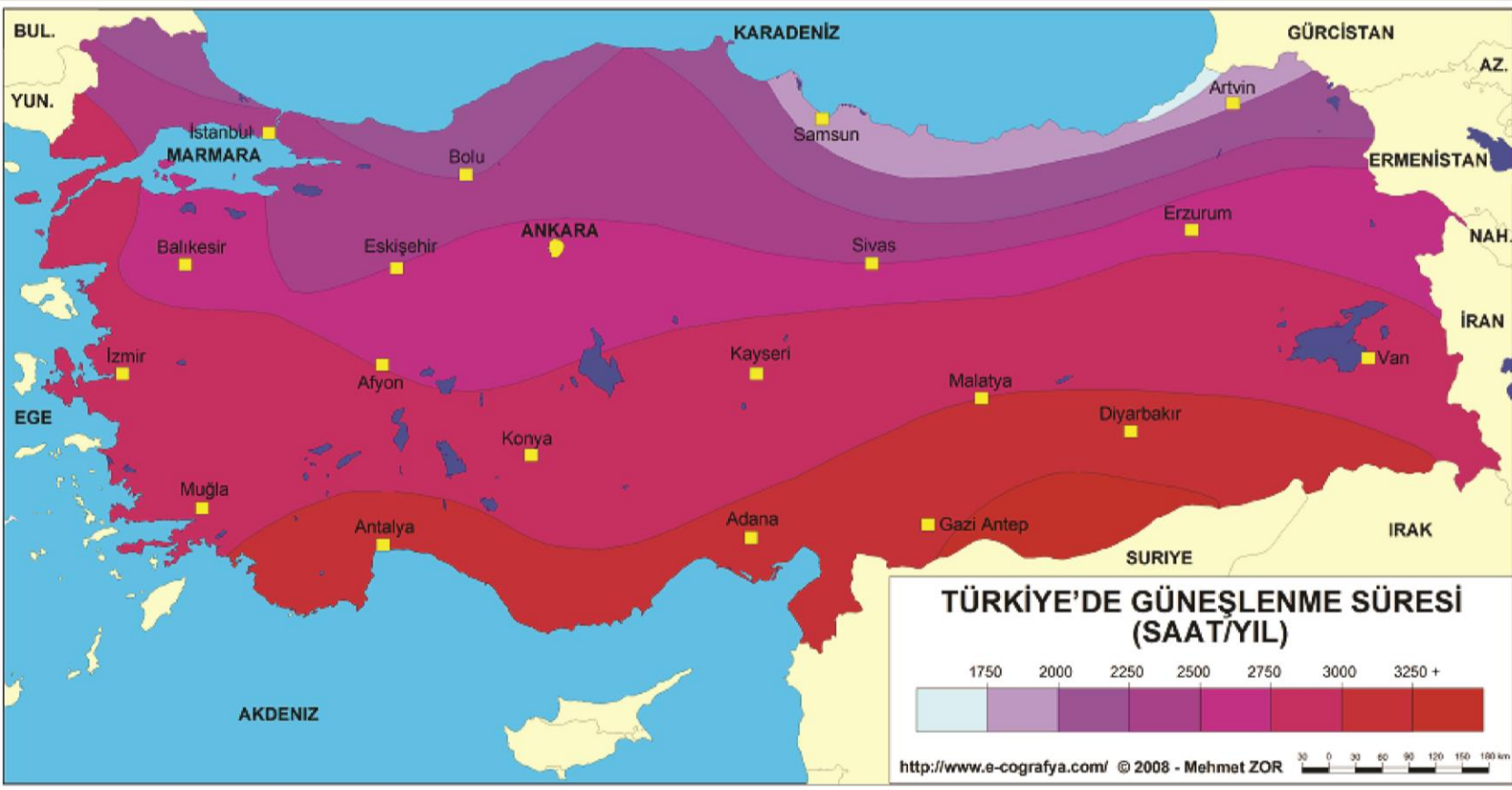

YAZ
ENLEM
KARASALLIK
SICAK RÜZGARLAR

Güneşlenme Üzerinde Temel Etkenler

✓ ENLEM

✓ BULUTLULUK ORANLARI

FUZEM

Türkiye'yi Etkileyen Basınç Merkezleri

www.fuzem.com

(60°) İZLANDA AB

- ✓ Yıl boyunca etkilidir.
- ✓ Kışın daha etkilidir.
- ✓ Kışların ılık ve yağışlı geçmesine neden olur.
- ✓ Soğuk hava kütleleriyle birleşirse kar yağışı getirir.

DİNAMİK

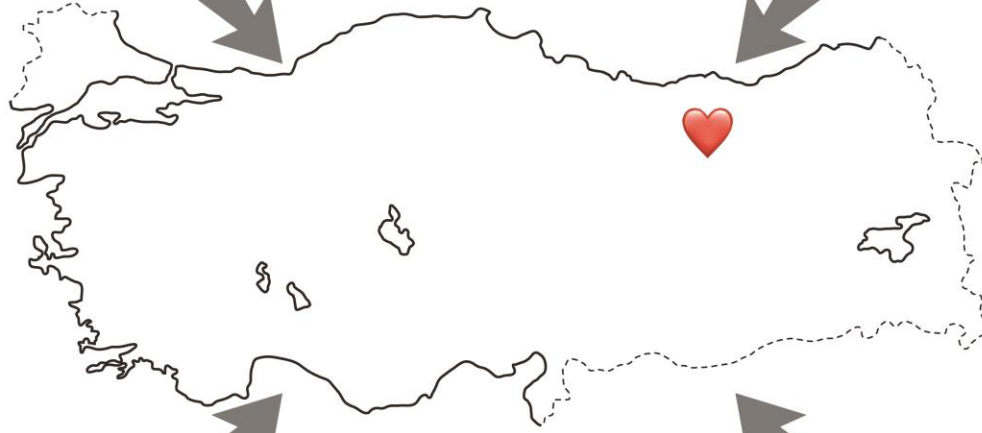
KIŞ

TERMİK

- ✓ Sibirya karasının kışın aşırı soğumasıyla oluşur.
- ✓ Sadece kışın etkilidir.
- ✓ Özellikle Doğu Anadolu'da etkilidir.
- ✓ Kuru ve soğuk hava getirir.

SİBİRYA AB

Yıl boyunca etkili basınçlar

Mevsimlik etkili basınçlar

- ✓ Yıl boyunca etkilidir.
- ✓ Yazın daha da etkilidir.
- ✓ Sıcak ve kuru hava getirir.
- ✓ Etkili olduğunda yazlar sıcak ve kurak geçer.

DİNAMİK

YAZ

TERMİK

- ✓ Sadece yazın etkilidir.
- ✓ Arap Yarım Adası'ndan sıcak ve kuru hava getirir.
- ✓ Özellikle Güneydoğu Anadolu'da yazın sıcaklığı ve kuraklığı artırır.

(30°) ASOR YB

BASRA AB

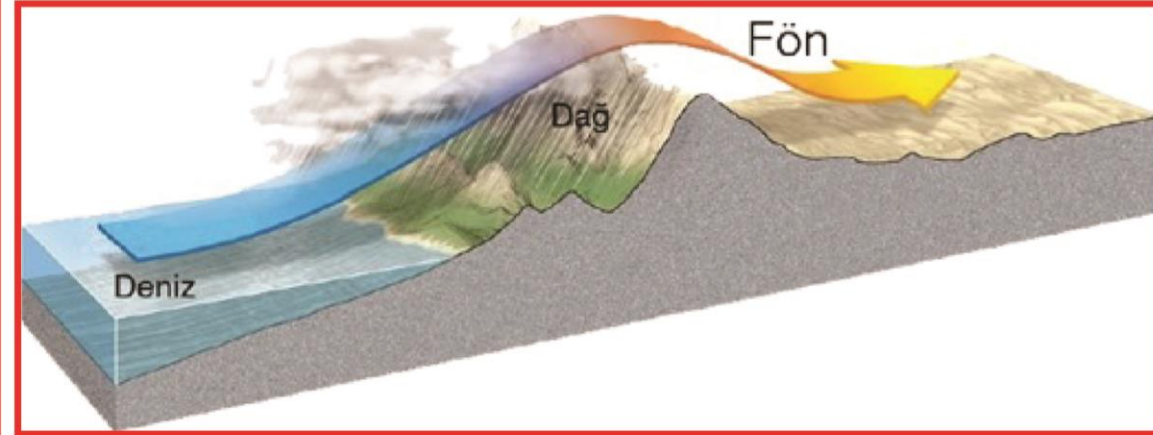
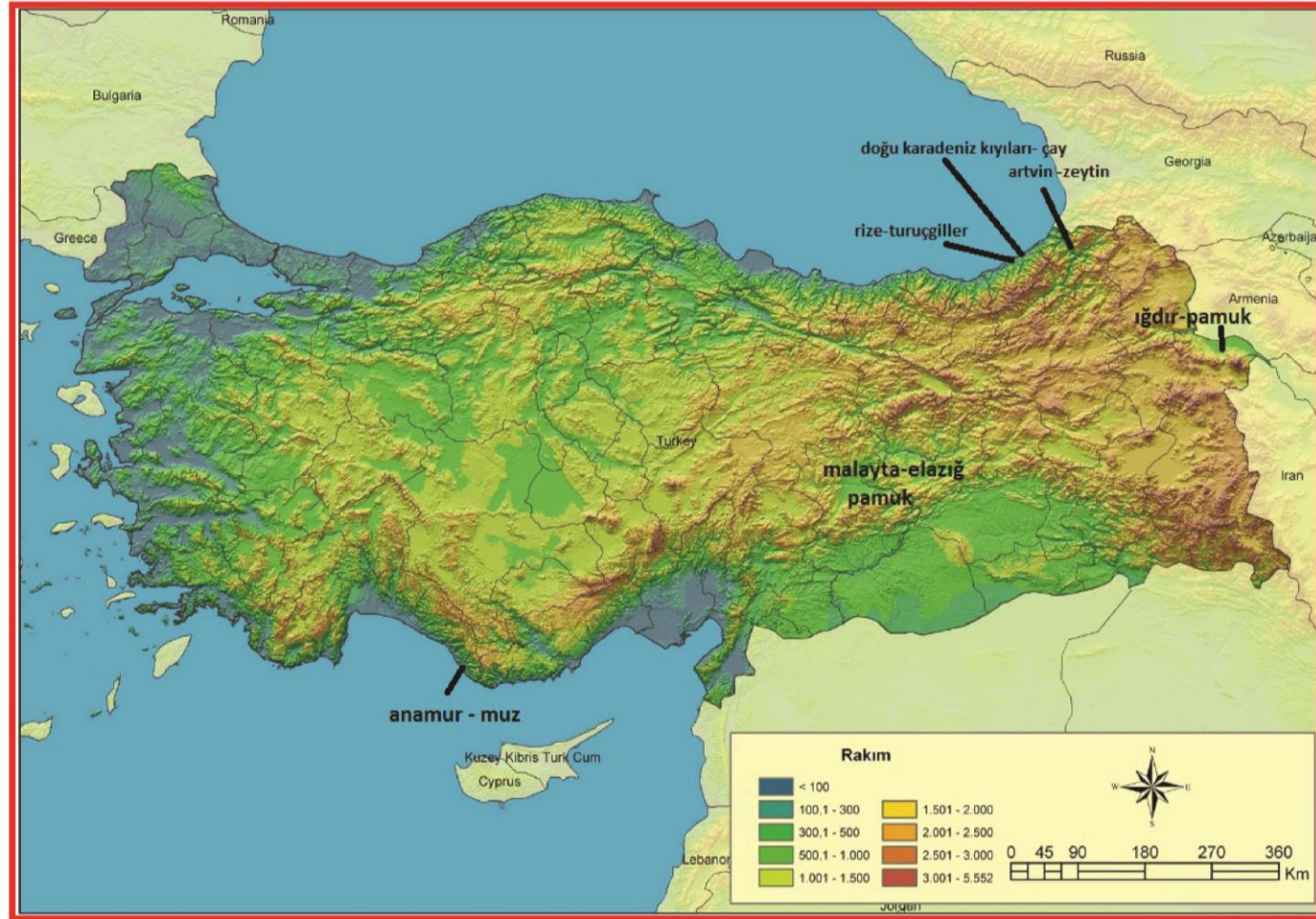

Uzaktan Eğitim Platformu

GENEL YETENEK GENEL KÜLTÜR

İstediğin an istediğin yerden eğitime bağlan

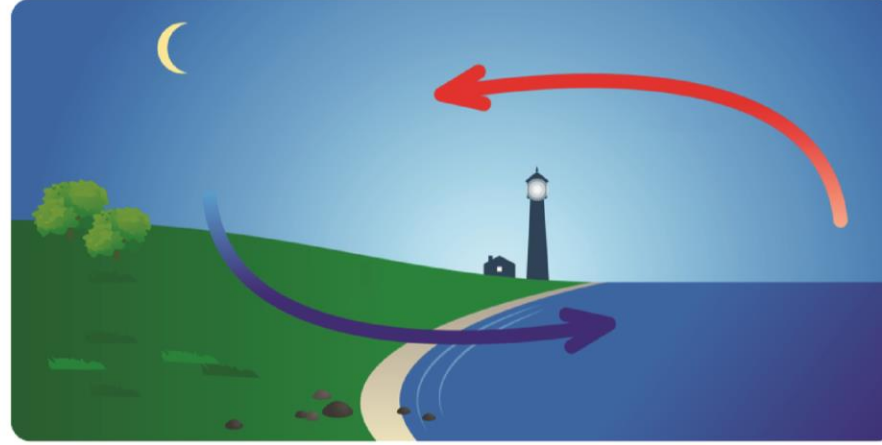
fuzem.com

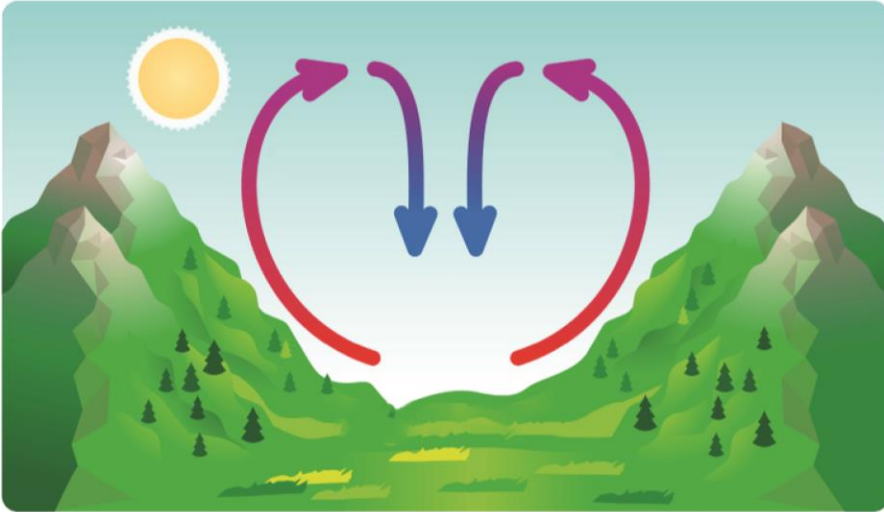
Deniz Meltemi

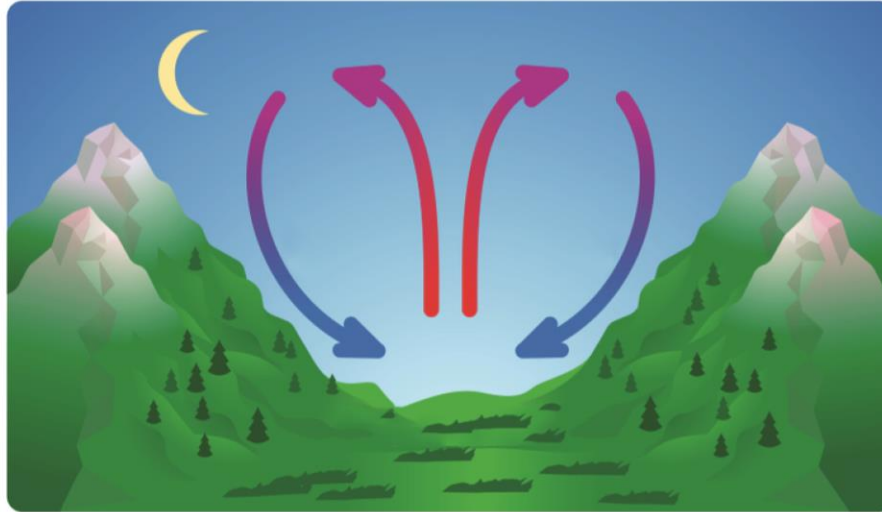
Kara Meltemi

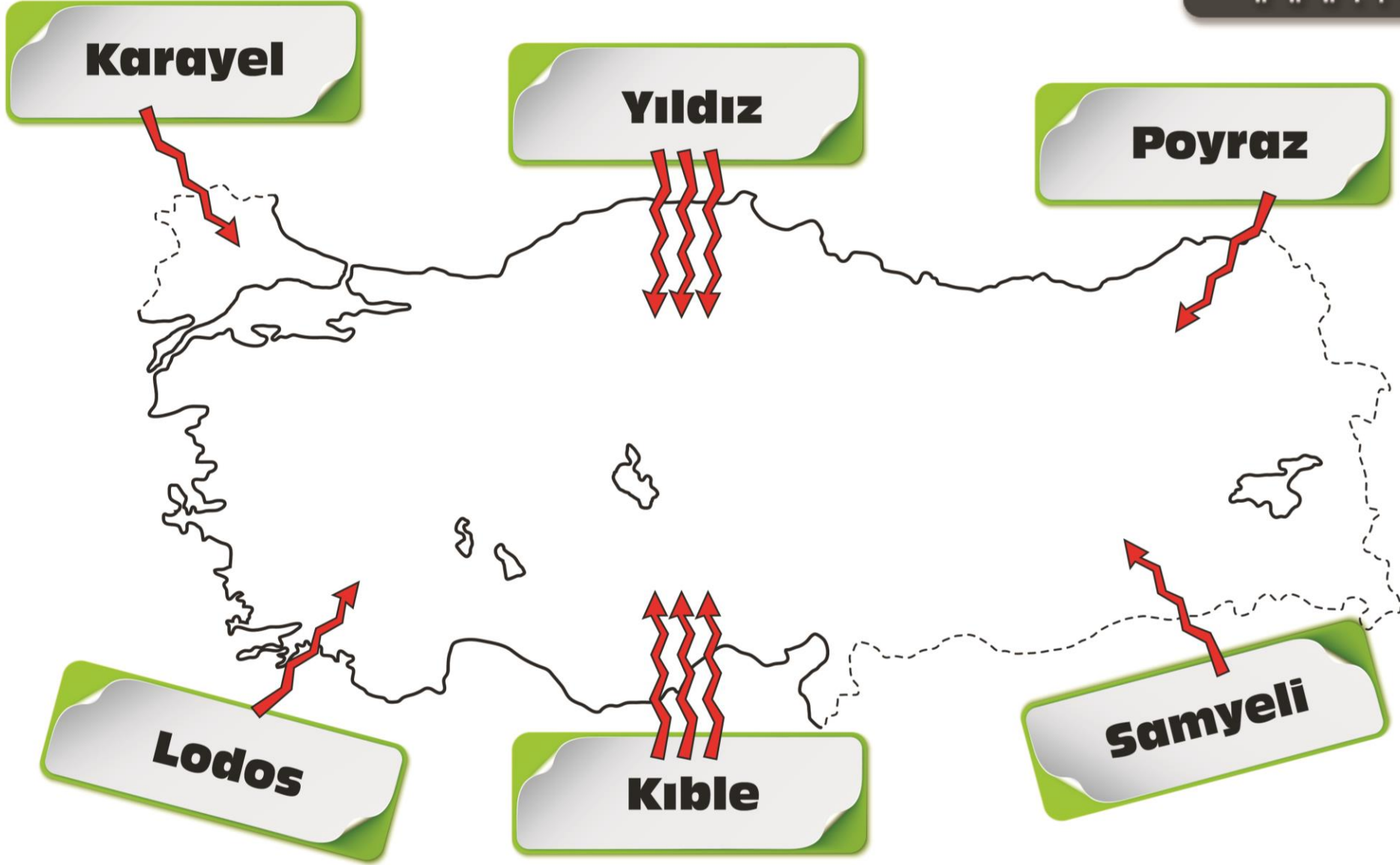
Vadi Meltemi

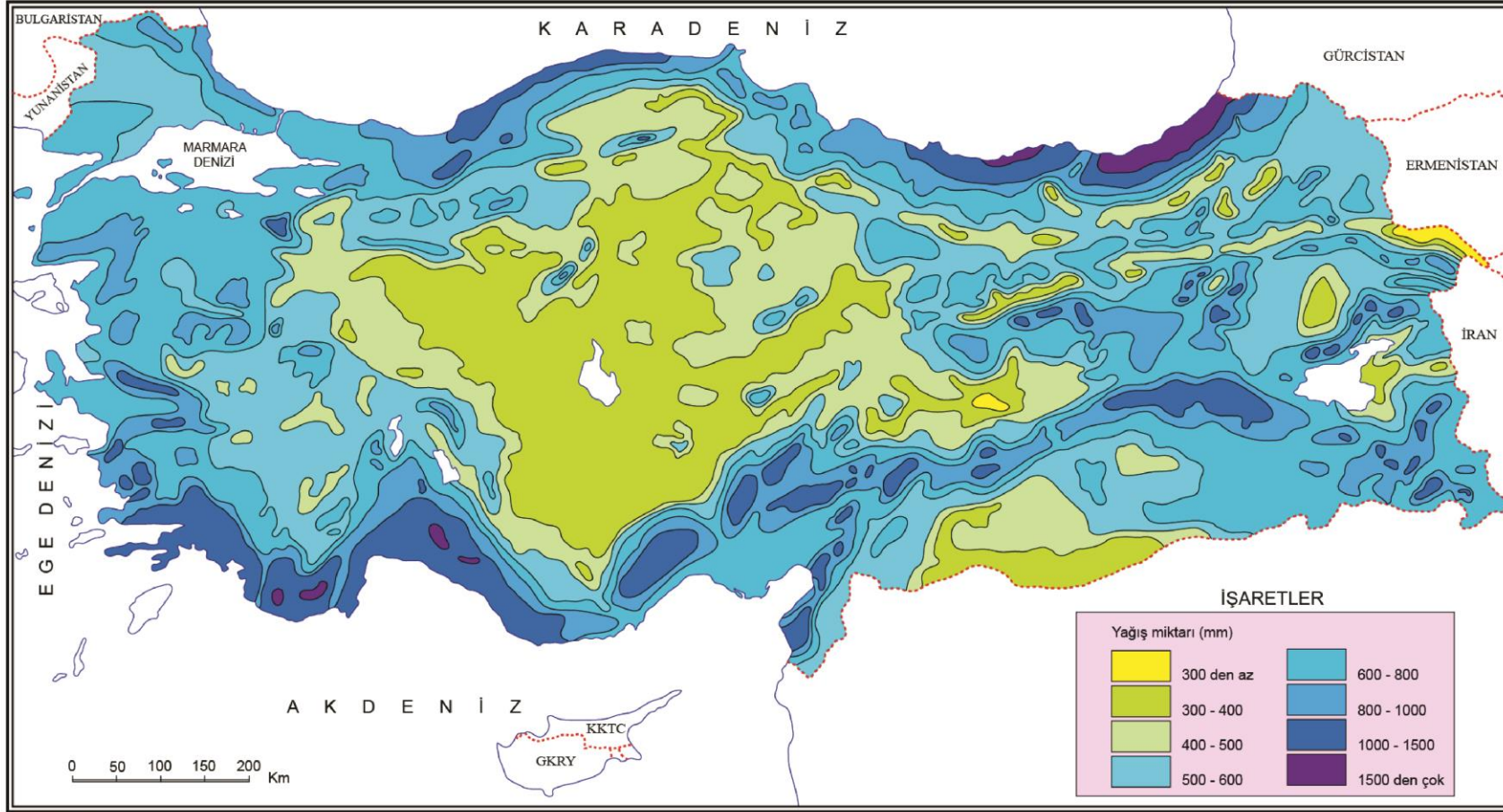

Dağ Meltemi

- ✓ Oluşumunda günlük hareket etkilidir.
- ✓ Türkiye'nin denizlerle çevrili olması kıyılarda
- ✓ Engelibeli olması ise iç kesimlerde bu rüzgarın oluşmasını sağlar.

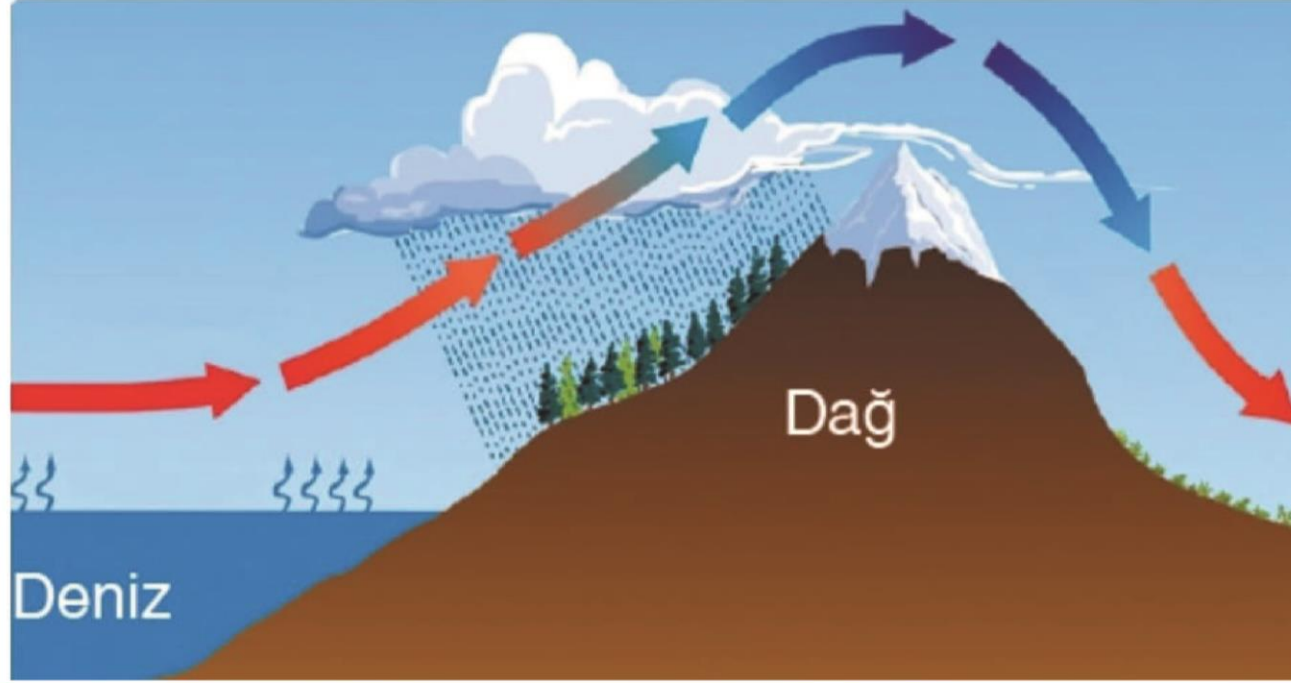

TÜRKİYE YAĞIŞ HARİTASI

Önemli olan yağışın miktarı değil mevsimlere dağılışı yani rejimi

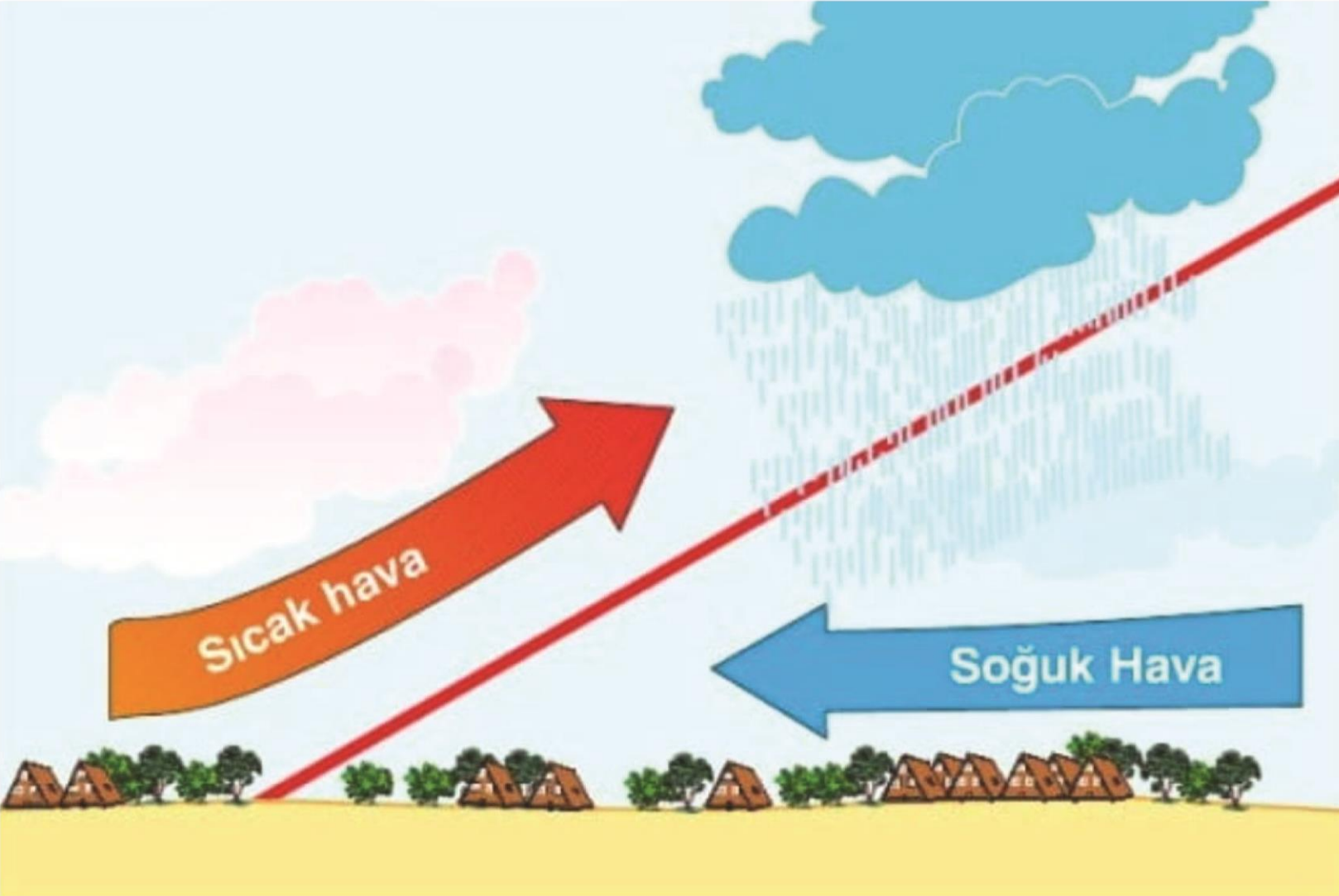

OROĞRAFİK (YAMAÇ) YAĞIŞLARI

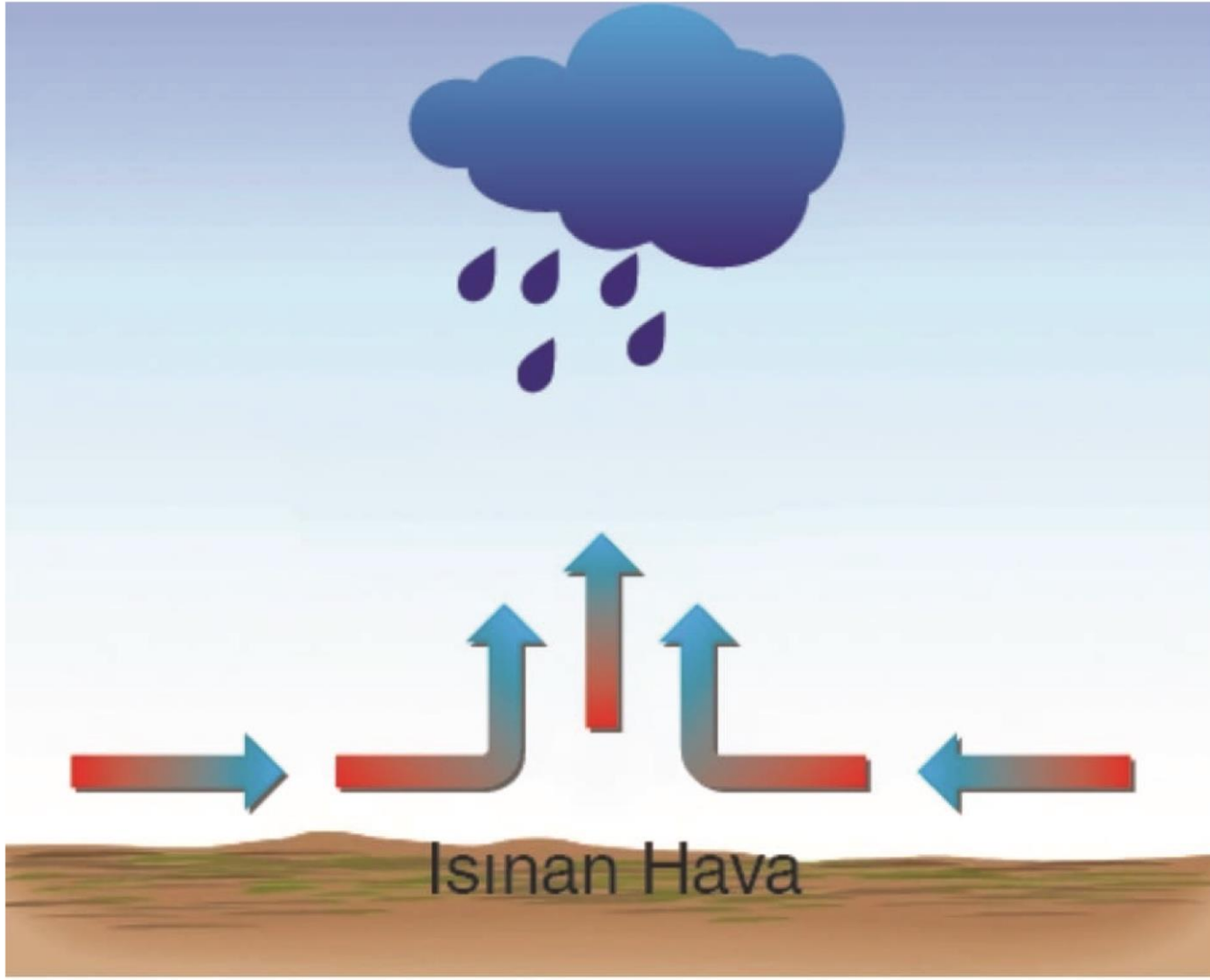

- ✓ Dağların denizlere dönük yamaçlarında görülür.
- ✓ KARADENİZ ' dağlarının kuzey yamaçlarında
- ✓ Akdeniz ve menteşe yörelerinde de görülür.

FRONTAL (CEPHESEL) YAĞIŞ

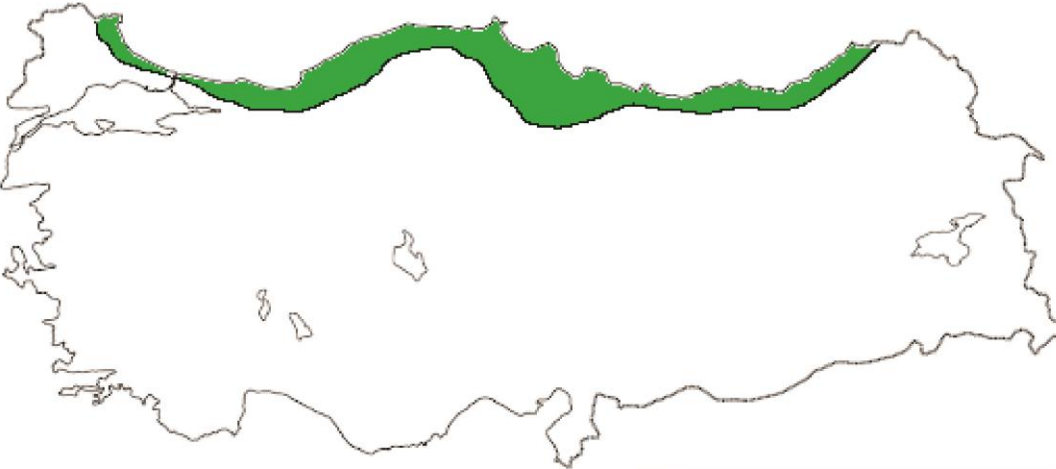
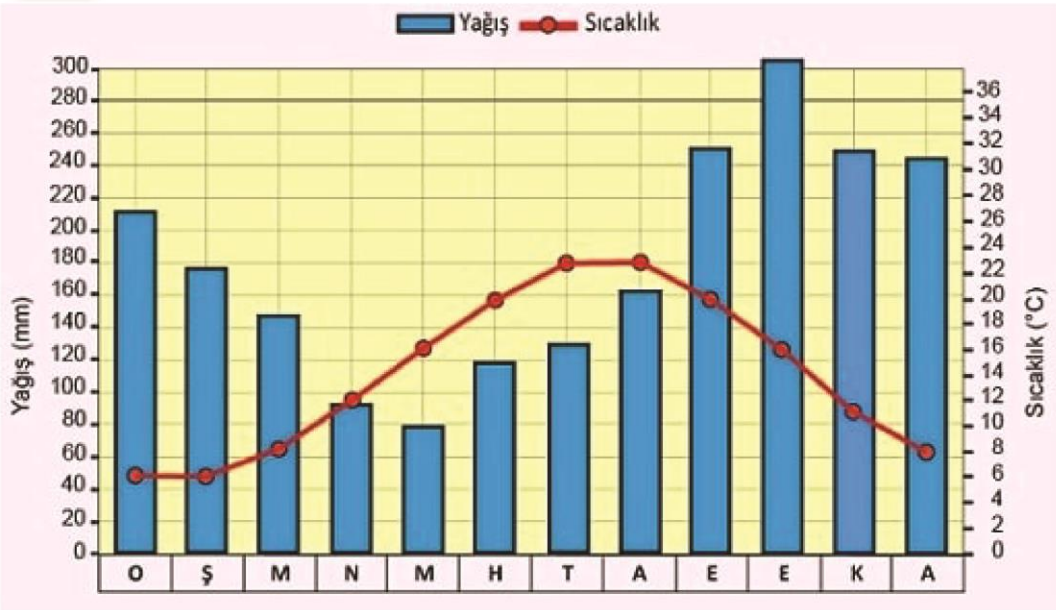
- ✓ Sadece orta kuşakta görülebilir
- ✓ Türkiye'nin tamamında görülebilir
- ✓ En fazla akdeniz ikliminde KIŞ mevsiminde görülür

- ✓ Havanın ısındığı dönemlerde görülebilir.
- ✓ İç bölgelerde görülür
- ✓ İç Anadolu , gda , içbatı Anadolu ve ergene'de ilk bahar
- ✓ Erzurum Kars Ardahan'da yaz

KARADENİZ İKLİMİ

✓ Yağış rejimi düzenli

En fazla: son bahar

En az: ilk bahar

✓ Nem oranı fazla

✓ Sıcaklık farkı az

✓ Kimyasal çözünme şiddetli

✓ Toprak oluşumu hızlı

✓ Topraklarının tuz kireç oranı az, asit oranı fazla

✓ Kış mevsiminde sıcaklıklar nadiren 0C nin altına düşer

✓ Yazlar yağışlı geçer. Bu nedenle

➔ Sulama barajları kurulmaz.

➔ Kıyı turizmi gelişmez.

➔ Yaz kuraklığı isteyen bitkiler yetiştirilemez

✓ Hakim bitki örtüsü ormanlar.

Alçak bölgelerde kestane ,gürgen, kayın gibi geniş yapraklılar

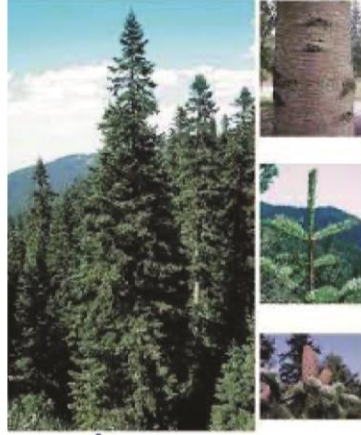
Yükseklerde ladinve göknar

✓ Kıyılarında tahribe bağlı psödömaki (fındık,dişbudak,kızılcık)

✓ Yamaç yağışları yaygın

✓ Erozyon şiddeti az

KARADENİZ ORMANLARI

GÖKNAR

LADİN

KESTANE

GÜRGEN

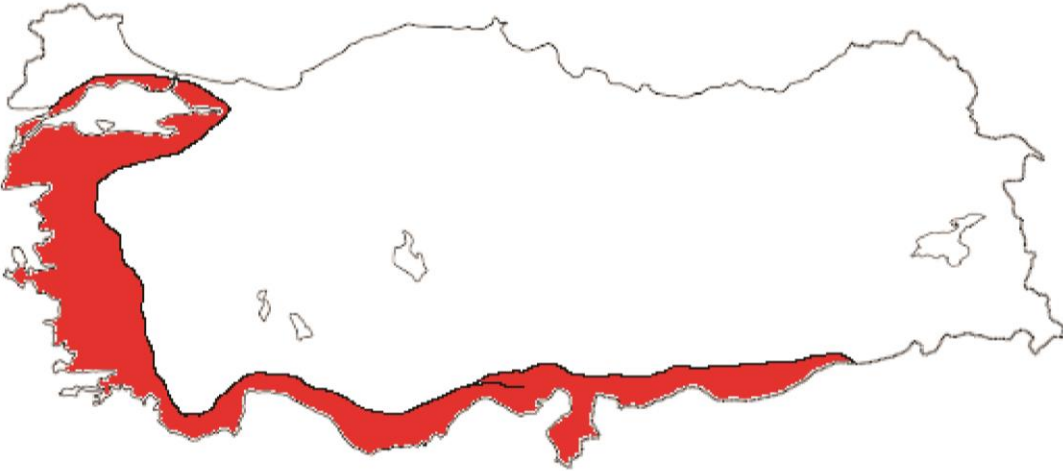
KAYIN

ŞİMŞİR

AKDENİZ İKLİMİ

✓ Yağış rejimi düzensiz

En fazla: kış

En az: yaz

✓ Nem oranı fazla

✓ Sıcaklık farkı az

✓ Kimyasal çözünme şiddetli

✓ Toprakları terra rossa (kırmızı topraklar)

✓ Kış mevsiminde sıcaklıklar 0C nin altına düşmez

✓ Kar -don görülmez

✓ Yazlar kurak geçer. Bu nedenle

➔ Sulama barajları kurulur

➔ Kıyı turizmi gelişir

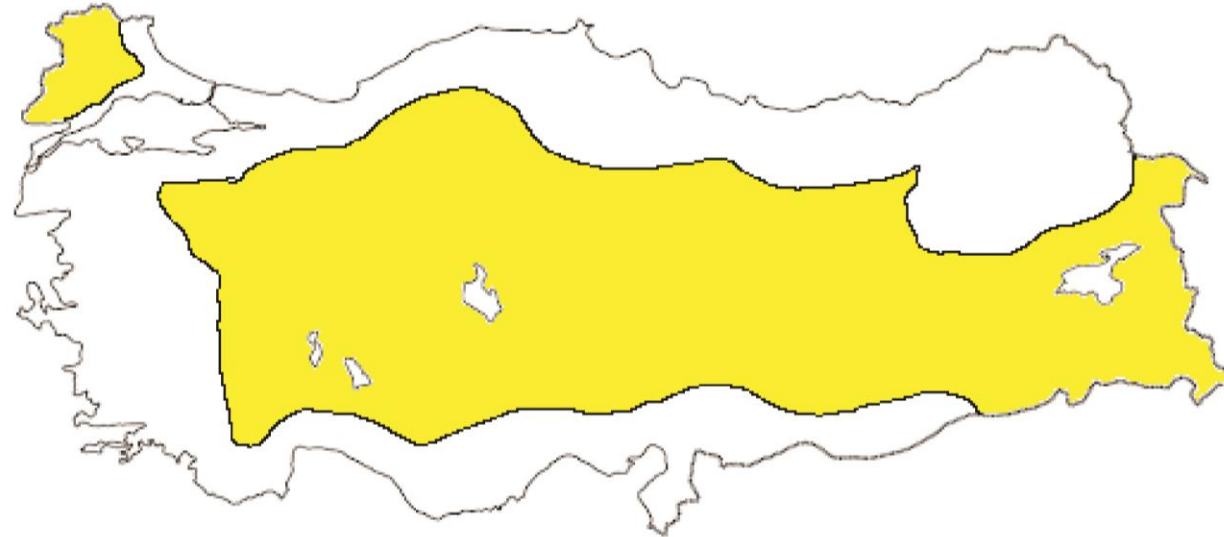
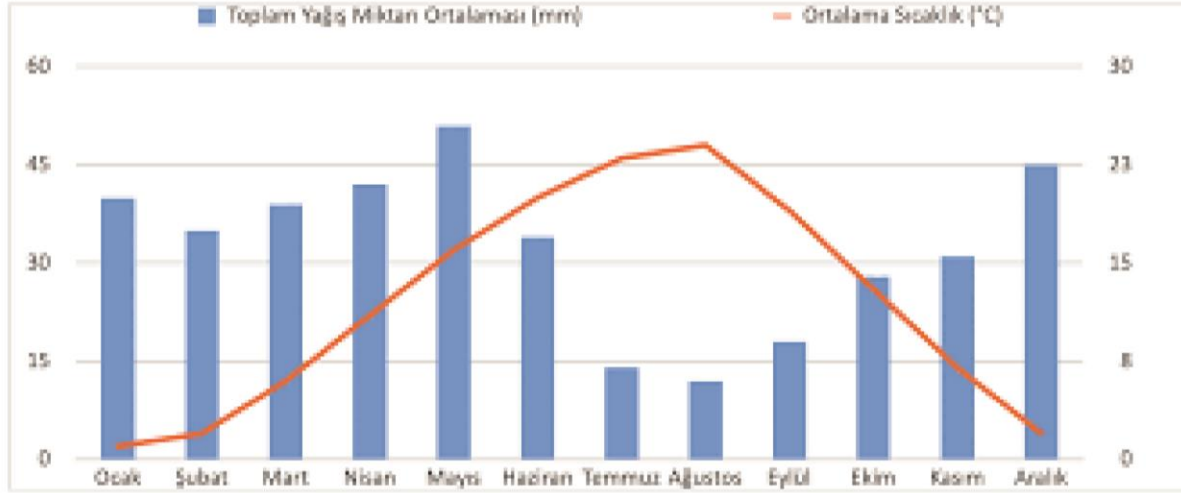
➔ Yaz kuraklığı isteyen bitkiler yetiştirilebilir

✓ Hakim bitki örtüsü kızılcamların tahrip edilmesiyle oluşmuş kısa bodur tüylü yapraklı makilerdir. Makilerin de tahribiyle garigler ortaya çıkar.

✓ Zeytin , zakkum ,defne, keçiboynuzu, lavanta,kocayemiş,sedir,kızılcam ana bitkilerini oluşturur

✓ Cephesel yağışlar yaygın

✓ Yağış rejimi düzensiz

En fazla: İLK BAHAR

En az: yaz

✓ Nem oranı az

✓ Sıcaklık farkı fazla

✓ Fiziksel (mekanik)çözünme şiddetli

✓ Step toprakları görülür

➔ Topraklarında asit az, tuz kireç fazladır.

✓ Kış mevsiminde sıcaklıklar 0C nin altına düşer

✓ Kar - don görülür

✓ Yazlar kurak geçer. Bu nedenle

➔ Sulama barajları kurulur

➔ Yaz kuraklığı isteyen bitkiler yetiştirilebilir

✓ **Hakim bitki örtüsü ilkbahar aylarında yeşerip yazları sararan cılız otlar.**

✓ Geven ,çoban yastığı,gelincik, yavşan otu,sığır kuyruğu gibi bitkiler ana bitkilerini oluşturur

✓ Yükselim yağışlar yaygın

✓ Erozyon şiddeti fazla

FUZEM

SERT KARASAL – DOĞU ANADOLU KARASAL İKLİMİ

www.fuzem.com

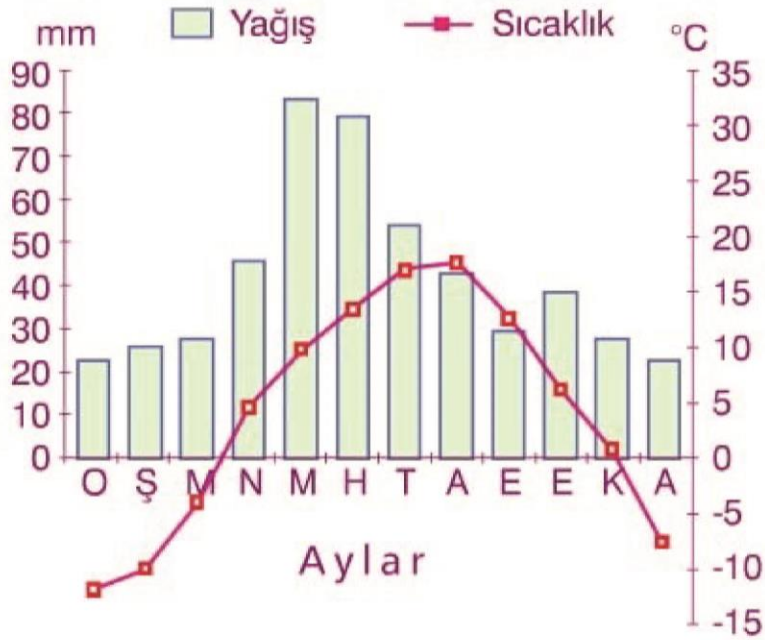

Uzaktan
Eğitim
Platformu

GENEL YETENEK GENEL KÜLTÜR

İstediğin an
istediğin yerden
eğitime bağlan

fuzem
.com

Kars'ın sıcaklık ve yağış grafiği

✓ Yağış rejimi düzensiz

En fazla: YAZ

En az: KIŞ

✓ Nem oranı az

✓ Sıcaklık farkı fazla

✓ Fiziksel (mekanik) çözünme şiddetli

✓ ÇERNEZYOM toprakları görülür

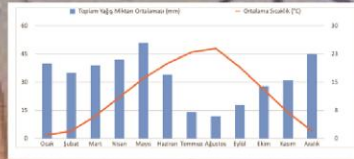
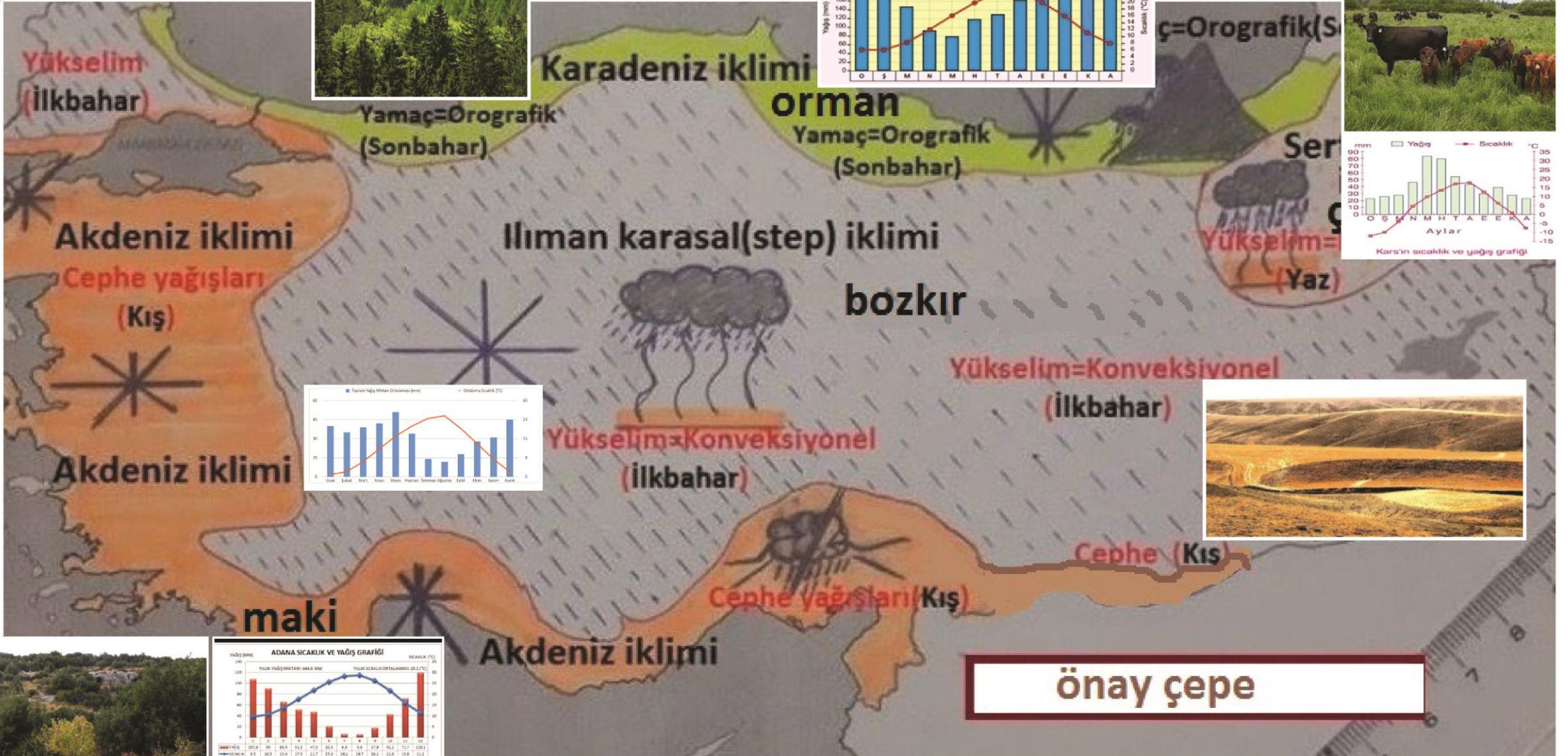
✓ Kış mevsiminde sıcaklıklar 0°C nin altına düşer

✓ Kar - don görülür

✓ Hakim bitki örtüsü yaz boyunca yeşil kalan çayırlar (alpin çayırları) ve tayga ormanları.

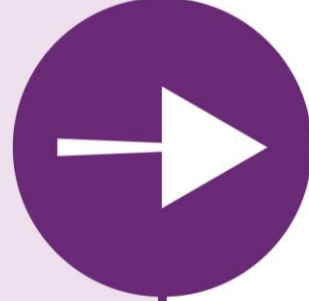
✓ Yükselim yağışlar yaygın

✓ Büyükbaş hayvancılık mera hayvancılığı şeklinde yaygındır.

TÜRKİYE NÜFUS VE YERLEŞME 2022

- ✓ **TOPLAM NÜFUS:**
85 MİLYON 279 BİN 553
- ✓ **NÜFUS ARTIŞ HIZI:** %0 7,1
- ✓ **EN KALABALIK ŞEHİR:**
İSTANBUL (15,9 MİLYON)
- ✓ **EN AZ NÜFUSLU ŞEHİR:**
BAYBURT (84 BİN 241)

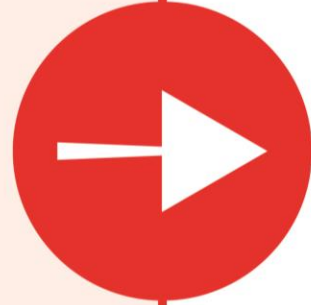

**İLK NÜFUS SAYIMI
2. MAHMUT
TARAFINDAN YAPILMIŞ
SADECE ERKEKLER VE
BÜYÜK BAŞLAR SAYILMIŞTIR.**

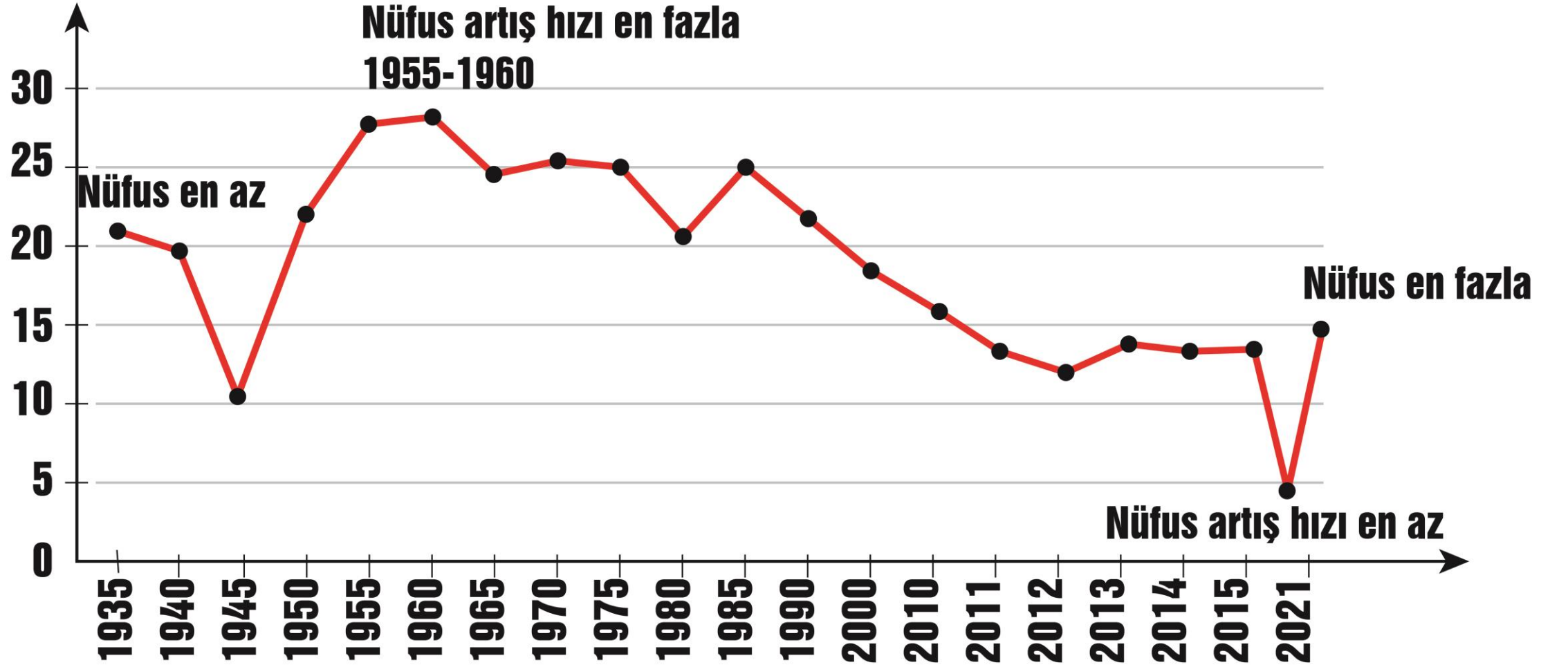

1927 TÜRKİYE CUMHURİYETİNDEKİ İLK NÜFUS SAYIMI (13,6 MİLYON)

- ✓ KADINLARIN ORANI DAHA FAZLA
- ✓ ORTALAMA YAŞAM SÜRELERİ KISA
- ✓ NÜFUSUN BÜYÜK BÖLÜMÜ TARIMDA ÇALIŞIYOR
- ✓ KIRSAL NÜFUS ORANI %80 LERDE
- ✓ OKUR YAZAR ORANLARI DÜŞÜK
- ✓ YAŞLI NÜFUS AZ

Türkiye'nin Nüfus Artış Hızı

● Nüfus artış hızı %

NÜFUS ARTIŞ HIZININ FAZLA OLMASININ SONUÇLARI

OLUMLU SONUÇLARI

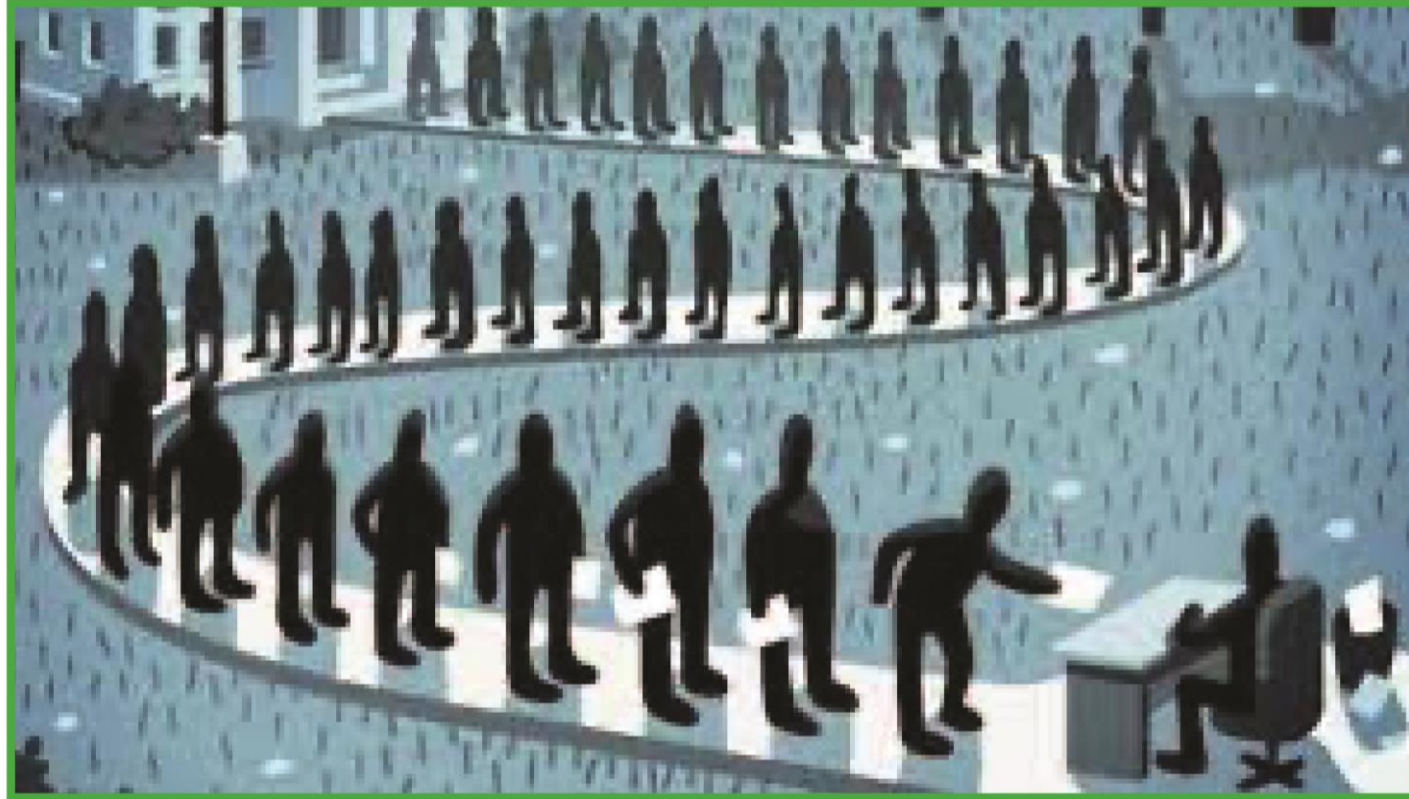

ASKERİ GÜÇ ARTAR

İŞ GÜCÜ ARTAR

İŞ GÜCÜ UCUZLAR

VERGİ GELİRLERİ ARTAR

NÜFUS ARTIŞ HIZININ FAZLA OLMASININ SONUÇLARI

OLUMSUZ SONUÇLARI

DEMOGRAFİK YATIRIMLAR ARTAR

KONUT SIKINTISI YAŞANIR

DOĞAL ÜRÜNLERİN TÜKETİMİ ARTAR

İŞSİZLİK ARTAR

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN MİLLİ GELİR AZALIR

ALT YAPI HİZMETLERİ YETERSİZ KALIR

**İTHALAT ARTAR, İHRACAT AZALIR
DIŞ TİCARET AÇIĞI ARTAR**

TÜRKİYE NÜFUSUNUN YAPISAL ÖZELLİKLERİ

YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIŞ

0-14
%22.0

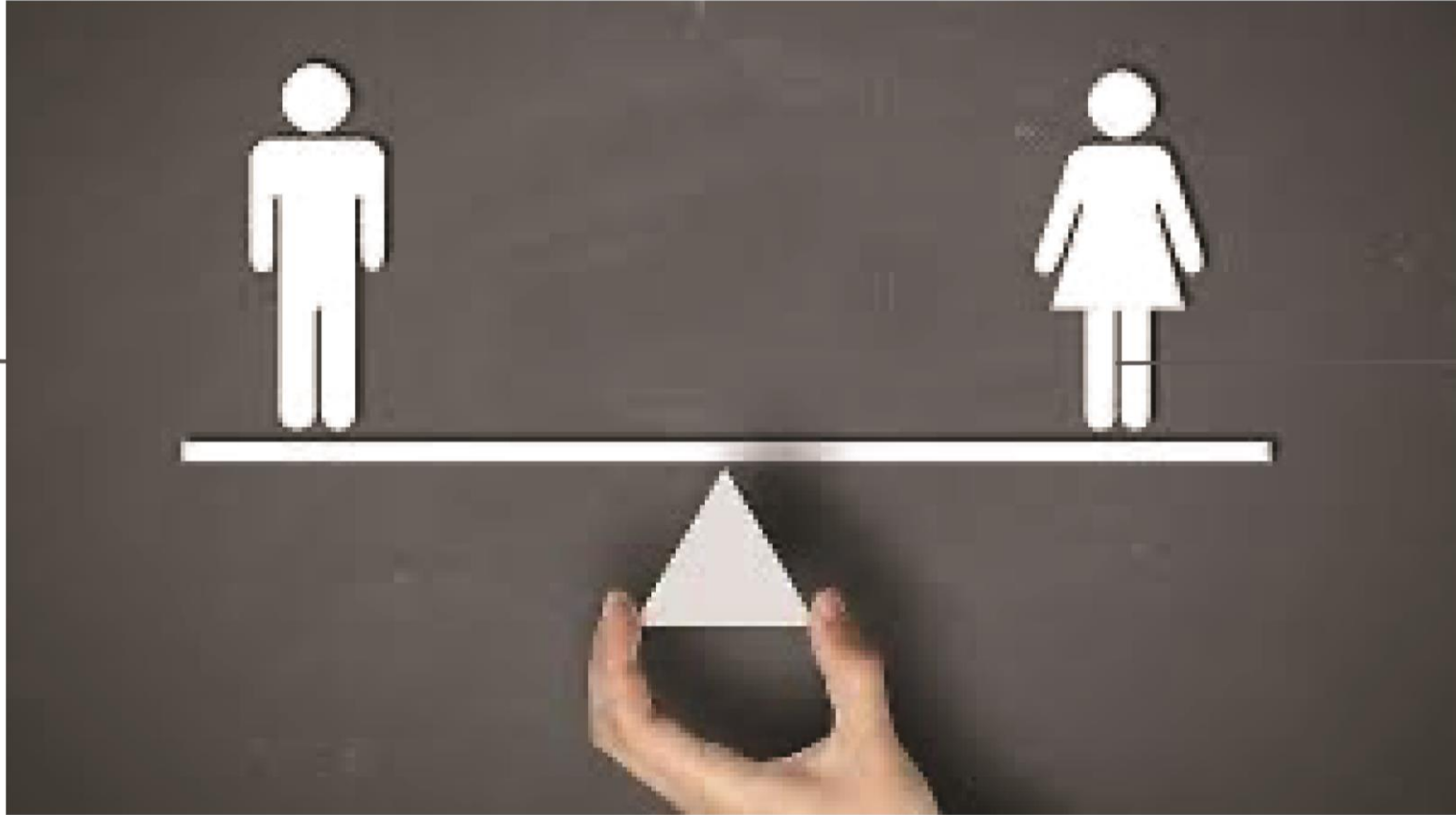
15-64
%68.1

65+
%9.9

CİNSİYET YAPISINA GÖRE DAĞILIŞ

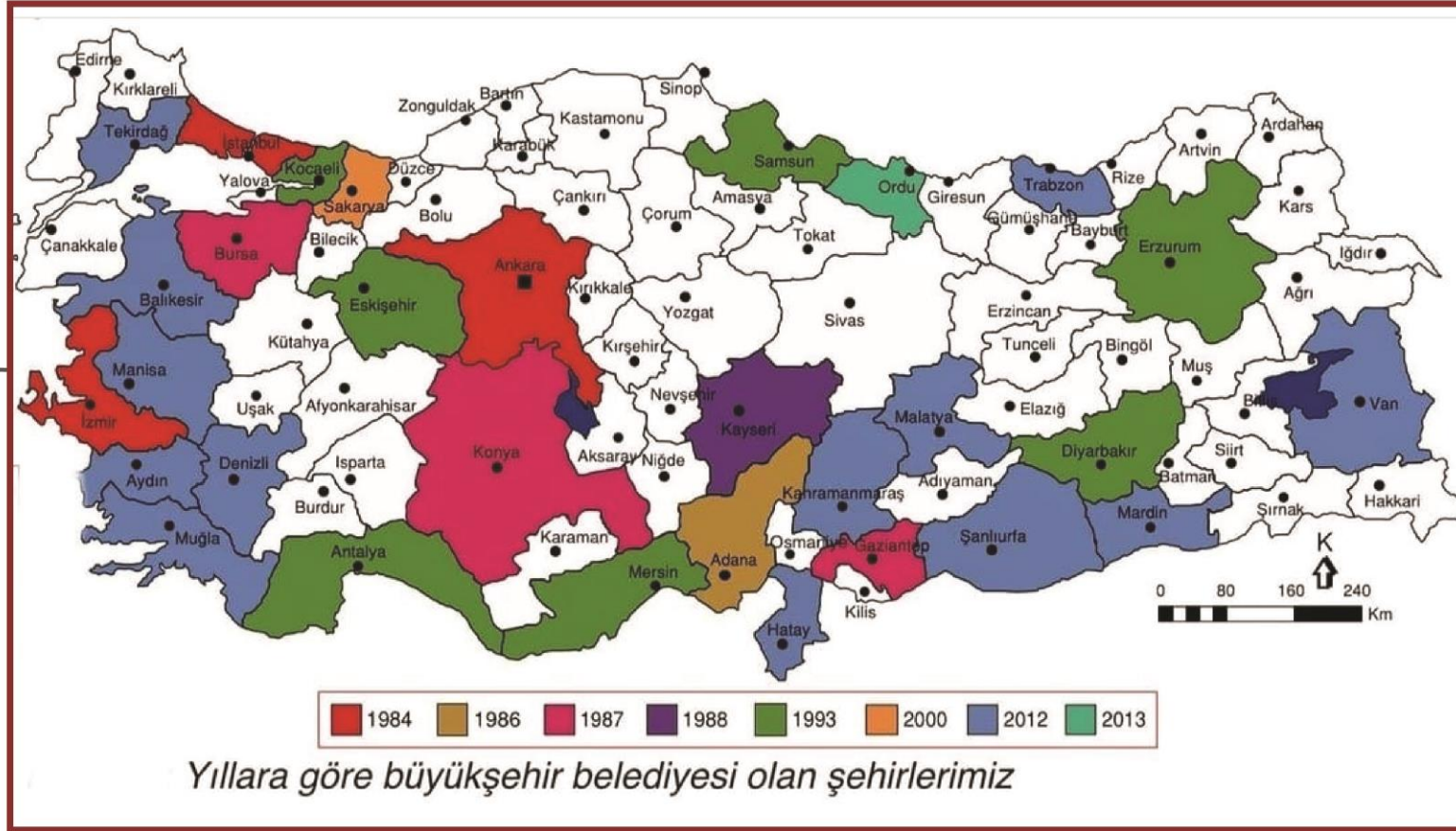
**50,1
ERKEK**

**49,9
KADIN**

KIR KENT ORANLARINA GÖRE DAĞILIŞ

KIR
%6,8

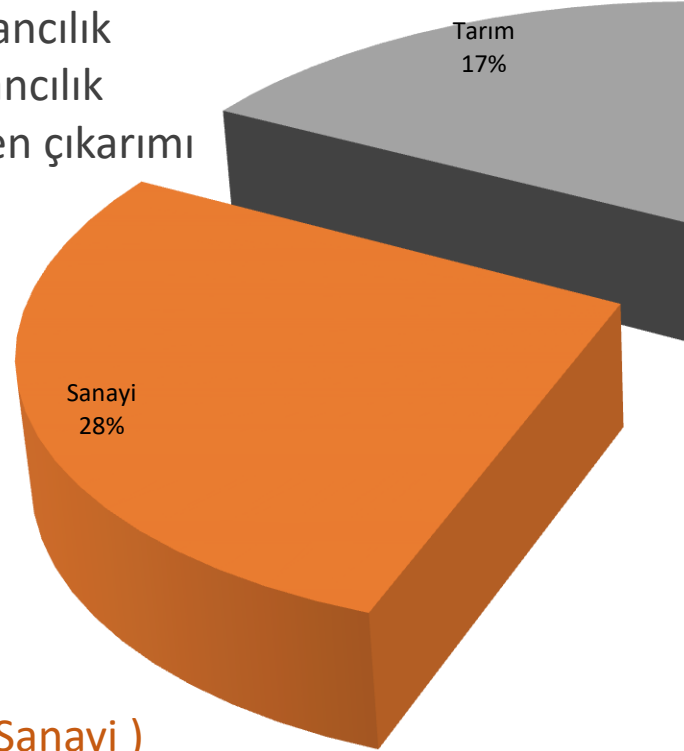

KENT
93,2

SEKTÖRLERE DAĞILIŞ ORANLARI

I.Sektör (Tarım) Tarım

Hayvancılık
Ormancılık
Maden çıkarımı

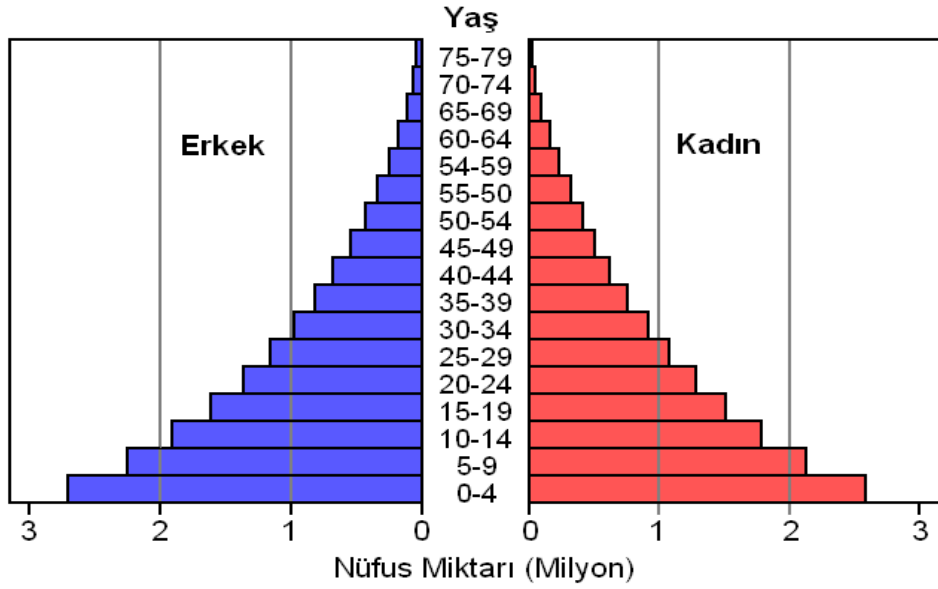

II.Sektör (Sanayi)

III. Sektör (Hizmet)

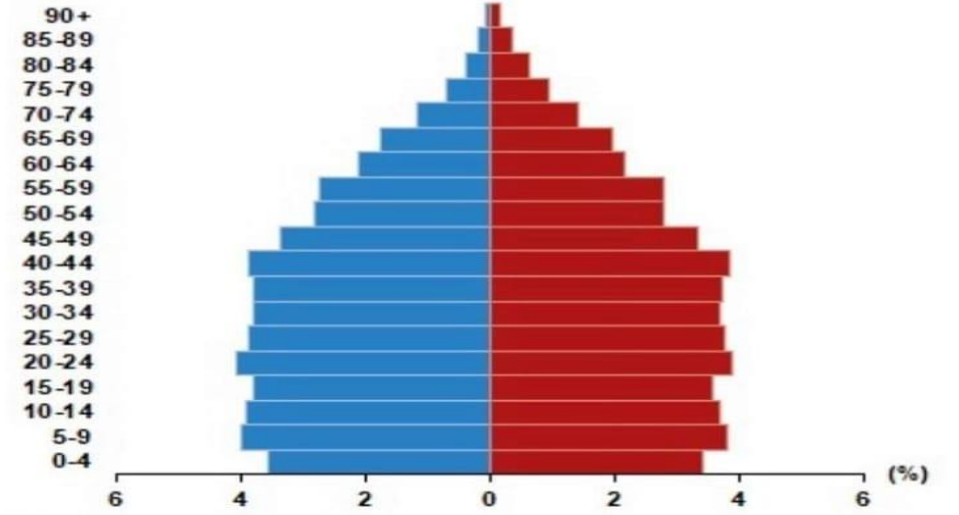
Eğitim
Sağlık
Güvenlik
Ulaşım

Afganistan 2005

Yaş grubu

2021

ARİTMETİK NÜFUS YOĞUNLUĞU

$$ANY = \frac{\text{TOPLAM NÜFUS}}{\text{TOPLAM YÜZÖLÇÜMÜ}}$$

Türkiye de ortalama aritmetik nüfus yoğunluğu **109**'dir

En fazla aritmetik nüfus yoğunluğu **İstanbul**'da

En az nüfus **BAYBURT** , en az aritmetik nüfus yoğunluğu **Tunceli**'dedir.

Tarımsal Nüfus Yoğunluğu

$$\text{TNY} = \frac{\text{TARIMDA ÇALIŞAN NÜFUS}}{\text{TARIM ALANI}}$$

- TNY fazla ;
- *Yer şekilleri engebeli
 - *Makine kullanımı yok
 - *Tarımda çalışan fazla
 - *Tarım alanları dar

- TNY en fazla**
- *Doğu karadeniz
 - *Hakkari

- TNY az ;
- *Yer şekilleri düz
 - *Makine var
 - *Muhtemelen içinde 1 kişi var
 - *Tarım alanı çok geniş

- TNY en az**
- *İç anadolu

FİZYOLOJİK NÜFUS YOĞUNLUĞU

$$\text{FNY} = \frac{\text{TOPLAM NÜFUS}}{\text{TARIM ALANI}}$$

KALABALIK VE DAĞLIK ALANLARDA FAZLA
İSTANBUL (KALABALIK)
RİZE (DAĞLIK)

DÜZ VE AZ NÜFUSLU ALANLARDA AZ
KIRŞEHİR (NÜFUS AZ YER ŞEKİLLERİ SADE)

NOOOOOOOOT :BİR BÖLGEDE FNY İLE ANY ARASI FARK FAZLA İSE : DAĞLIK

YERLEŞME

İlk mağara yerleşmesi : Karain Mağarası (Antalya)

İlk köy yerleşmesi : Çayönü (Diyarbakır)

İlk kent yerleşmesi : Catalhöyük (Konya)

HÖYÜKLER

Dokusuna göre yerleşmeler

Dağınık yerleşme

- *Yer şekilleri ENGEBELİ
 - *Tarım alanları DAĞINIK
 - *Su kaynakları BOL
- KARADENİZ

Toplu yerleşme

- *Yer şekilleri SADE
 - *Tarım alanları TOPLU
 - *Su kaynakları AZ
- İÇ ANADOLU,GDA

KONUT YAPIMINDA KULLANILAN YAPI MALZEMELERİ

KENTLERDE
BETONARME (PARA VAR HUZUR VAR)
DOĞA KOŞULLARINA BAĞ. YOK

AHŞAP

İKLİM ,BİTKİ
ÖRTÜSÜ
KARADENİZ

TAŞ

JEOLJİK YAPI
KALKER (AKDENİZ)
TÜF (KAPADOKYA)

KERPIÇ(TOPRAK)

İKLİM
İÇ ANADOLU,GDA
ERGENE
İÇBATI ANADOLU

HİMİŞ

TOPRAK AHŞAP
KARIŞIK
ÇANKIRI,
KASTAMONU

TÜRKİYE İDARİ YAPISINA GÖRE YERLEŞMELER

İL SAYISI : 81

İLÇE SAYISI : 973

KÖY SAYISI : 18 BİN 335

FONSIYONLARINA GÖRE KENTLER

TARIM KENTLERİ : İSTANBUL HARIÇ TÜM KENTLER

SANAYİ KENTLERİ : BÜYÜK İLLER,KARABÜK İSKENDERUN,KIRIKKALE,BATMAN....

ASKERİ KENTLER : EREĞLİ,KIRKAĞAÇ, ANKARA ,BOLU , ADANA ...

İDARİ KENTLER : ANKARA

EĞİTİM KENTLERİ : ESKİŞEHİR

TURİZM KENTLERİ : TELEVOLE

Köy altı yerleşmeleri

Sürekli köy altı

Mahalle

Mezra

Divan

Çiftlik

Geçici köy altı

Yayla

Kom

Ağıl

Dam

Güzle

Oba

Dalyan

GÖÇLERİN NEDENLERİ

Doğal Nedenler

- İklimle ilgili nedenler
- Erozyon
- Su kıtlığı
- Toprağın verimsizleşmesi
- Deprem
- Sel
- Çığ
- Heyelan
- Yangın

Siyasi Nedenler

- Savaşlar
- Mübadele
- Siyasi baskılar
- Sınır değişimleri
- İç karışıklıklar

Ekonomik Nedenler

- İş imkanları
- Doğal zenginlikler
- Gelir dengesizliği
- Toprağın miras yoluyla parçalanması
- Geçim sıkıntısı

Sosyal / Kişisel Nedenler

- Eğitim
- Dini nedenler
- Kültürel farklılıklar
- Sağlık
- Daha iyi yaşam tercihi

GÖÇ TÜRLERİ

Oluşum Nedenlerine Göre

- Gönüllü
- Zorunlu

Süresine Göre

- Sürekli Göç
- Geçici Göç

Mesafesine Göre

- İç Göç
- Dış Göç

DIŞ GÖÇLER

1939 HATAY

1948 İSRAİL

1963 BATI AVRUPA

1973 ORTADOĞU

1989 BULGARİSTAN

1991 ORTA ASYA

2012 SURİYE VE DAHASI

İÇ GÖÇLER

GENEL ÖZELLİKLERİ :

- DAHA ÇOK EKONOMİK NEDENLERLE GERÇEKLEŞİRLER
- *GENEL OLARAK DOĞUDAN BATIYA VE İÇ BÖLGELERDEN KIYIYA DOĞRUDUR
- *GÖÇE DAHA ÇOK GENÇ ERKEKLER KATILIR
- *KADEMELİ OLARAK GERÇEKLEŞİRLER
- *GÖÇ ALAN KENT SAYISI VEREN KENT SAYISINDAN AZDIR
- *EN FAZLA GÖÇ ALAN İL İSTANBULDUR
- *EN FAZLA GÖÇ VEREN İL İSTANBULDUR

Mevsimlik göçler

Tarıma bağılı göç alan

Adana

Ordu

Sakarya

Turizme bağılı göç alan

Alanya

Kemer

Fethiye

Marmaris

Datça

Bodrum

Çeşme

Ürgüp

Safranbolu

İnşaat sektörüne bağılı göç alan

Büyük iller

GÖÇÜN SONUÇLARI

GÖÇ VEREN YERLERDE:

- YATIRIMLAR ATIL HALDE KALIR
- İŞ GÜCÜ AZALIR
- KIRSAL BÖLGELERDE ÜRETİM AZALIR
- TARIM ALANLARI BOŞ BIRAKILIR

GÖÇ ALAN YERLERDE

- KONUT SIKINTISI YAŞANIR
- ÇARPIK KENTLEŞME YAŞANIR
- ALT YAPI HİZMETLERİ YETERSİZ KALIR
- SOSYAL AÇTIŞMALAR YAŞANIR
- SANAYİ BÖLGELERİ ŞEHİR ALANI İÇERİSİNDE KALIR

TARIM

ARAZİ SINIFLANDIRMASINDA TARIM ALANLARI 1. SIRADADIR
ÇALIŞAN NÜFUSUN % 17 Sİ TARIMDA ÇALIŞIR
İHRACAT GELİRLERİMİZİN %4 ÜNÜ TARIMDAN KARŞILARIZ
MİLLİ GELİRİMİZİN % 10 UNU TARIM MADEN VE HAYVANCILIK KARŞILAR

İNTANSİF (MODERN)

Doğa koşullarına bağımlılık az
Dalgalanma az
Ekonomik değeri yüksek ürünler

EKSTANSİF (İLKEL)

Doğa koşullarına bağımlılık fazla
Dalgalanma fazla
Ekonomik değeri düşük ürünler

GAP

BEFORE

YETİŞTİRİLEN ÜRÜNLER

ARPA

BUĞDAY

KIRMIZI MERCİMEK

AFTER

PAMUK 1. OLDU

MISIR

AYÇİÇEĞİ

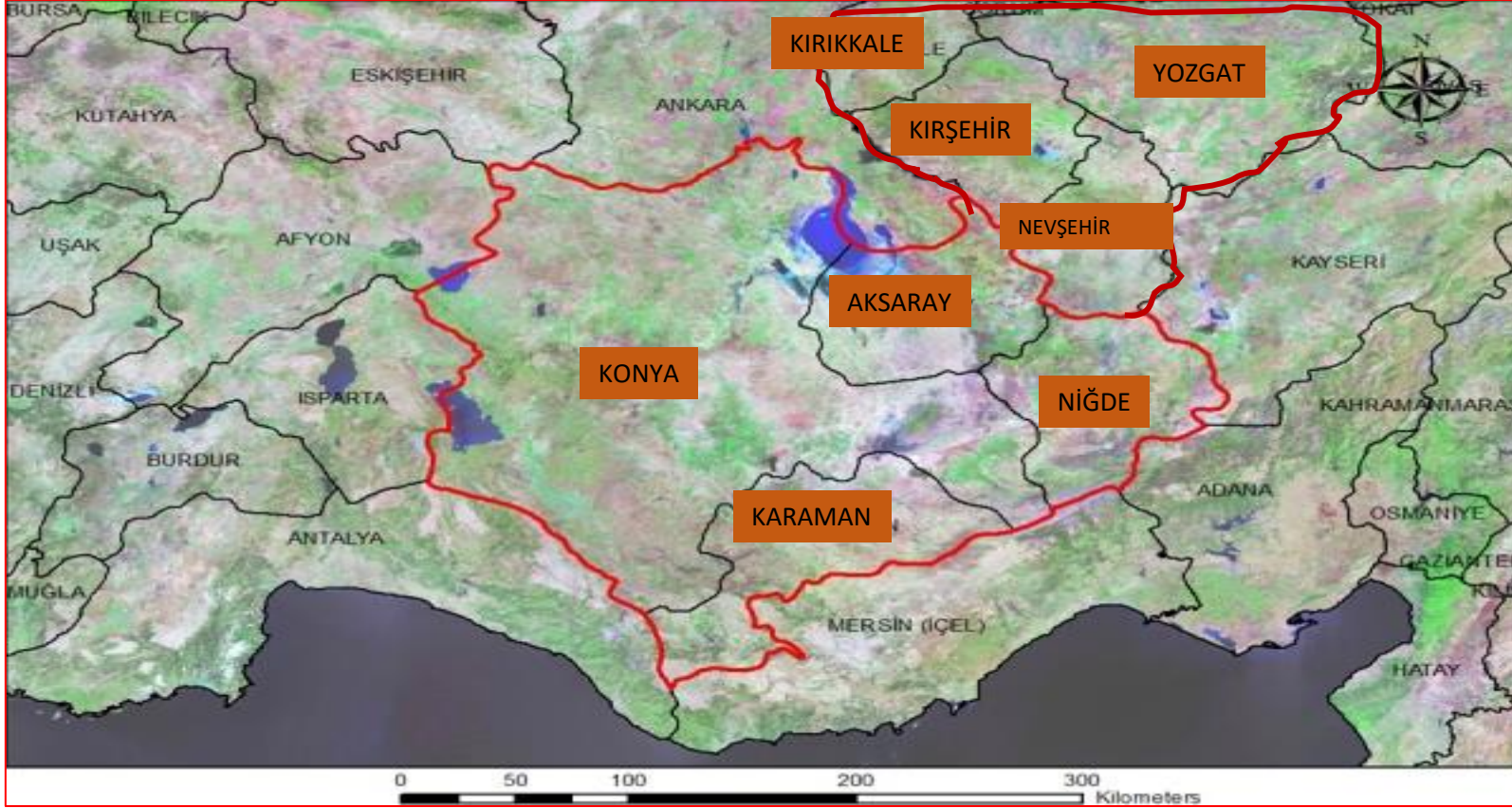
SEBZE

TARIM ALANLARI GENİŞLEDİ

MAKİNELEŞME ARTTI

T.N.YOĞUNLUĞU AZALDI

KOP

GÖKSU NEHRİ VE BEYŞEHİR HAVZASI SULARI VE KIZILIRMAK KULLANILMAKTA

KOP'DAN ÖNCE

YER ALTI SU KULLANIMI FAZLA OLUNCA
ÇÖKÜNTÜ DEPREMLERİ YAYGIN
OBRUK OLUŞUMLARI FAZLA
ARPA BUĞDAY ŞEKER PANCARI

KOP'DAN SONRA

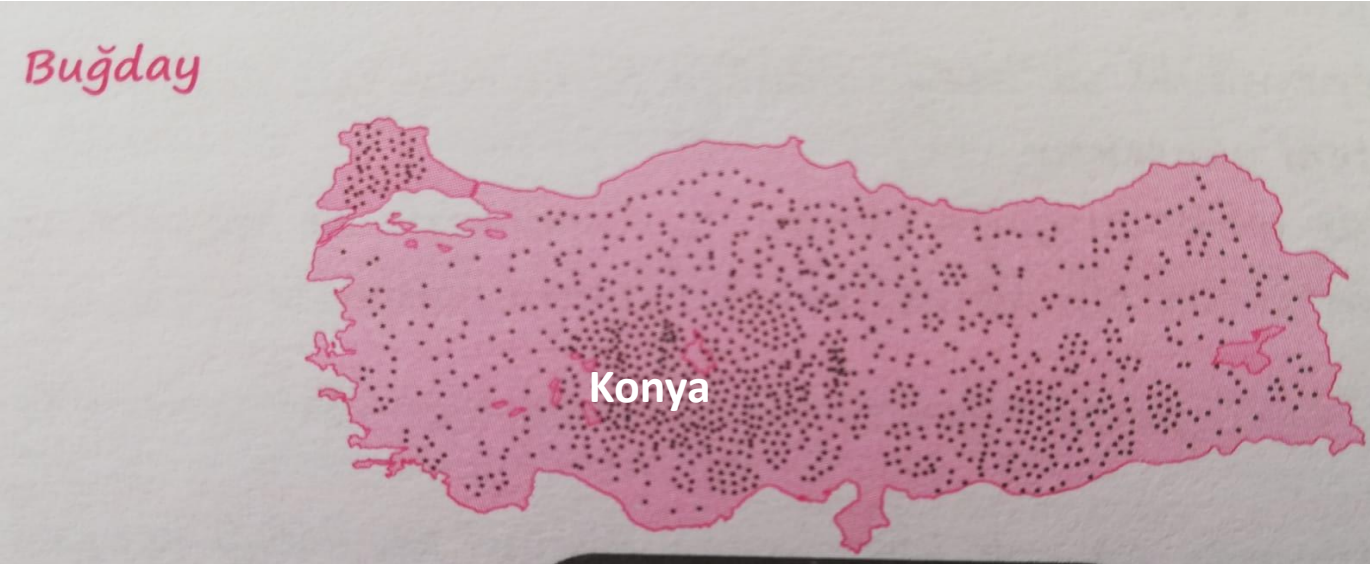

BİRAZ DAHA SONRA

Ayçiçeği
Sebze
Mısır
Çiçekcilik
Obruk oluşumu yavaşladı

EN ÇOK EKİLEN TAHİLDİR
YETİŞME DÖNEMİNDE SU OLGUNLAŞMA DÖNEMİNDE KURAKLIK
İSTER

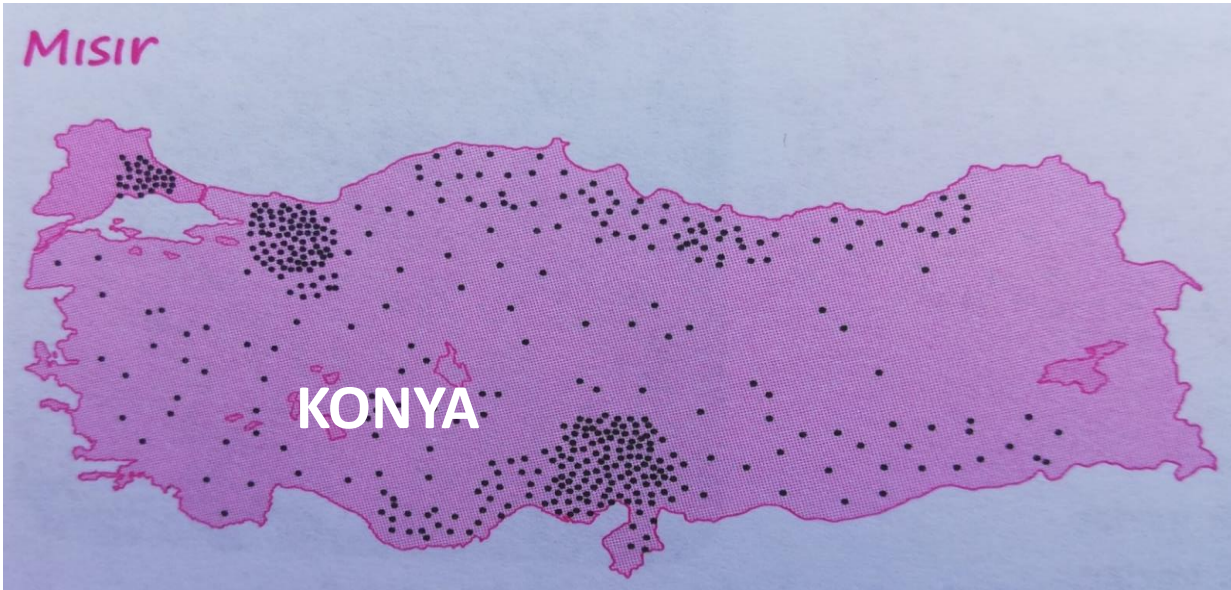
Sıcağa kuraklığa ve daha dayanaklıdır
En fazla Konya'da yetiştirilir.
Yem sanayisi ve içki sanayisinde kullanılır.

YETİŞME ALANI DEVLET KONTROLÜNDEDİR
(SITMA)
İTHAL EDİLİR.
İNSAN GÜCÜNE DUYULAN İHTİYAÇ FAZLADIR.
SEL OLAYLARI VERİMİNİ ARTTIRIR.

SU İSTEĞİ FAZLA
DOĞAL YETİŞME ALANI KARADENİZ
YAĞ SANAYİSİ VE YEM SANAYİSİNDE
FABRİKALARI ÇEVRESİNDE BESİ HAYVANCILIĞI GELİŞİR
İTHAL EDİLİR

TOPPRAĞIN AZOT ORANINI ARTTIRIRLAR
NÖBETLEŞE EKİMDE YAYGIN EKİLİR
SU İSTEKLERİ AZ

BAKLAGİLLER

Nohut
Ankara

Yeşil mercimek
Yozgat

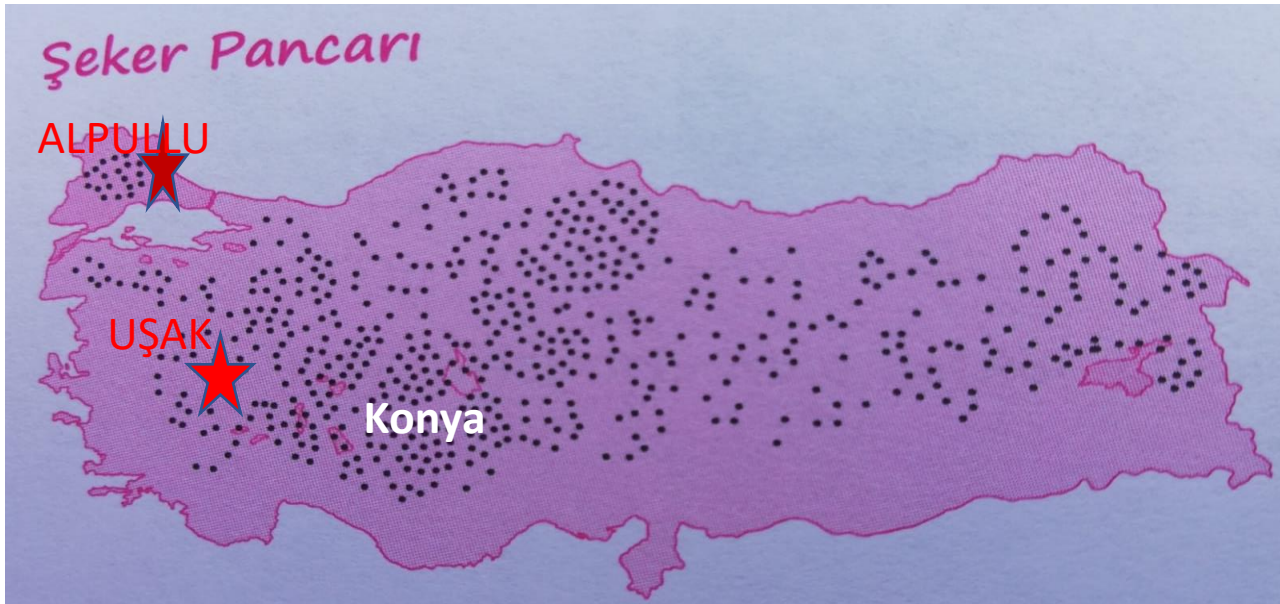
Kırmızı mercimek
Şanlıurfa

CUMHURİYET DÖNEMİ BİTKİSİDİR (1939)
DÜZENLİ YAĞIŞ
KİREÇSİZ TOPRAK
KIŞ ILIKLIĞI İSTER
YETİŞME ALANI DAR
FABRİKALARI HAMMADDEYE YAKIN KURULUR

AŞIRI YAĞIŞLI VE AŞIRI KURAK BÖLGELERDE YETİŞTİRİLEMEZ
EKONOMİK DEĞERİ AZ BU NEDENLE KIYI OVALARINDA YETİŞTİRİLMEZ
CUMHURİYET DÖNEMİ SONRASI BİTKİSİ
FABRİKALARI HAMMADDEYE YAKIN
FABRİKALARI ÇEVRESİNDE BESİ HAYVANCILIĞI
DEVLET KONTROLÜNDEDİR

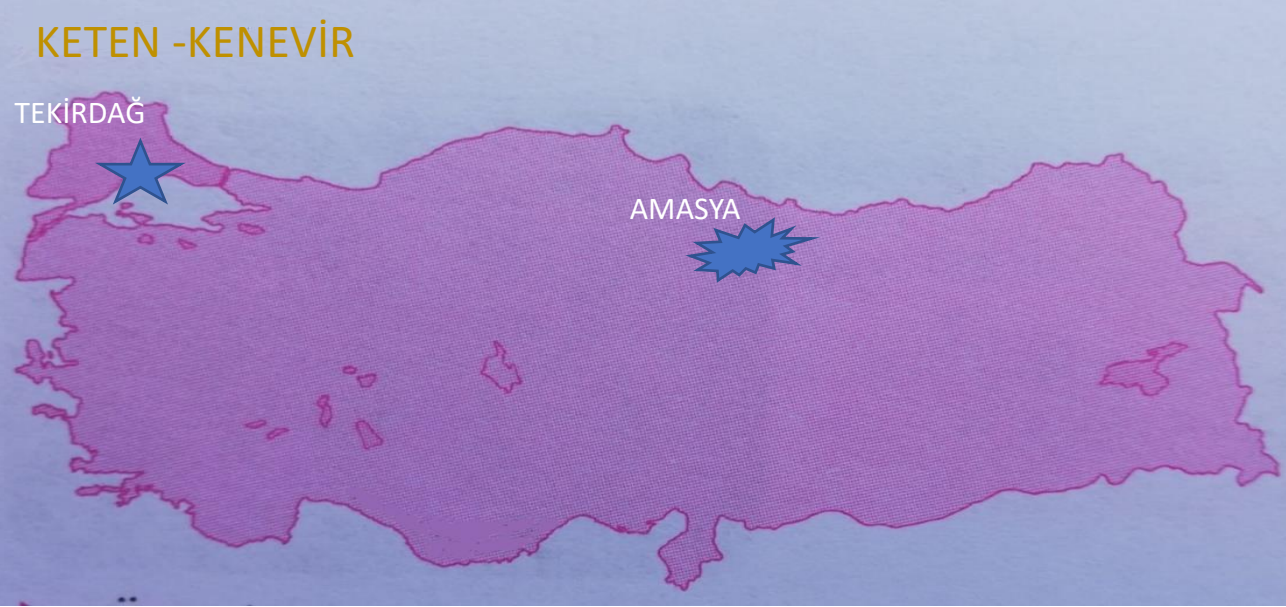
KALİTE İÇİN DEVLET KONTROLÜNDE
EKONOMİK NEDENLERLE FABRİKALARI HAMMADDEYE YAKIN
KAPALI BÖLGEDE YETİŞTİRİLMEZ (İÇ ANADOLU)
İHRAÇ EDİLİR

YETİŞME ALANI DAR (BEŞERİ)
İHRAÇ
KİMYA –İLAÇ SANAYİ

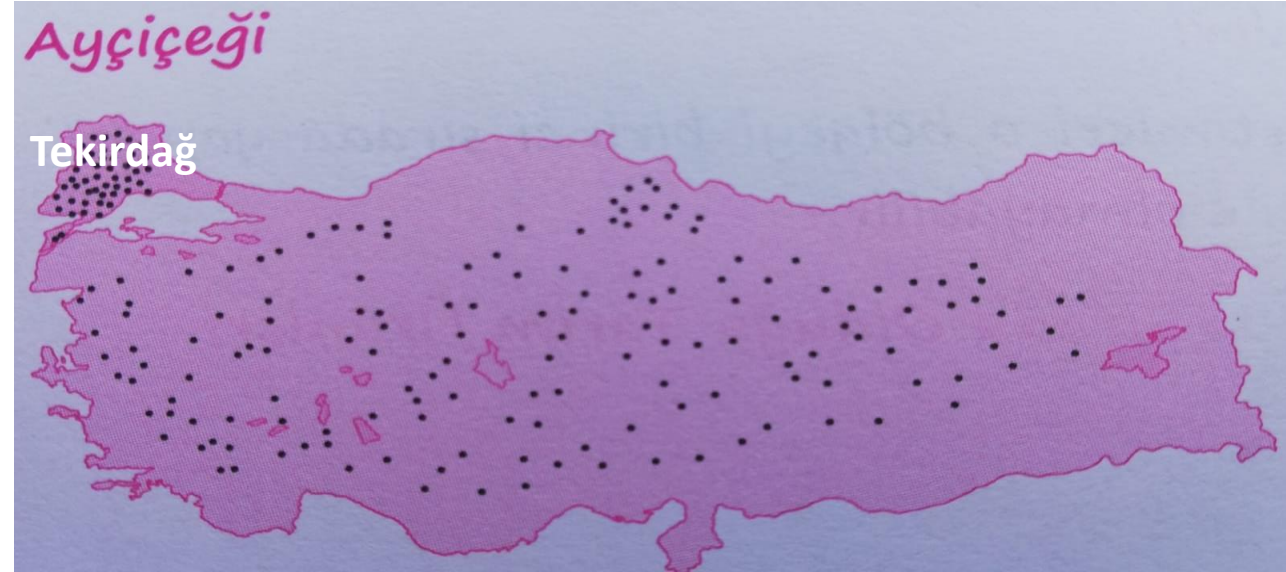
KENEVİR DEVLET KONTROLÜNDEDİR
PARA ,HALAT YAPIMINDA KULLANILIR
KETEN DOKUMA SANAYİSİNDE KULLANILIR

UZUN SICAK KURAK DÖNEMDE ALTTAN SULAMA İSTER
İLK DEFA ADANA'DA
KARADENİZ VE İÇ ANADOLUDA OLMAZ
YAĞ SANAYİSİNDE DE KULLANILIR

SULAMAYLA YETİŞTİRİLİR
VERTİSOL TOPRAK TERCİHİ
EN FAZLA YAĞI YAPILAN BİTKİ
FABRİKALARI ÇEVRESİNDE BESİ HAYVANCILIĞI

DOĞAL YETİŞME ALANI KARADENİZ
EN FAZLA ADANADA YETİŞİR
YAĞ SANAYİSİNDE KULLANILIR
FABRİKALARI ÇEVRESİNDE BESİ HAYVANCILIĞI GELİŞİR

SOYA FASULYESİ

İKİSİ DE YAĞ SANAYİSİNDE KULLANILIR
KOLZA KANOLA YAĞINDA KULLANILIR
KANOLA YAĞI SAĞLIKSIZ
ASPIR YAĞI ÇAK KALİTELİ

KOLZA – ASPIR

EDİRNE

KAYSERİ

YETİŞME ALANI EN GENİŞ
KURUSU İHRAÇ
SİRKE İÇKİ SANAYİLERİ

KIŞ ILIKLIĞI İSTER 6C ÜZERİ
MİKROKLİMAYLA RİZE DE
İHRAÇ
PORTAKAL – ANTALYA
MANDALİNA VE GREYFURT – ADANA
LİMON - MERSİN

YIL BOYUNCA YAĞIŞLI YAMAÇLARDA
DENİZ OLAN KARADENİZ KIYILARINDA
MARMARADA DA YETİŞİR
TÜRKİYE ANAVATANI
DÜNYADA 1 SIRADA
YAĞ SANAYİSİ

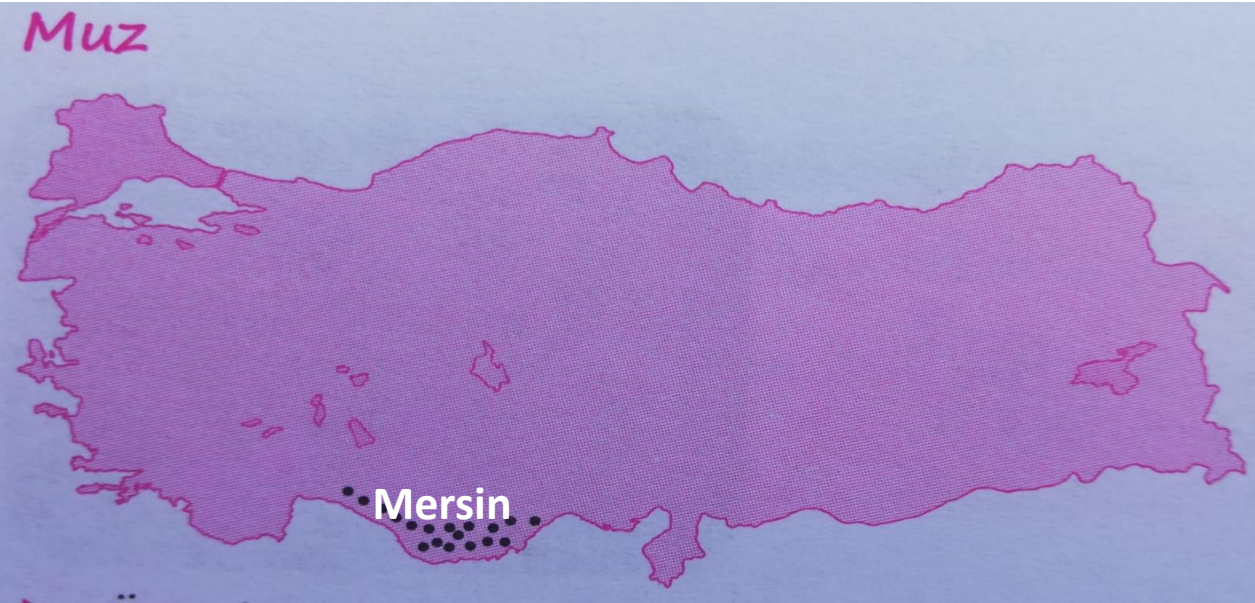
AKDENİZ İKLİMİ KARAKTERİSTİK BİTKİSİ
KIŞ ILIKLIĞI
SOFRALIKTA MARMARA 1.
İHRAÇ
YAĞ KOZMETİK SABUN SANAYİLERİ
DEVİRLİ

Zeytin

İZMİR

TROPİKAL BİR MEYVE
KIŞ SICAKLIKLARI 10 DERECEİN ÜZERİNDE
RÜZGARSIZ ALANLARDA
%100 Ü AKDENİZDE (MİKROKLİMA)
İTHAL EDİLİR

ÜZÜM ASMASINDA YETİŞTİRİLİR
EN FAZLA YALOVADA
KARADENİZ KIYI VE AKDENİZ KIYI ŞERİDİNDE YETİŞİR

DÜNYADA İLK 3 DEYİZ
EN GENİŞ ALANDA YETİŞEN 2. ÜRÜN
İÇ ANADOLUDA YAYGIN
İL OLARAK ISPARTA
SİRKE VE MEYVESUYU SANAYİSİ

ELMA

Isparta

ANAVATANI TÜRKİYE
DÜNYADA 1.
KURUSU İHRAÇ
KIŞ ILIKLIĞI

DÜNYADA 2. SIRADAYIZ
%90 I GDA DA
DEVİRLİ

DÜNYADA 1. SIRADAYIZ
DOĞU ANADOLUNUN 1. OLDUĞU TEK TARIM ÜRÜNÜ
MEYVESUYU SANAYİSİNDE
KURU KAYISI İHRAÇ EDİLİR

KİREÇLİ TOPRAK VE SİSLİ HAVA SEVER
DÜNYADA 2 . SIRADAYIZ
%90 I AKDENİZDE
YAĞ SANAYİSİNDE KOZMETİKDE

Gül

Isparta

SULAMAYLA YAPILIR
BURSA BALIKESİR MANİSA İZMİR ANTALYA
MERSİN ADANA ANKARA ESKİŞEHİR SAMSUN
ÇUKUROVA ÖNDE
KONSERVE SANAYİSİNDE
TURFANDA SEBZE AKDENİZDE MAT. KON.

SEBZECİLİK

HAYVANCILIK

HAYVANCILIĞIN YETERİNCE GELİŞEMEME NEDENLERİ

- *KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞIN YAYGIN OLMASI
- *MERA HAYVANCILIĞININ YAYGIN OLMASI
- *ERKEN KESİMLERİN YAPILMASI
- *YERLİ HAYVAN SOYLARININ VERİMLERİNİN DÜŞÜK OLMASI
- *YEM SANAYİSİNİN GELİŞMEMİŞ OLMASI
- *ÇİFTÇİNİN ALIM GÜCÜNÜN DÜŞÜK OLMASI
- *YEM BİTKİSİ EKİMİNİN YETERSİZ OLMASI

HAYVANCILIK YÖNTEMLERİ

BESİ (AHIR) HAYVANCILIĞI

DOĞA KOŞULLARINA BAĞIMLILIK AZ
YILLAR ARASI ET VE SÜT ÜRETİMİ DALGALANMALARI AZ
BİRİM HAYVANDAN ELDE EDİLEN VERİM FAZLA
DAHA ÇOK KALİTELİ SOYDAKİ BÜYÜKBAŞLAR BESLENİR
PAZARA YAKIN ALANLARDA KURULUR
BÜYÜK PAZARLARA HİTAP EDER

MERA (ÇAYIR) HAYVANCILIĞI

DOĞA KOŞULLARINA BAĞIMLILIK FAZLA
YILLAR ARASI ET VE SÜT ÜRETİMİ DALGALANMALARI FAZLA
BİRİM HAYVANDAN ELDE EDİLEN VERİM AZ
YERLİ İRK BÜYÜKBAŞLAR VE KÜÇÜKBAŞLAR BESLENİR
YEREL PAZARLARA HİTAP EDER

BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK

YAYGIN OLANI SIĞIR

MANDA AZ SAYIDA 1. OLDUĞU İL SAMSUN

MERA HAYVANCILIĞI ŞEKLİNDE BÜYÜKBAŞ

YAZ YAĞIŞLI BÖLGELERDE (YAĞIŞ REJİMİ)
GÜR ÇAYIRLARDAN (BİTKİ ÖRTÜSÜ)
ERZURUM KARS PLATOSU VE KARADENİZ

AHIR HAYVANCILIĞI ŞEKLİNDE BÜYÜKBAŞ

PAZARA YAKIN ALANLARDA (DOĞA KOŞULLARINA
BAĞIMLILIK AZ)
BÜYÜK KENTLER ÇEVRESİNDE
KONYA 1. SIRADA

KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

DAHA ÇOK KOYUN BESLENİR
HAYVAN SAYISINDA ÖNDE ANCAK ET VE SÜT ÜRETİMİNDE GERİDE
BİRİM HAYVANDAN ALINAN VERİM DÜŞÜK

TİFTİK KEÇİSİ : ANKARA

KIL KEÇİSİ : MERSİN

KOYUN : VAN

KÜMES HAYVANCILIĞI

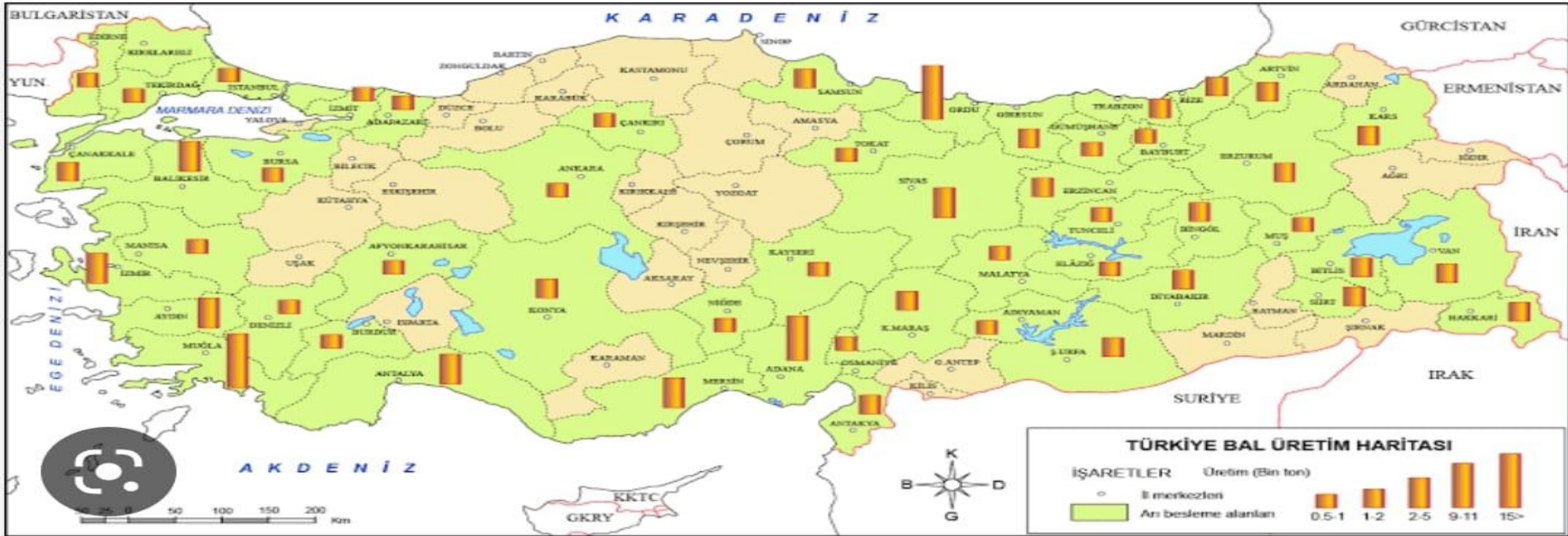
Nüfusun fazla olduğu alanlar çevresinde gelişir. (doğa koşullarına bağımlılık az)
En fazla Marmara bölgesi Güney Marmara bölümünde gelişmiş.
İL OLARAK BALIKESİR

İPEK BÖCEKÇİLİĞİ

Dut yaprağı ile beslenir
Diyarbakır ,Antalya ,Hatay , Güney Marmara
Sun ipek üretiminin yaygınlaşmasıyla önemi azaldı

ARICILIK

BALIKÇILIK

yeterince gelişmeme nedenleri

- *kıyı balıkçılığının yaygın olması
- *teknolojik yetersizlikler
- *soğuk hava depolarının yetersiz olması
- *denizlerin aşırı kirletilmesi
- *yanlış ve zamansız avlanmalar

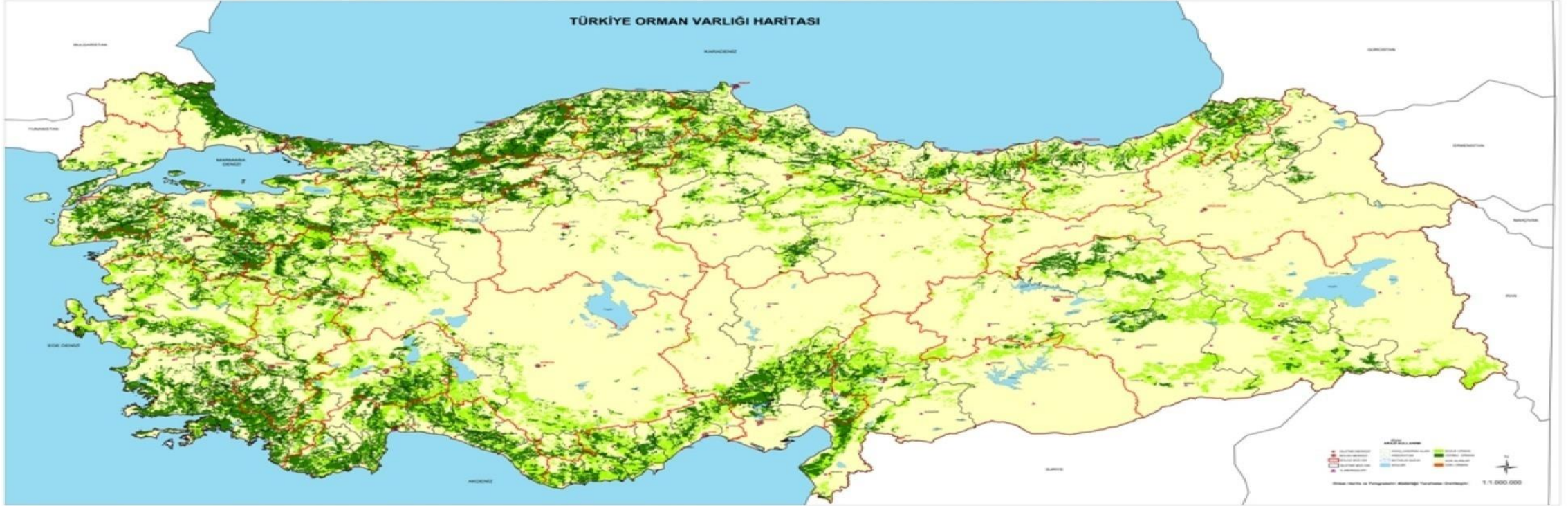
Avlanan balıklarda

1. Karadeniz (Başka bir şey yok)
2. Marmara
3. Ege
4. Akdeniz

Kültür balıkçılığında

Ege 1. (Koy , körfez fazla)

TÜRKİYE ' DE ORMANLARIN DAĞILIŞI

Orman alanı en geniş il : ANTALYA

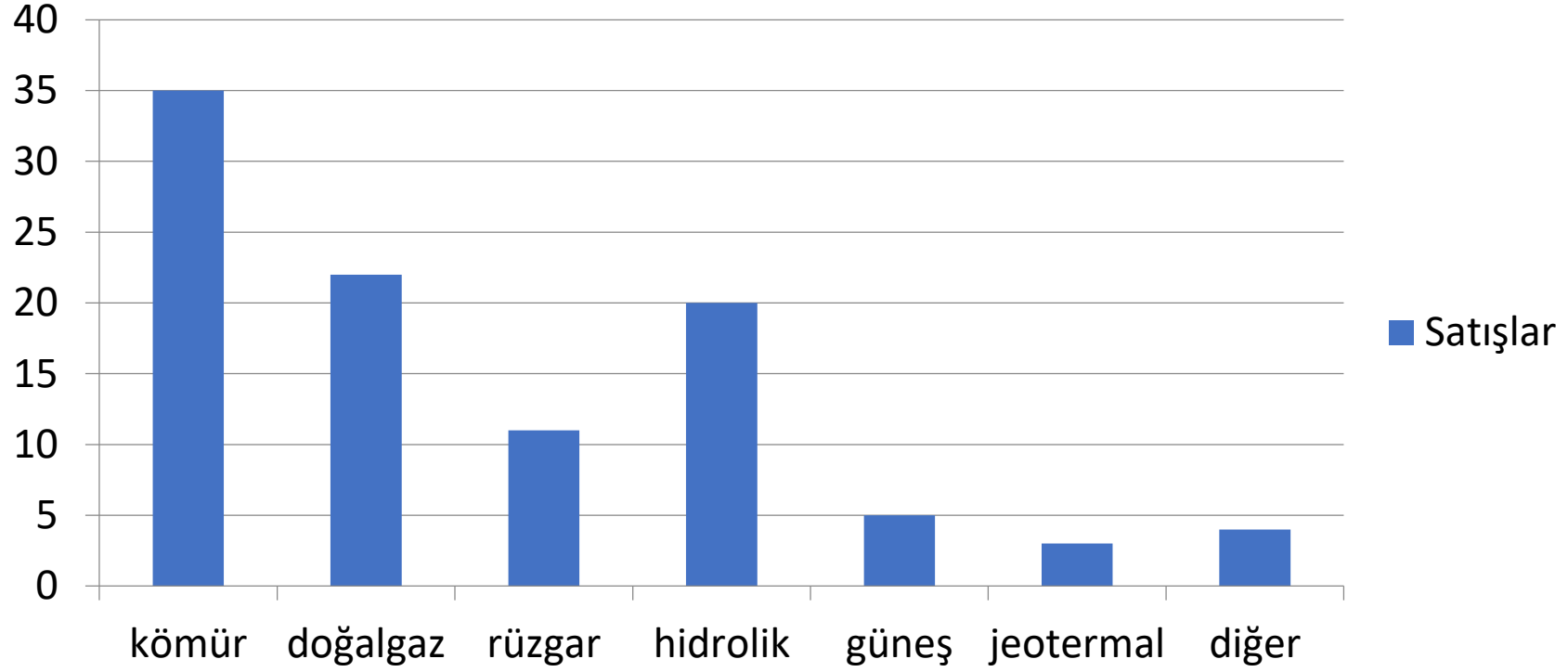
Ormanın il yüzölçümüne oranı en fazla : KARABÜK

Orman alanı en az il : IĞDIR

**ENERJİ
KAYNAKLARI VE
MADENLER**

TÜRKİYE 2022 ENERJİ ÜRETİMİ

Satışlar

TAŞ KÖMÜRÜ

REZERVİ AZ
İTHAL EDİLİR
%100'Ü KARADENİZDEN
ENERJİ KAYNAĞI OLARAK KULLANILIR
İLK BÜYÜK TERMİK SANTRAL ÇATALAĞZI (1948)

LİNYİT

REZERVİ FAZLA (İTHAL)
HERYERDEN ÇIKAR
REZERVİNDE DOĞU ANADOLU
ÇIKARIMINDA EGE

ÇAN
SOMA
TUNÇBİLEK
SİMAV
TAVŞANLI
SEYİTÖMER
YATAĞAN
ÇAYIRHAN
AFŞİN
ELBİSTAN

PETROL

REZERVİ AZ
İTHALATIMIZDA İLK SIRADA
%100 Ü GDA'DAN ÇIKARILIR
DOKUMA YAKIT BOYA LASTİK
PLASTİK DETERJAN GÜBRE ASFALT

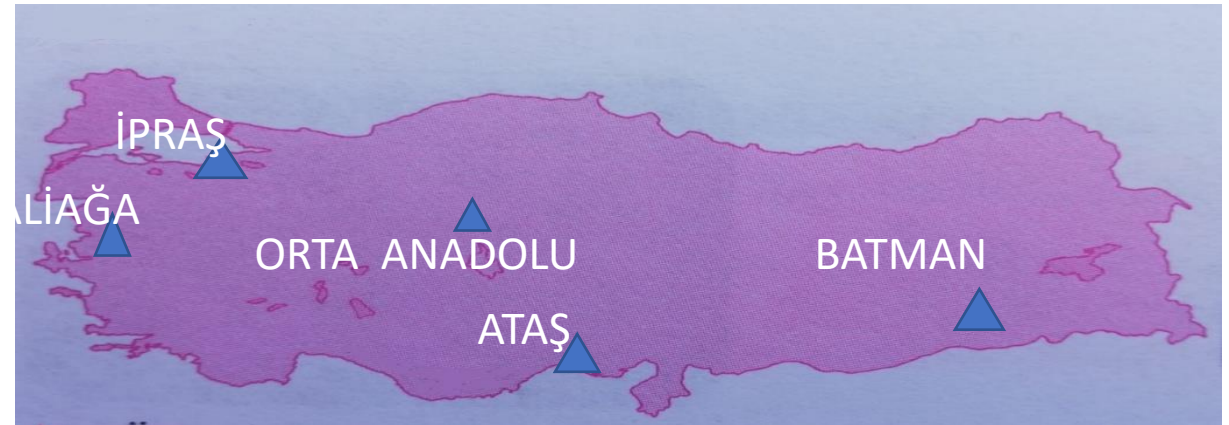
PETROL BORU HATLARI

ÇIKARILDIĞI YERLER

RAFİNERİLERİMİZ

DOĞALGAZ

REZERVİ AZ
İTHALATIMIZDA İLK SIRALARDA
ENERJİ ÜRETİMİMİZDE %33 PAYI VAR
ÇEVRE ZARARI AZ

ÇIKARILDIĞI

DOĞALGAZ TERMİK SANTRALLERİ

BOR MİNERALLERİ

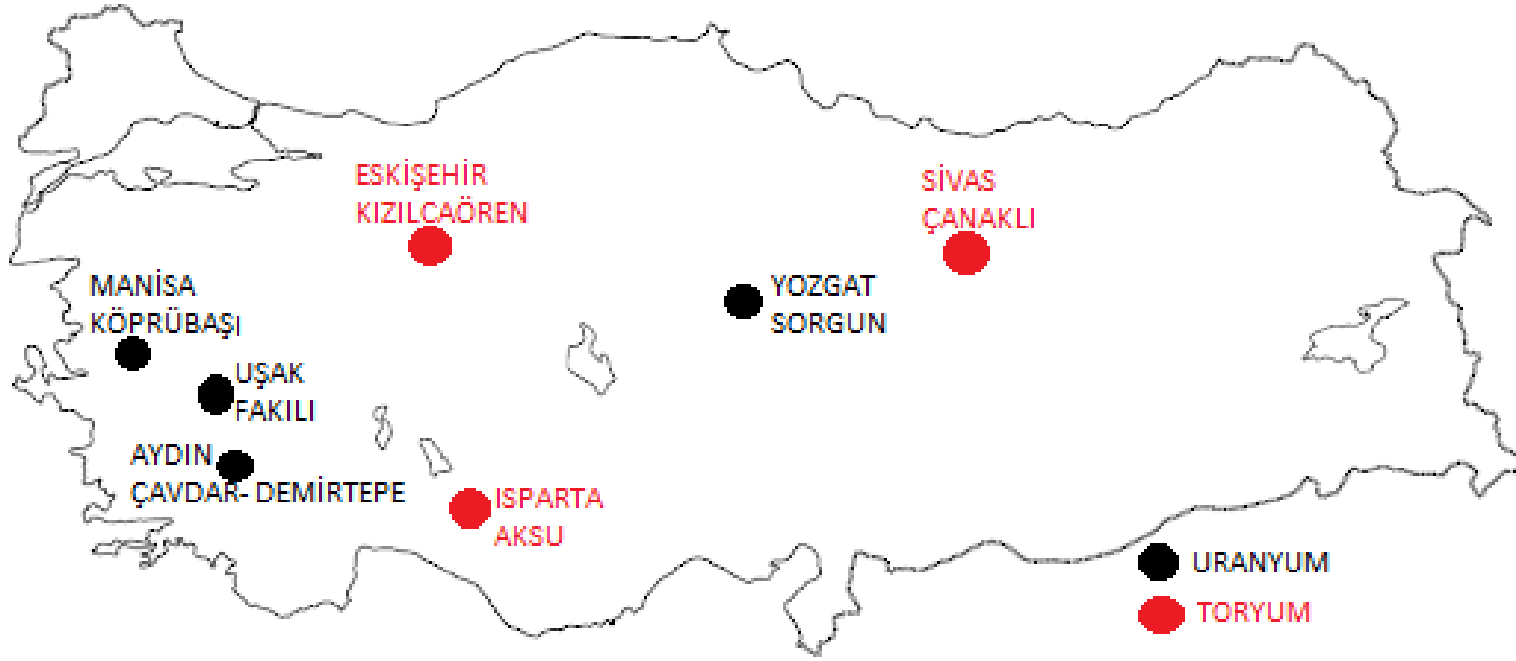
DÜNYA REZERVİNDE 1. SIRADAYIZ
YAKIT KİMYA GIDA CAM SERAMİK BOYA DETERJAN SANAYİLERİNDE

BALIKERİR - Susurluk
BURSA – Mustafa kemal paşa
ESKİŞEHİR -Seyitgazi
KÜTAYHA- Emet

URANYUM -TORYUM

NÜKLEER ENERJİDE KULLANILIRLAR

DEMİR

REZERVİ FAZLA
TENÖR ORANI ÖNEMLİ
HAM VE İŞLENMİŞ OLARAK İHRAÇ
EDİLİR

ÇIKARILDIĞI

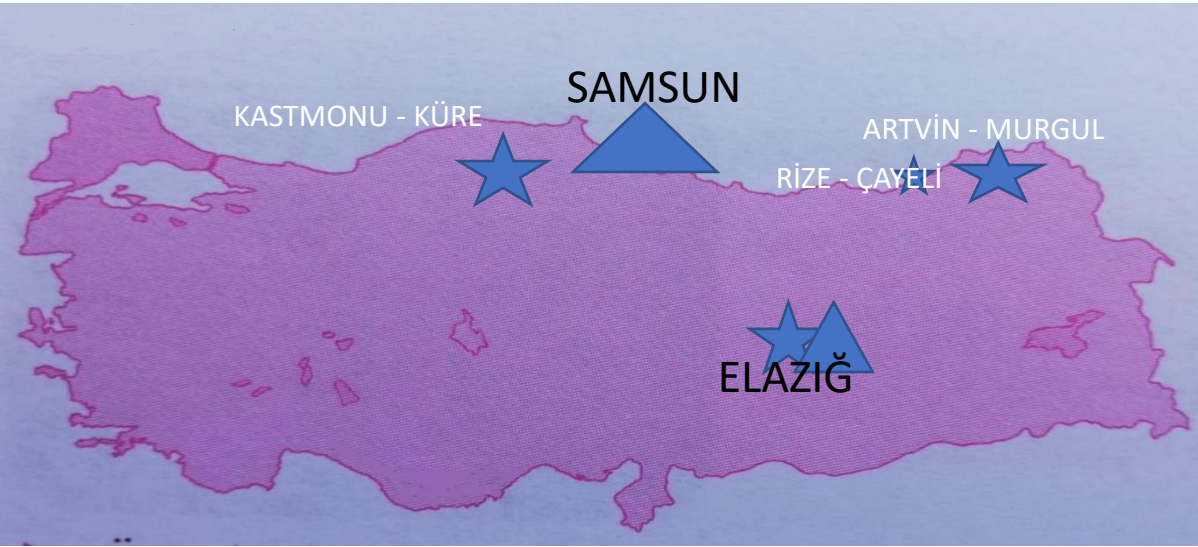

İŞLENDİĞİ – DEMİR ÇELİK FAB.

BAKIR

İLK İŞLENEN MADENDİR
ELEKTRİK SANAYİ
KAP KACAĞI YAPIMI

KROM

REZERVİNDE DÜNYADA 2. SIRADAYIZ
DEMİR ÇELİK SANAYİSİNDE

BOKSİT - ALÜMİNYUM

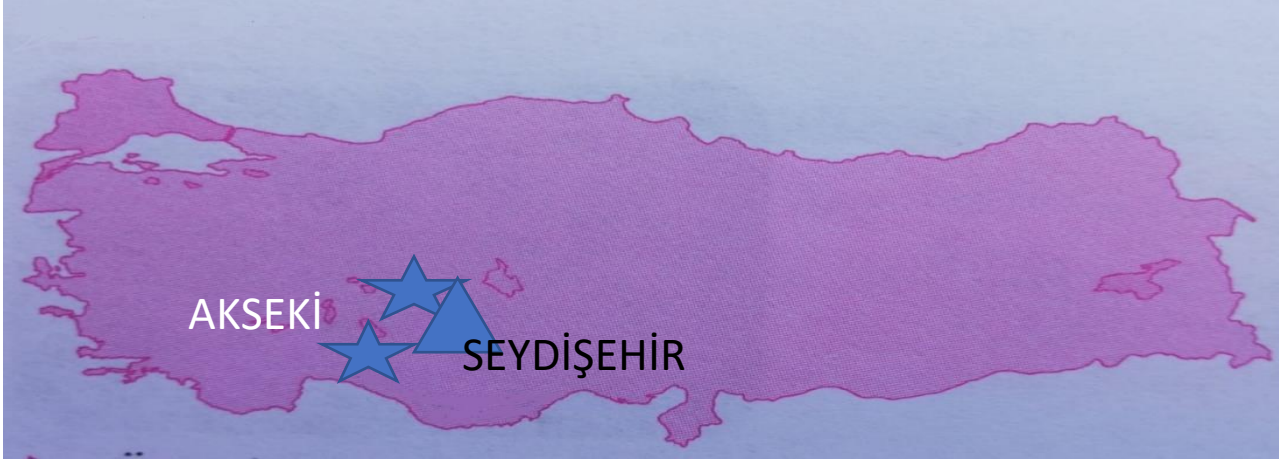
BOKSİT OLRAK ÇIKARILIR

ALMİNYUMA DÖNÜŞTÜRÜLÜRKEN YÜKSEK MİKTARDA ELEKTRİK KULLANILIR

OYMA PINAR BARAJI – MANAVGAT NEHRİNDE

HAFİF OLDUĞU İÇİN UÇAK GEMİ OTOMOBİL İNŞAAT

AMBALAJ SANAYİSİ

BARİT

TÜRKİYE DÜNYA ÜRETİMİNDE İLK SIRALARDADIR
PETROL VE DOĞALGAZ KUYULARINDA KULLANILIR

FOSFAT

KÜKÜRT

CİVA

VOLFRAM

LÜLE TAŞI

ESKİŞEHİR

OLTU TAŞI

ERZURUM

ALTIN

İZMİR

UŞAK

ESKİŞEHİR

GÜMÜŞHANE

ERZİNCAN

ARTVİN

ZIMPARA TAŞI

TRONA

ANKARA
BEYPAZARI

MANGANEZ

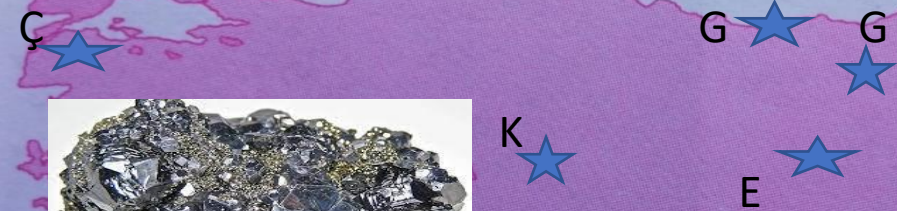

MERMER

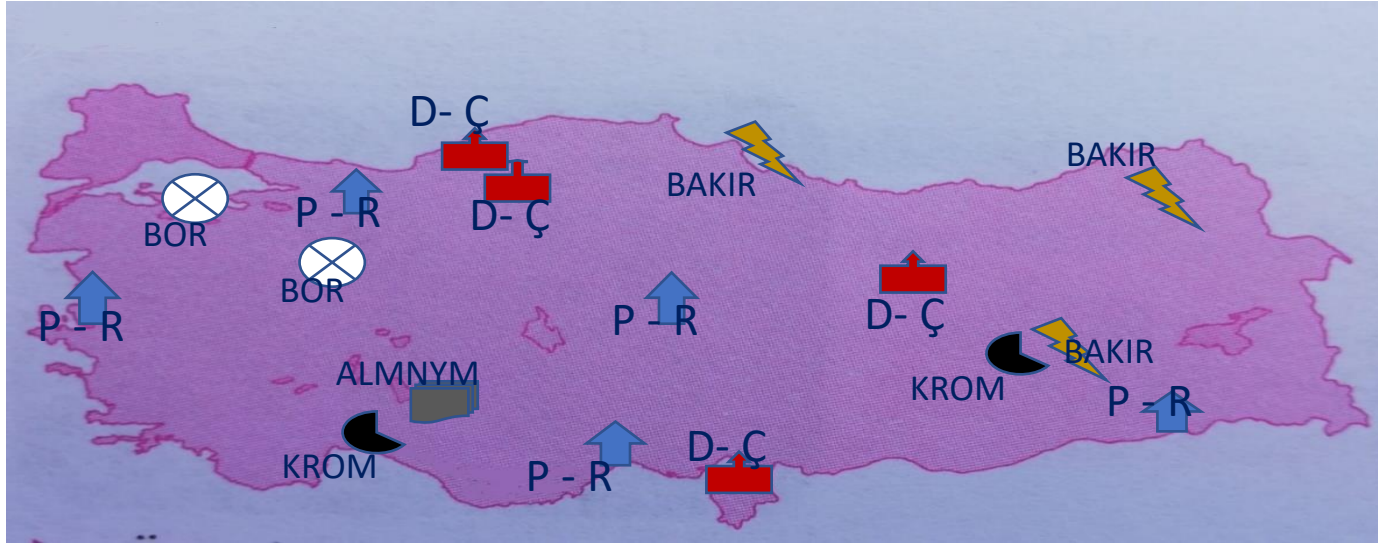
AFYON

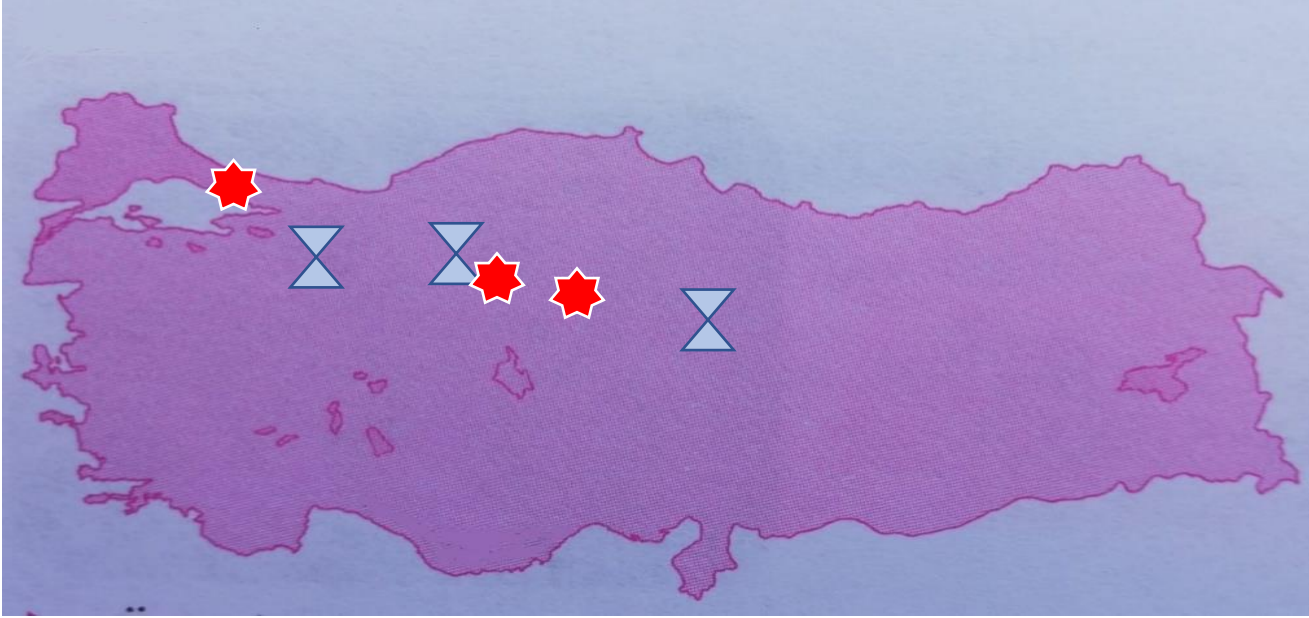
KURŞUN ÇİNKO

METALURJİ SANAYİSİ

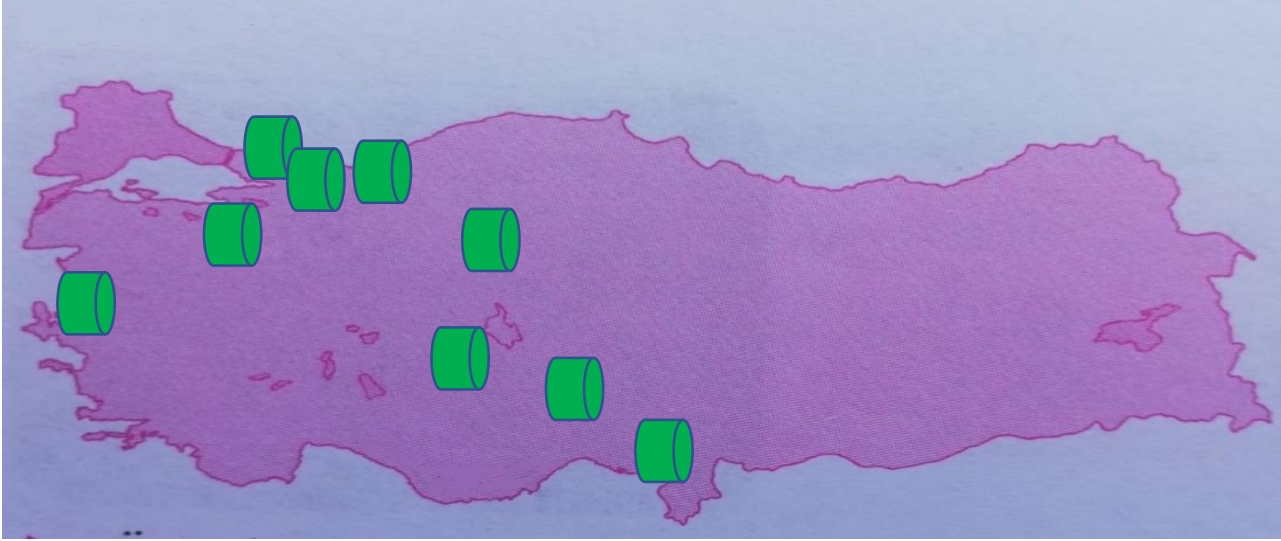

UÇAK SAVUNMA

OTOMOTİV

HAMMADDEYE YAKINLIĞI OLMAZ.
İHRACATIMIZDA 1. SIRADADIR

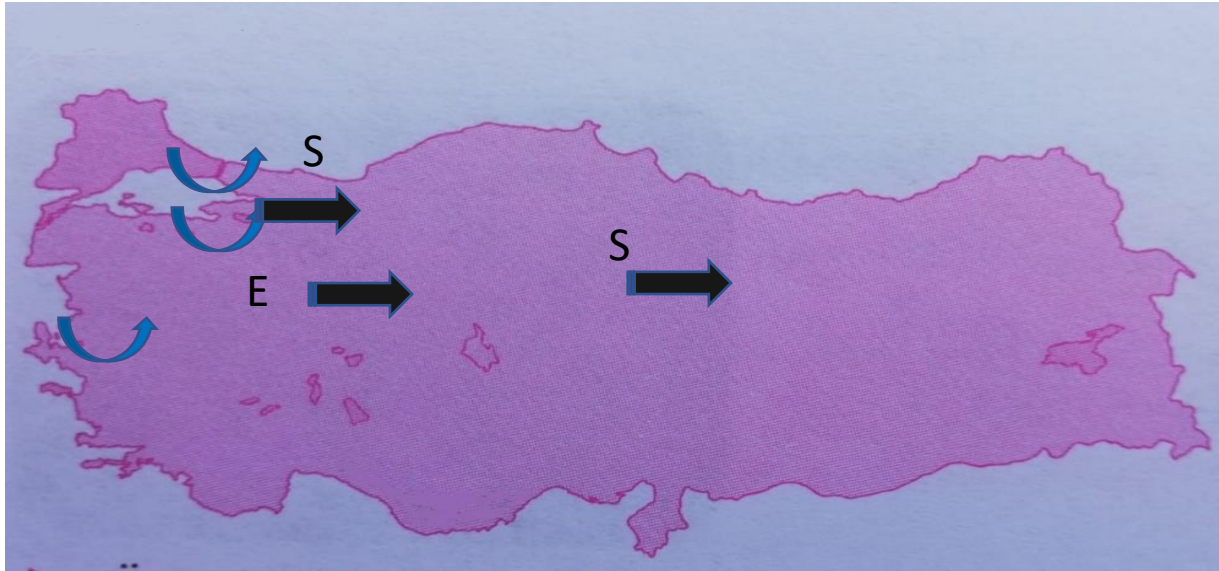

TOGG FABRİKASI (GEMLİK)

GEMİ

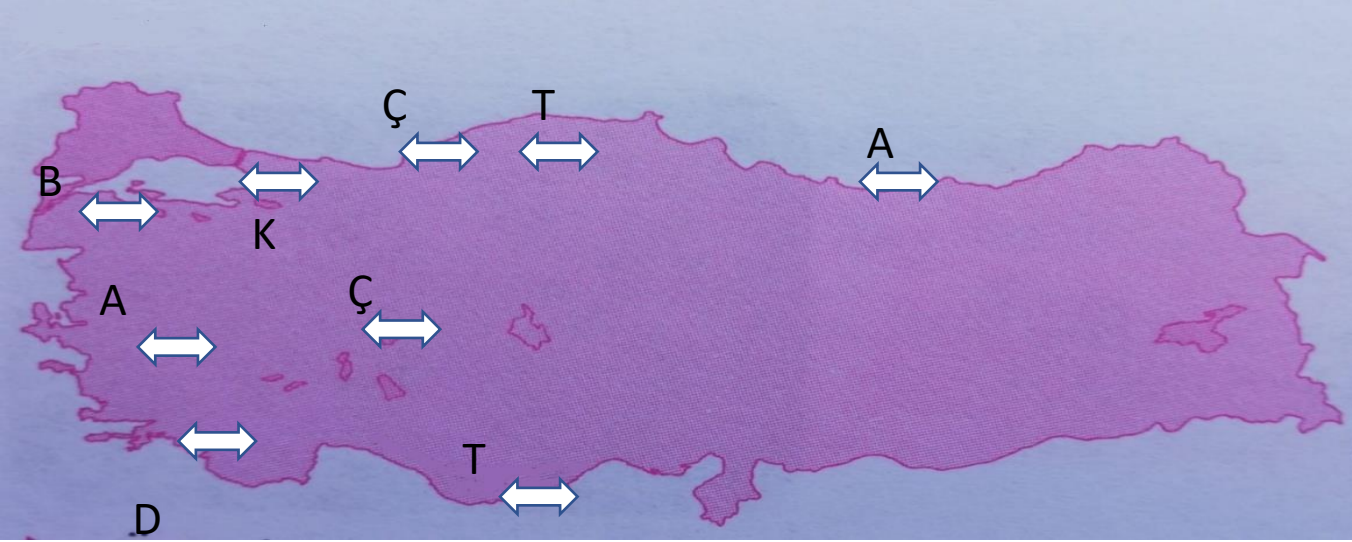

DEMİRYOLU

KAĞIT (selüloz)

HAMMADESİ AĞAÇ
FABRİKA HAMMADDEYE YAKIN (EKONOMİ)
SUYA YAKIN KURULMALI
İTHAL

CAM

HAMMADESİ KUM
İKLİMDEN ETKİLENMEZ
İHRAÇ EDİLİR

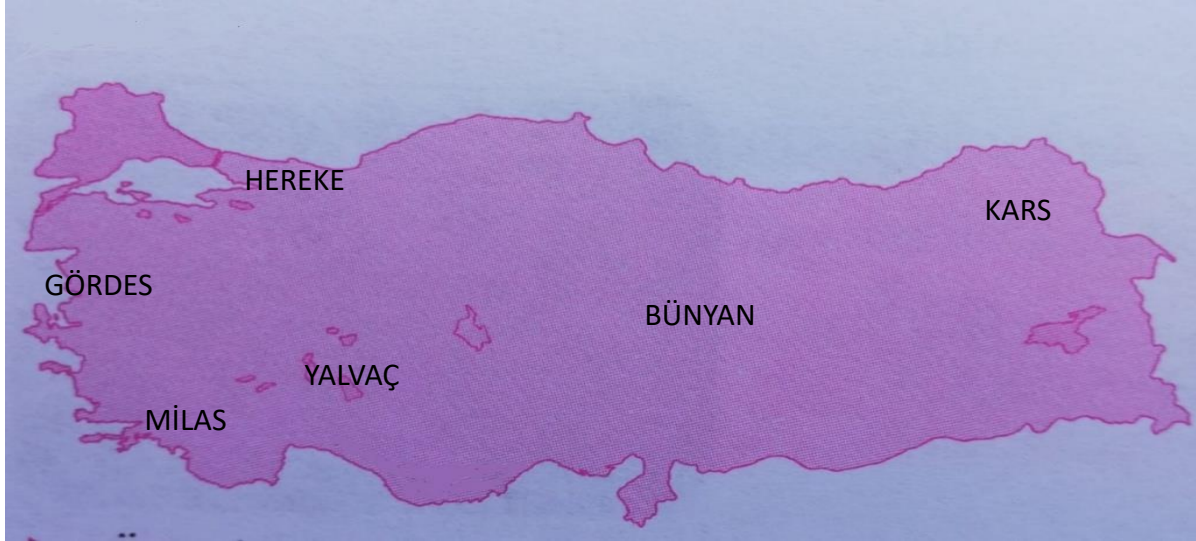
SERAMİK PORSELEN

Hammaddesi toprak
İklime bağımlılığı yok
Türkiye dünyada ilk sıralarda
İhraç edilir

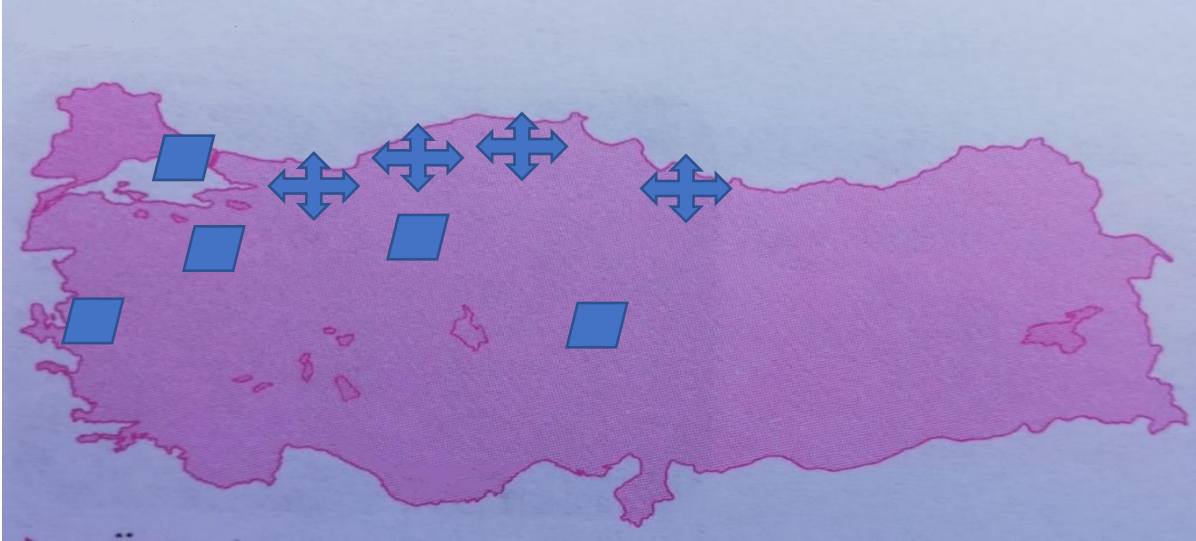
HALI KILIM

Hammaddesi hayvancılığa dayalıdır
Daha çok ilçelerde ön plana çıkar

Mobilya - Kereste

TÜRKİYE MOBİLYA SANAYİNDE ÖNLERDE
İHRAÇ EDİLİR
ANKARA VE KAYSERİ HAMMADDEYE BAĞLI DEĞİL...

ÇİMENTO

HAMMADESİ TOPRAK
İKLİME BAĞIMLILIĞI YOK
HER YERDE VAR

- * YAPILAŞMA YAYGIN
- * HAMMADESİ HER YERDE VAR
- * TAŞINMASI ZOR

2022'DE EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞIMIZ ÜLKELER

1. ALMANYA
2. ABD
3. BİRLEŞİK KRALLIK
4. İTALYA
5. IRAK

2022 'DE EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞIMIZ ÜLKELER

1. RUSYA
2. ÇİN
3. ALMANYA
4. ABD
5. İTALYA

İHRAÇ ÜRÜNLERİMİZ

%94 **S**ANAYİ

OTOMOTİV
BEYAZ EŞYA
ELEKTRONİK EŞYA
DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ
KONSERVE
DOKUMA
MOBİLYA
CAM
SERAMİK ÜRÜNLERİ

%4 **T**ARIM

FINDIK
SEBZE
ZEYTİN
TÜTÜN
KURU KAYISI
KURU İNCİR
ANTEP FISTIĞI
TURUNÇGİLLER

%2 **M**ADEN

MERMER
BOR
KROM
DEMİR
ÇİNKO
BARİT

İTHAL ÜRÜNLERİMİZ

%60'INI ENERJİ KAYNAKLARI OLUŞTURUR (PETROL, DOĞALGAZ, TAŞ KÖMÜRÜ)

SANAYİ ÜRÜNLERİ

OTOMOTİV PARÇALARI
BEYAZ VE ELEKTRONİK EŞYA
İLAÇ
OPTİK ALETLER
KAĞIT
GÜBRE

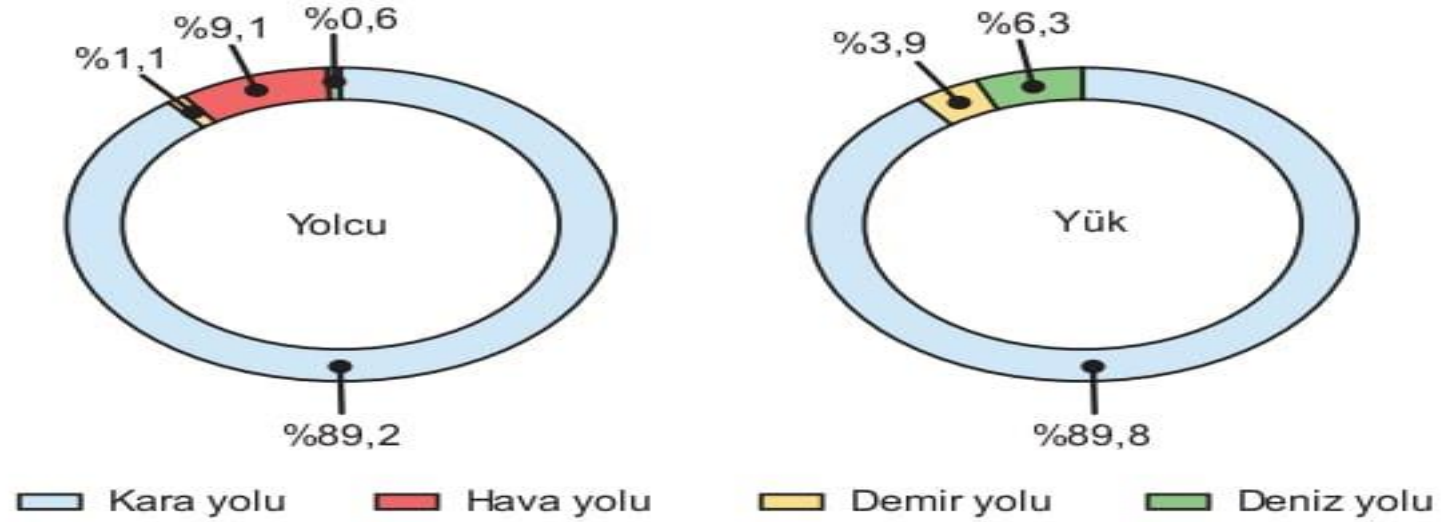
TARIM ÜRÜNLERİ

PİRİNÇ
MISIR
MUZ
KAHVE
KAKAO
KAUÇUK

TÜRKİYE 'DE SERBEST TİCARET BÖLGELERİ BULUNAN KENTLER

TÜRKİYE'DE ULAŞIM

a) Karayolu Ulaşımı

Ülkemizde en yaygın ve en gelişmiş ulaşım yoludur. Bunda karayolu ile Türkiye'nin her yerine ulaşılabilmesi etkili olmuştur.

Yer şekillerinin engebeli olması ulaşım maliyetini artırmıştır

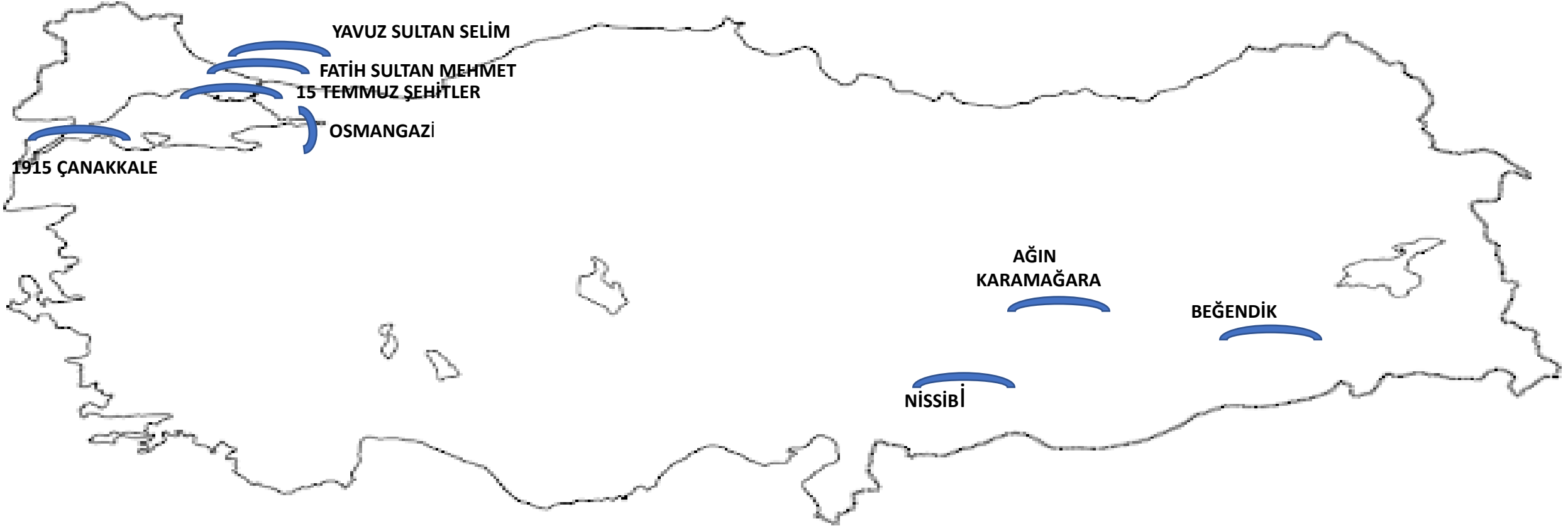
Daha çok yurt içi yolcu ve yük taşımacılığında kullanılır

Karadeniz, Akdeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde karayolu yapımı en zordur

Önemli Geçitler

Bölge	Geçit	Bağladığı Alanlar
AKDENİZ	ÇUBUK	Antalya'yı Göller Yöresine (Burdur, Isparta)
	SERTAVUL	Silifke'yi İç Anadolu'ya
	GÜLEK	Adana'yı Niğde'ye (Demiryolu bağlantısı var)
	BELEN	Hatay'ı Çukurova'ya
KARADENİZ	ZİGANA (KALKANLI) VE KOP ZİGANA 2	Doğu Karadeniz'i Doğu Anadolu'ya bağlar (Trabzon'dan Erzurum'a) 2023 NİSAN AYINDA AÇILACAK. T'NİN EN UZUN TÜNELİ
	ECEVİT VE ILGAZ	Batı Karadeniz'i İç Anadolu'ya
	OVİT	Rize'yi Erzurum'a bağlar. En uzun tünelimizdir.

ÖNEMLİ KÖPRÜLER

15 TEMMUZ ŐEHİTLER KÖPRÜSÜ

1973 YILINDA YAPILMIŞTIR.
ASYAYI AVRUPAYA BAĞLAYAN TÜRKIYENİN İLK KÖPRÜSÜDÜR

FATİH SULTAN MEHMET KÖPRÜSÜ

1988 DE HİZMETE GİRMIŞTİR
ASYAYI AVRUPAYA BAĞLAR

YAVUZ SULTAN SELİM KÖPRÜSÜ

2016 YILINDA HİZMETE GİRMIŞ
ASYAYI AVRUPAYA BAĞLAR
DÜNYANIN EN GENİŞ KÖPRÜSÜDÜR

1915 ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ

2022 DE HİZMETE GİRMIŞTİR
LAPSEKİ (ASYA) – GELİBOLU (AVRUPA) ARASINI BAĞLAR
4600 METREYLE TÜRKİYENİN EN UZUN KÖPRÜSÜDÜR

OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ

2016 DA HİZMETE GİRMIŞTİR
İZMİT KÖRFEZİ ÜZERİNDE YER ALIR

NİSSİBİ KÖPRÜSÜ

2015 YILINDA AÇILDI.
ADİYAMAN İLE ŞANLI URFAYI BAĞLAR
FIRAT NEHRİ –ATATÜRK BARAJI ÜZERİNDE YER ALIR

AĞIN (KARAMAĞARA) KÖPRÜSÜ

2017 DE AÇILDI
ELAZIĞ-ARAPGİR –AĞIN YOLUNU BAĞLAR.
FIRAT NEHRİ- KEBAN BARAJI ÜZERİNDE YAPILMIŞTIR

BEĞENDİK KÖPRÜSÜ

2020DE AÇILDI
BOTAN ÇAYI ÜZERİNDE SİİRTTE YER ALIR
VAN SİİRT YOLUNU BAĞLAR

b) Demiryolu Ulaşımı

- Daha çok maden taşımacılığında kullanılır
 - Kara ve hava yoluna göre daha ucuzdur
- Ülkemizdeki ilk demir yolu 1866'da İzmir-Aydın arasında yapılmıştır.
- İstanbul, Konya, Eskişehir ve Ankara hızlı tren ulaşımının olduğu illerimizdir.
- Demir yolu bağlantısı olan sınır kapılarımız;**
 - * Yunanistan - Uzunköprü
 - * Bulgaristan - Kapıkule
 - * Suriye – Çobanbey, İslahiye, Nusaybin
 - * İran - Kapıköy
 - * Gürcistan - Canbaz

Demiryolu Haritası

c) Denizyolu Ulaşımı

En ekonomik ve en ucuz taşımacılıktır

Türkiye'nin dış ticaretinde en fazla kullanılan ulaşım aracıdır

Daha çok petrol, sıvı gaz, konteynır ve kuru yük taşımacılığında kullanılır

Taşıma kapasitesi en fazla olan ulaşım yoludur

d) Hava Ulaşımı

En pahalı ve en hızlı ulaşım sektörüdür

Daha çok turizm sektöründe kullanılır

İstanbul, Sabiha Gökçen, Ankara (Esenboğa), İzmir (Adnan Menderes), Adana (Şakirpaşa), Muğla (Dalaman), Ağrı (Ahmedi Hani), Ordu-Giresun (**deniz dolgusuyla yapıldı**), Hakkari - Yüksekova (Selahattin Eyyubi), Şırnak (Şerafettin Elçi), Iğdır (Bülent Aydın), Zafer (Kütahya, Afyon, Uşak – **ilk bölgesel hava alanımız**) son açılan hava alanı RİZE (**deniz dolgusuyla yapıldı**) havaalanıdır

TÜRKİYE'DE TURİZM

Turizm gelirinin bölgelere dağılımı

Marmara	% 48
Ege	% 25
Akdeniz	% 13
İç Anadolu	% 10
Diğer	% 4

Ülkemizde en fazla turist gönderen ülke Rusya'dır. 2. Almanya, 3. Bulgaristan, 4. İngiltere ve 5. İran'dır

Deniz turizmi

1. sırada Ege gelir. Ege , Akdeniz kıyıları en uygun kıyılardır. Marmara ve Karadeniz'de kıyı turizmi gelişmemiştir

Yat turizmi

Kaş, Fethiye, Bodrum, Marmaris...

Kış turizmi

KIŞ TURİZM MERKEZLERİ

Uludağ	BURSA
Palandöken	ERZURUM
Erciyes	KAYSERİ
Kartepeler	İZMİT
Davraz	ISPARTA
Saklıkent	ANTALYA
Ilgaz	KASTAMONU
Sarıkamış	KARS
Koroğlu	BOLU
Zigana	GÜMÜŞHANE
Akdağ	ANTALYA

Ege ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yüksek dağlar bulunmadığı için bu bölgelerde kış turizmi gelişmemiştir.

Akarsularımız

Rafting, nehir kayağı ve su sporları yapılır. Fırat, Köprölü kanyon, Çoruh, Manavgat...

Göller ve Sulak alanlar

Abant, Uzungöl, Beyşehir gibi göllerimiz önemli doğa güzellikleri iken, Gediz Delta Ovası ve Manyas gölleri sahip olduğu kuş türleri ile gözlemcileri kendine çeker.

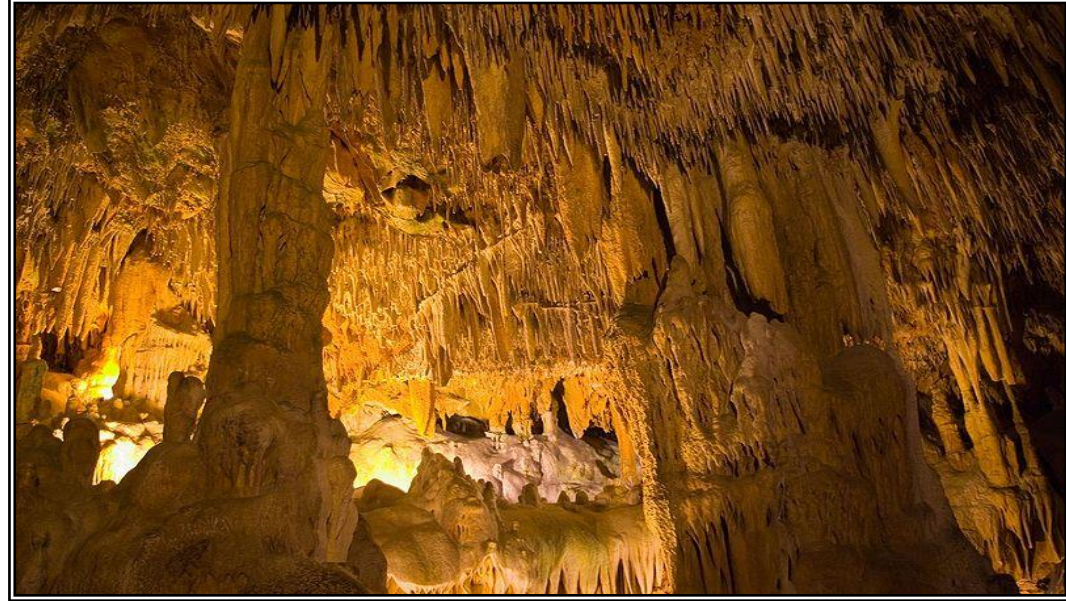

Termal turizm

Ege (Afyon, Denizli, Kütahya) ve Güney Marmara (Yalova, Bursa, Balıkesir) ile birçok yerde (Kızılcahamam, Eskişehir...) yaygındır

Akdeniz ve Güney Ege'de yaygındır.
Pamukkale Travertenleri, Cennet ve
Cehennem obrukları, Damlataş, Karain,
İnsuyu gibi mağaralar

Karstik şekiller

Peribacaları

Nevşehir'de Ürgüp – Göreme çevresinde yaygındır
Van gölü altında VANADOKYA , Erzurum Narman'da kırmızı peribacaları

Yayla turizmi

Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde yaygındır. Önemli yaylalarımız; Artvin (Kaçkar, Kafkasör), Trabzon (Maçka, Araklı, Akçaabat), Rize (Ayder, Anzer), Akdeniz 'de Tekir Yaylası'dır.

Tarihi turizm

Çanakkale, Bursa, İstanbul, Konya, Ankara, ...

HÖYÜKLER

İnanç Turizmi

İSLAMİYET	
Balıklığöl	ŞANLIURFA
Mevlana Müzesi	KONYA
Camiler	EDİRNE, İSTANBUL, BURSA
HRİSTİYANLIK	
Meryem Ana Kilisesi	İZMİR
St.Pire Kilisesi	ANTAKYA
Akdamar Kilisesi	VAN
Aya Yorgi Kilisesi	BÜYÜKADA
Sümela Manastırı	TRABZON
Yeraltı Kilisesi	ÜRGÜP
St.Paul Kilesesi	İÇEL-TARSUS
Ortodoks Kilisesi	NEVŞEHİR
Demre St.Nicola Kilisesi	ANTALYA
SÜRYANİLİK	
Deyrül Zeferan Kilisesi	MARDİN

Kongre Turizmi

İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya

Kruvaziyer Turizmi

Marmaris, İstanbul ve Kuşadası

Golf Turizmi

Antalya, Muğla ve İstanbul

UNESCO Dünya Miras Listesi

- İstanbul'un Tarihi Alanları - 1985
- Safranbolu Şehri (Karabük)
- Hattuşa (Boğazköy) - Hitit (Çorum)
- Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta)
- Divriği Ulu Camii-Darüşşifası (Sivas)
- Xanthos-Letoon (Antalya - Muğla)
- Truva Antik Kenti (Çanakkale)
- Pamukkale-Hierapolis (Denizli)
- Göreme-Kapadokya (Nevşehir)
- Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne)
- Çatalhöyük Neolitik Kenti (Konya)
- Bergama Antik Kenti (İzmir)
- Cumalıkızık Köyü (Bursa)
- Diyarbakır Surları - Hevsel Bahçeleri
- Efes Antik Kenti (İzmir)
- Ani Harabeleri (Kars) -2016
- Afrodisias (Aydın) -2017
- Göbeklitepe (Şanlıurfa)-2018
- Malatya Arslantepe Höyüğü 2021
- Gordion (Ankara) 2023
- HIPOSTİL CAMİLER 2023

KONYA EŞREFOĞLU

KASTAMONU -MAHMUTBEY

ESKİŞEHİR - SİVRİHİSAR

AFYONKARAHİSAR - ULU

ANKARA - ARSLANHANE

Türkiye'nin biyosfer Rezervuar alanı Artvin Borçka camii köyü

Türkiye'nin tek jeopark alanı Manisa kula volkanlarıdır
KATEKEKAUMENE (YANIKÜLKE)

Türkiye'nin tek panpark alanı KÜRE Dağları

UNESCO KENTLER LİSTESİ

Müzik kenti : Kırşehir Şanlıurfa

Tasarım kenti : İstanbul

Zanaat kenti : Kütahya, Bursa

Gastronomi kenti : Gaziantep , Hatay, Afyonkarahisar

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi

1. Meddahlık Geleneği (2008)
2. Mevlevi Sema Törenleri (2008)
3. Âşıklık Geleneği (2009)
4. Karagöz (2009)
5. Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya (2009) (2016 yılında dosya Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, Irak, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan, Tacikistan ve Türkmenistan katılımı ile genişletilmiştir)
6. Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
7. Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
8. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
9. Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
10. Mesir Macunu Festivali (2012)
11. Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)
12. Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)
13. İnce Ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği: Lavaş, Katırma, Jupka, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye ile ortak dosya) (2016)
14. Geleneksel Çini Sanatı (2016)
15. Bahar Bayramı Hıdırellez (Makedonya ile ortak dosya) (2017)
16. Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği (Azerbaycan ve Kazakistan ile Ortak Dosya, 2018)
17. Geleneksel Türk Okçuluğu (2019)
18. Minyatür Sanatı (Azerbaycan, İran ve Özbekistan ile Ortak Dosya) (2020)
19. Geleneksel zekâ ve strateji oyunu: Togyzqumalaq, Toguz Korgool, Mangala / Göçürme (Kazakistan ve Kırgızistan ile Ortak Dosya) (2020)
20. Hüsni-i Hat, Türkiye’de İslam Sanatında Geleneksel Güzel Yazı (2021)
21. Çay Kültürü: Kimlik, Misafirperverlik ve Toplumsal Etkileşim Sembölü (Azerbaycan ile ortak dosya, 2022)
22. İpek Böcekçiliği ve Dokuma için İpeğin Geleneksel Üretimi (Afganistan, Azerbaycan, İran, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan ile ortak dosya, 2022)
23. Nasreddin Hoca/Molla Nesreddin/Molla Ependi/Apendi/Afendi Kozhanasyr Fıkra Anlatma Geleneği (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ile ortak dosya, 2022)

UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

24. Isık Dili (2017)
25. Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği (2022)

Dünya Belleği listesi

- *Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)
- *Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)
- *İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
- *Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi (2013)
- *Kültepe Tabletleri (2015)
- *Divanü Lügati’t-Türk (2017)
- *Piri Reis’in Haritası (2017)
- *Yıldız sarayı fotoğ. Koleksiyonu (2023)
- *Katip çelebi koleksiyonu (2023)
- *Mevlana külliyyatı (2023)

MİLLİ PARKLAR

TÜRKİYENİN İLK MP ALANI YOZGAT ÇAMLIĞI (1958)

TÜRKİYENİN SON MİLLİPARKI AKDAĞ (AFYONKARAHİSAR) 2024

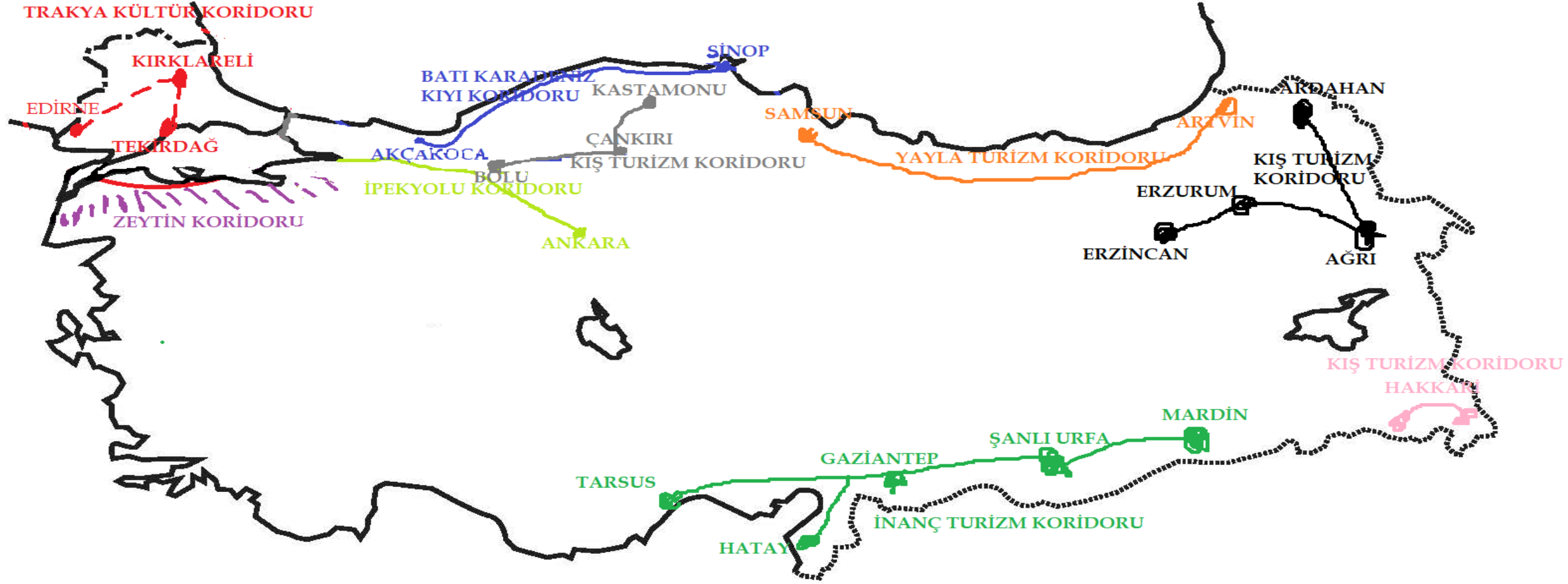
TOPLAM 49 ADET MP ALANI BULUNUR

YÜZ ÖLÇÜMÜ EN BÜYÜK MP ALANI AĞRI DAĞI (88 BİN)

EN FAZLA MP BULUNAN İLİMİZ ANTALYA (5 ADET)

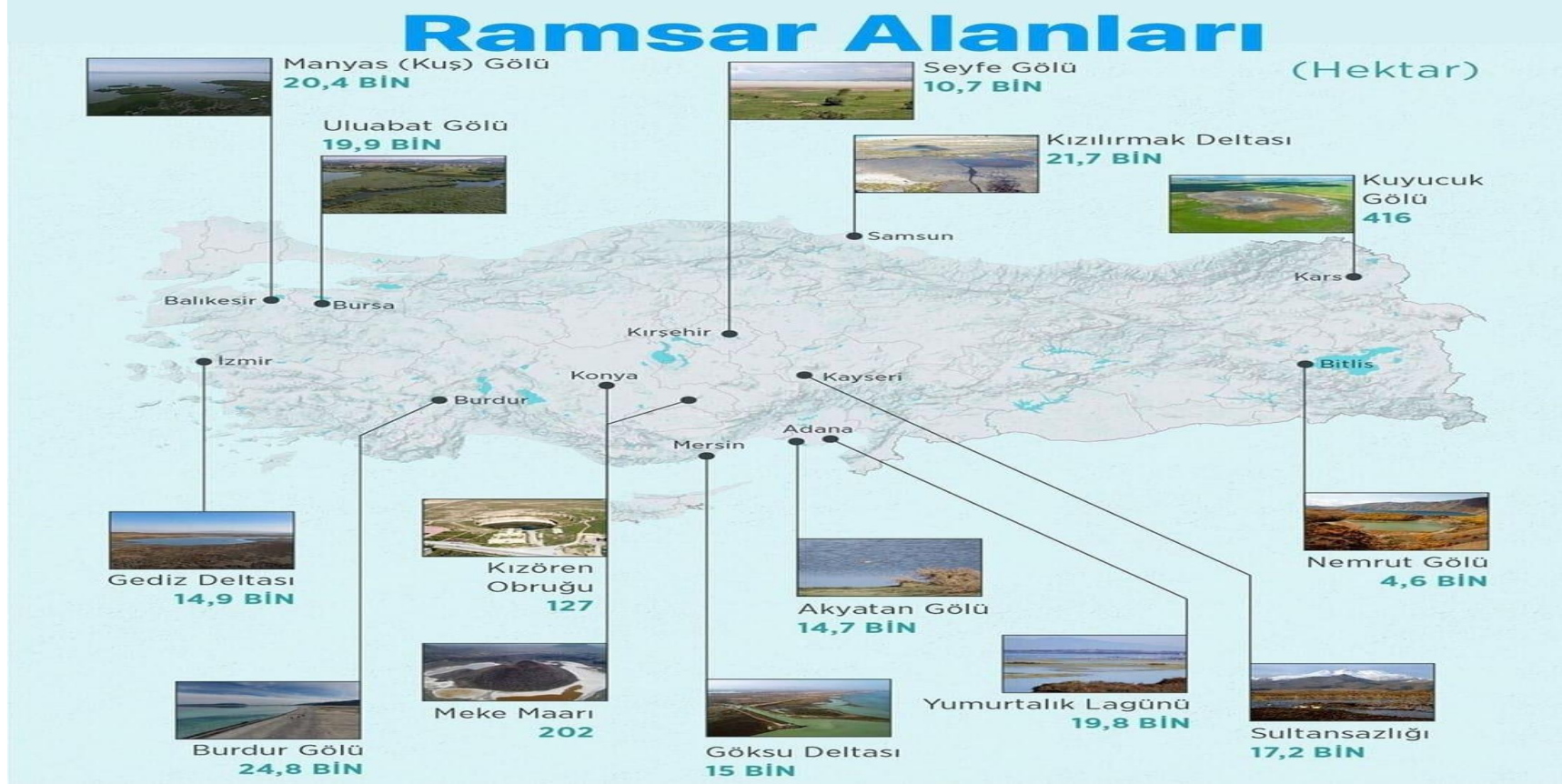

TURİZM KORİDORLARI

Ramsar Alanları

(Hektar)

Ekonomik Kalkınma Projeleri

* **GAP** (Güneydoğu Anadolu Projesi): Sulama ve hidroelektrik üretimin artırılmasını amaçlayan projesidir. Uygulanmakta olan projedir. Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Batman, Diyarbakır, Mardin, Kilis, Siirt ve Şırnak illerini kapsar.

DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi): Devlet Planlama Teşkilatı tarafından planlanan bir projedir. Ekonomiyi, ulaşımı, ticareti, turizmi ve tarımı geliştirmek amaçlanmıştır. Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Bayburt, Samsun, Tokat, Amasya, Çorum ve Gümüşhane illerini kapsamaktadır. Samsun, Çorum, Amasya ve Tokat hem bu projede hem de YHGP'de yer alır.

* **DAP** (Doğu Anadolu Projesi): Projenin amacı ekonomik ve sosyal büyüme sağlamaktır, tarım ve hayvancılığı geliştirmektir. Malatya, Erzincan, Erzurum, Elazığ, Tunceli, Bingöl, Muş, Bitlis, Van, Hakkari, Ağrı, Iğdır, Kars Ardahan illerini kapsayan bir projedir. *En çok ili (15 il) kapsayan* projedir. Sivas bu projeye eklendi.

ZBK (Zonguldak-Bartın-Karabük Projesi):
Projenin amacı; demir-çelik üretiminde bölgede yeni yatırım alanları oluşturmak, organize sanayi bölgeleri kurmak ve ulaşımı geliştirmektir.

Ayrıca; bu projeyle tarla ürünlerinde çeşitlilik ve verim artışı sağlanması, seracılık ve meyveciliğin geliştirilmesi teşvik edilecek, süt üretimi ve besicilik desteklenecektir.

YHGP (Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi): Projenin amacı Yeşilirmak havzasında yer alan Amasya, Çorum, Tokat ve Samsun illerini içine alan proje havzasında rejim düzensizliğinden kaynaklanan taşkın, erozyon, su ve çevre kirliliği sorunlarını çözmek, turizm ve tarımı geliştirmektir.

•**K.O.P** (Konya Ovası Sulama Projesi): Birkaç değişik kaynaktan Konya Ovası'nın sulanmasını sağlayacak sulama projesidir.

•Proje Konya, Karaman, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Yozgat illerini kapsamaktadır.

•Sulamada kullanılacak kaynaklar;

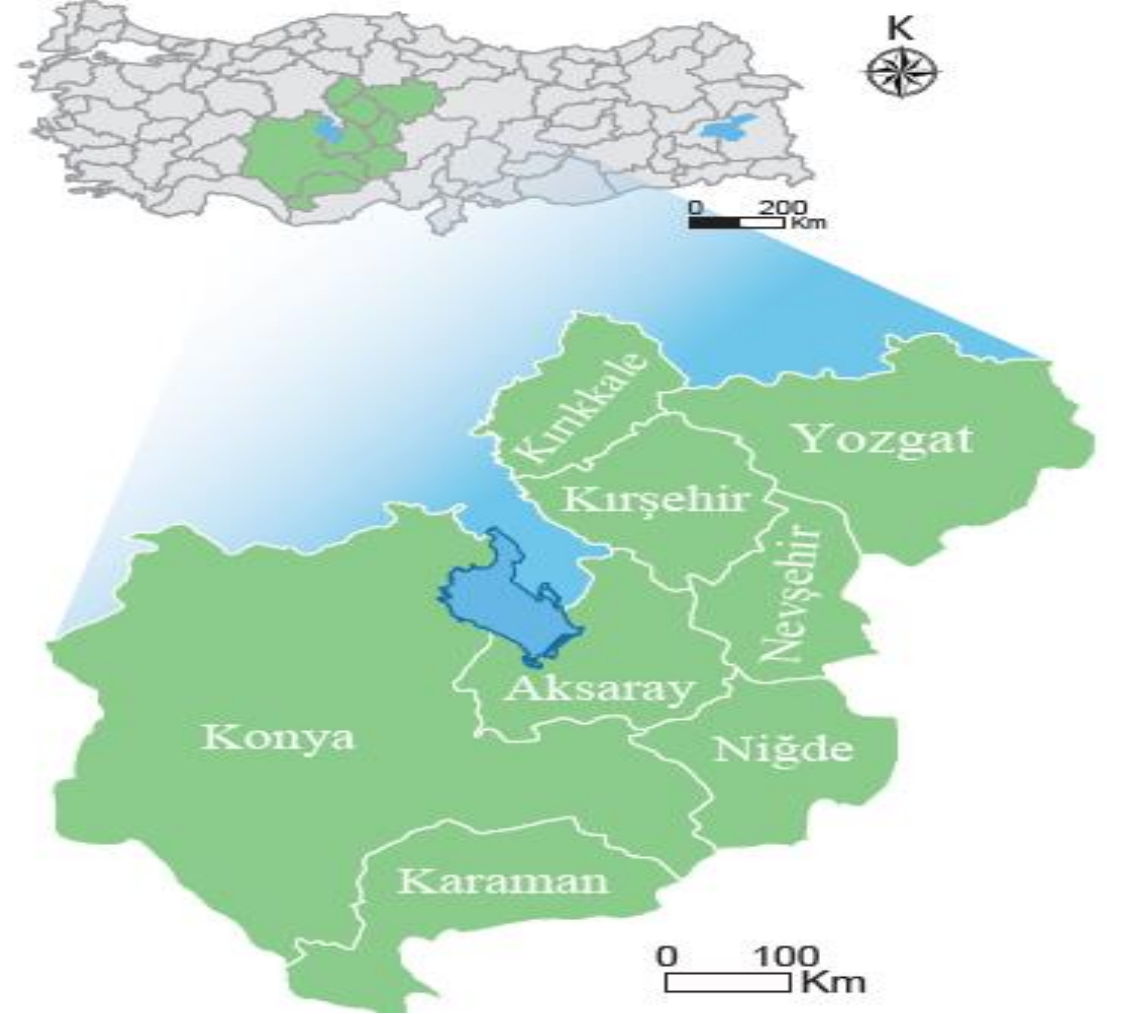
*Beyşehir Gölü Projesi

*Kızılırmak Nehri Projesi

*Göksu Nehri Projesi

(Mavi Tünel Projesi) aktif

KaNKA KoKuYoN

KKTC Su Temin Projesi (Can Suyu): Dünya'da ilk kez uygulanacak deniz boru hattı ile adaya su sağlayacak KKTC Su Temini Projesi çerçevesinde 2 adet baraj, toplam 107 km boru hattı ile 2 adet terfi merkezi inşa edilmiştir. Türkiye'de Alaköprü Barajı'ndan alınacak su, Güzelyalı Terfi Merkezi vasıtasıyla Geçitköy Barajı'na aktarılacaktır.

KOD	İBBS - I (12 Bölge)	İBBS - II (26 Alt Bölge)
TR 1	İstanbul	İstanbul Alt Bölgesi
TR 2	Batı Marmara	Tekirdağ Alt Bölgesi, Balıkesir Alt Bölgesi
TR 3	Ege	İzmir Alt Bölgesi, Aydın Alt Bölgesi, Manisa Alt Bölgesi
TR 4	Doğu Marmara	Bursa Alt Bölgesi, Kocaeli Alt Bölgesi
TR 5	Batı Anadolu	Ankara Alt Bölgesi, Konya Alt Bölgesi
TR 6	Akdeniz	Antalya Alt Bölgesi, Adana Alt Bölgesi, Hatay Alt Bölgesi
TR 7	Orta Anadolu	Kırıkkale Alt Bölgesi, Kayseri Alt Bölgesi
TR 8	Batı Karadeniz	Zonguldak Alt Bölgesi, Kastamonu Alt Bölgesi, Samsun Alt Bölgesi
TR 9	Doğu Karadeniz	Trabzon Alt Bölgesi
TR A	Kuzeydoğu Anadolu	Erzurum Alt Bölgesi, Ağrı Alt Bölgesi
TR B	Ortadoğu Anadolu	Malatya Alt Bölgesi, Van Alt Bölgesi
TR C	Güneydoğu Anadolu	Gaziantep Alt Bölgesi, Şanlıurfa Alt Bölgesi, Mardin Alt Bölgesi